

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING

SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK
1951

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1953

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK
OF FORESTRY

THE ROYAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

EMIL KIHSTRÖMS TRYCKERIAKTIEBOLAG
STOCKHOLM 1953

FÖRORD

Skogsbruket utgör en av hörnpelarna i svenskt näringsliv av i dag och vår höga levnadsstandard är i hög grad ett resultat av den snabba utvecklingen på träförädlingens område. Sett ur internationell synpunkt intar Sverige både i fråga om skogsbruk och om skogsindustri en framskjuten ställning. Det är naturligt att efterfrågan på statistisk information rörande det svenska skogsbruket och den svenska träförädlingsindustrin under sådana förhållanden är stor. Hittills har sådan information varit relativt knapphändig och ytterligt splittrad.

Genom riksdagens beslut den 6 juni 1952, varigenom bl. a. uppdrogs åt skogsstyrelsen att sammanställa och publicera en skogsstatistisk årsbok, har ett steg tagits mot en förbättring i här berörda avseende. Föreliggande »Skogsstatistisk årsbok 1951» är ett första resultat av nämnda riksdagsbeslut. Till skillnad från sin föregångare »Det enskilda skogsbruket» innehåller årsboken samlad information rörande samtliga landets skogar, icke blott de enskilda. Tillgänglig statistik, som utarbetats inom andra verk och myndigheter, har inarbetats i årsboken i den mån den har ansetts falla inom publikationens ram. Material har samlats lämnats av statens skogsforskningsinstitut, domänstyrelsen, kommerskollegium, arbetsmarknadsstyrelsen och socialstyrelsen. På grundval av primärmaterial hos järnvägsstyrelsen och statens biltrafiknämnd har dessutom några tabeller rörande virkestransporterna i riket sam-

manställts. Efter hand som skogsstatistiska utredningar av allmänt intresse färdigställas komma dessa att behandlas i årsboken. Härigenom kan för visst år något eller några kapitel bli särskilt omfattande; så är t. ex. fallet i föreliggande årgång beträffande kapitlet om virkesförbrukning och produktion m. m. i vad avser sågverksindustrin.

Årsbokens uppställning ansluter i huvudsak till den plan, som gäller för flertalet andra fackpublikationer i serien »Sveriges officiella statistik». Den omfattar sålunda en textavdelning med texttabeller av tillfällig eller analytisk karaktär samt en tabellavdelning med löpande årliga s. k. huvudtabeller. Med hänsyn till landets ur skoglig synpunkt framskjutna plats på världsmarknaden har det befunnits lämpligt att i slutet av textavdelningen lämna en relativt utförlig sammanfattning på engelska.

Såsom redan nämnts är förevarande »Skogsstatistisk årsbok» en nykomling i serien »Sveriges officiella statistik». Det torde knappast råda någon tvekan om en sådan årsboks berättigande i våra dagars Sverige. I fråga om dess omfattning och detaljerna i dess innehåll föreligger däremot vitt skilda uppfattningar, vilket bl. a. kommit till uttryck i de yttrandena, som under planläggningsarbetet avgivits till skogsstyrelsen. Det skogsstatistiska grundmaterialet är i många fall bristfälligt, varför denna första upplaga av årsboken — trots ett omfattande förarbete — kommer att vara behäftad med åtskilliga svagheter. Dessa kunna

dock avhjälpas i den mån vår skogliga statistik utvecklas och om alla som ha intresse därav bidraga genom kritik och synpunkter.

Slutligen vill skogsstyrelsen framföra ett tack till de organisationer och myndigheter, som genom att ställa material

till förfogande eller genom konstruktiv och värdefull kritik bidragit till utarbetandet och sammanställningen av denna årsbok.

Stockholm i augusti 1953.

Kungl. Skogsstyrelsen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid.
Förord	3
Innehållsförteckning	5
Förkortningar	12
Karta	14
A. Skogsmarken och skogskapitalet ...	15
I. Ytvidd	15
II. Virkesförråd	19
III. Mark- och skogsvärden	28
IV. Skogens förnygring och vård	31
1. Frötillgång m. m.	31
2. Reproduktionsåtgärder	32
3. Røjning	32
4. Gallring	33
5. Betesfred	33
V. Skador på skogen	33
1. Skogsbränder	33
2. Snöbrott, stormskador	35
3. Viltskador	35
4. Insektsskador	35
5. Svampskador	36
B. Skogstekniska arbeten	37
I. Skogsvägbyggnad	37
II. Skogsdikning	37
III. Flottledsbyggnad	38
IV. Skogsindelningsarbeten	39
C. Skogskapitalets tillgodogörande ...	40
I. Avverkning, transport m. m.	40
1. Avverkning	40
2. Virkesmätning	41
3. Flottning	42
4. Järnvägstransporter	43
5. Lastbilstransporter	44
6. Fartygstransporter	45
7. Havsflottning	45
II. Virkesförbrukning och produktion m. m.	45
1. Sågverksindustrien	45
2. Fanér- och plywoodindustrierna	49

CONTENTS

	Page
Preface	3
Contents	5
Abbreviations	12
Chart	14
A. Forestland and forest capital	15
I. Area	15
II. Timber resources	19
III. Value of forestland and forests ...	28
IV. Regeneration and tending of forests	31
1. Availability of seed etc.	31
2. Sowing and planting	32
3. Cleaning	32
4. Thinning	33
5. Protection against grazing	33
V. Damage to the forest	33
1. Fires	33
2. Windfalls and snow-breaks ...	35
3. Wild animals	35
4. Insects	35
5. Fungi	36
B. Technical activities	37
I. Roadbuilding	37
II. Draining	37
III. Building of floatways	38
IV. Management plans	39
C. The utilization of forest capital ...	40
I. Cutting and transport	40
1. Logging	40
2. Timber measuring	41
3. Floating	42
4. Railway-transport	43
5. Lorry-transport	44
6. Sea-transport	45
7. Sea-rafting	45
II. Timber-consumption and produc- tion	45
1. Sawmill industry	45
2. Veneer and plywood industries	49

	Sid.		Page
3. Massaindustrien	49	3. Pulp industry	49
4. Wallboardindustrien	53	4. Wallboard industry	53
5. Förbrukning av brännved och husbehovsvirke	54	5. Consumption of fuelwood etc.	54
III. Import och export	54	III. Foreign trade	54
1. Oarbetade trävaror	54	1. Unprocessed wood	54
2. Sågat virke	55	2. Sawn wood	55
3. Fanérskivor	55	3. Veneer and plywood	55
D. Virkespriser och omkostnader	56	D. Timber prices and production costs	56
I. Exportpriser å sågade trävaror och massa	56	I. Export prices of sawn wood and pulp	56
II. Inrikes priser å sågade trävaror och massa	58	II. Home-market prices of sawn wood and pulp	58
III. Priser å sågtimmer, massaved och brännved	58	III. Prices of lumber, pulp wood and fuel wood	58
IV. Drivningskostnader	61	IV. Costs of logging	61
E. Arbetarförhållanden	63	E. Labour-market conditions	63
I. Löner och avtal	63	I. Wages and collective wage agree- ments	63
II. Sysselsättning	64	II. Employment	64
III. Olycksfall och arbetarskydd	68	III. Accidents and protection against accidents	68
F. Viltfångst och jakt	70	F. Wild animals and hunting	70
G. Övriga skogliga frågor	72	G. Other matters relating to forestry	72
I. Den statliga administrationen	72	I. Administration	72
1. Domänverket (domänstyrelsen, dess skogs- och jordbruksför- valtning samt den lägre skogs- undervisningen)	72	1. The Swedish State Forest Ser- vice	72
2. Skogsstyrelsen	73	2. The Royal Board of Private Forestry	73
3. Skogsvårdsstyrelserna	74	3. The local forestry boards	74
II. Skogsforskningsinstitutet	75	II. The Forest Research Institute ...	75
III. Skoglig undervisning	76	III. Forestry training	76
IV. Föreningar och organisationer ...	78	IV. Associations and organizations ...	78
V. Anslag för skogsvårdande ändamål	83	V. State subsidies for silviculture ...	83
H. Internationell översikt	87	H. International review	87
I. Sammanfattning på engelska	89	I. Summary in English	89
J. Källförteckning	99	J. Literary sources	99

Tabeller i texten

<i>Tabell A. Skogsmarksarealen på lands- bygden fördelad på ägargrupper år 1945. Länsvis</i>	17
--	----

Tables in the text

<i>Table A. Forest area by owner groups, in 1945. By counties</i>	17
---	----

	Sid.		Page
<i>Tabell B.</i> Arealen av enskilda skogar utom aktiebolagsskogar fördelad på storleksgrupper år 1944. Länsvis ...	18	<i>Table B.</i> Area of private forests by size groups in 1944. By counties ...	18
<i>Tabell C.</i> Skogsmarkens medelbonitet på landsbygden inom olika ägargrupper år 1945. Länsvis	20	<i>Table C.</i> Average site quality by owner groups in 1945. By counties	20
<i>Tabell D.</i> Skogsmarkens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder. Länsvis	21	<i>Table D.</i> Forest area by ages of growing stock. By counties	21
<i>Tabell E.</i> Stamantal fördelat på träds­lag och diameterklasser. Länsvis ...	23	<i>Table E.</i> Number of trunks by species and size groups. By counties	23
<i>Tabell F.</i> Virkesförrådets förändringar för olika träds­lag mellan riksskogs­taxeringarna åren 1923/29 och 1938/52. Länsvis	26	<i>Table F.</i> Changes in growing stock, by species, between the two Swedish forest surveys. By counties	26
<i>Tabell G.</i> Virkesförrådets förändringar inom olika diameterklasser mellan riksskogs­taxeringarna åren 1923/29 och 1938/52. Länsvis	27	<i>Table G.</i> Changes in growing stock, by size groups, between the two Swedish forest surveys. By counties	27
<i>Tabell H.</i> Värdet per ha av skogsmark och växande skog på landsbygden inom olika ägargrupper år 1945. Länsvis	29	<i>Table H.</i> Value per ha of forest land and growing forest, by owner groups, in 1945. By counties	29
<i>Tabell I.</i> Rotvärdesmedeltal (i kronor per m ³ sk.) inom olika ägargrupper på landsbygden år 1945. Länsvis ...	30	<i>Table I.</i> Average value of growing forest (in Sw. cr. per m ³ on bark) by owner groups, in 1945. By counties	30
<i>Tabell J.</i> Skogsbrändernas antal, vållade skador m. m. under åren 1946—1951	34	<i>Table J.</i> Number of forest fires, damage etc., in 1946—1951	34
<i>Tabell K.</i> Antalet avsalusågar inom olika storleksgrupper år 1948. Länsvis	46	<i>Table K.</i> Number of sawmills by size groups in 1948. By counties	46
<i>Tabell L.</i> Sägverkens produktion av sågat virke av furu och gran under år 1950	47	<i>Table L.</i> The production of sawn wood of pine and spruce in 1950	47
<i>Tabell M.</i> Den beräknade totala produktionen av sågade trävaror av furu och gran i årsmedeltal 1927—1950	48	<i>Table M.</i> Estimated total production of sawn wood of pine and spruce, yearly averages for the period of 1927—1950	48
<i>Tabell N.</i> Förbrukade kvantiteter gagnvirke av furu och gran fördelade efter anskaffningsområden. Årsmedeltal för åren 1946—1949	50	<i>Table N.</i> Consumption of industrial wood of pine and spruce by regions of origin. Yearly averages for the period of 1946—1949	50
<i>Tabell O.</i> Sägverkens i södra Sverige timmerfångst under år 1949 i procentuell fördelning på olika anskaffnings­sätt	52	<i>Table O.</i> The timber used in 1949 by sawmills in southern Sweden, by method of procurement. Distribution in per cent	52
<i>Tabell P.</i> Massa- och wallboardindustriernas råvaruförbrukning under år 1951	53	<i>Table P.</i> Consumption of wood by the pulp and wallboard industries in 1951	53

	Sid.		Page
<i>Tabell Q.</i> Noteringar av exportpriser å sågade trävaror av furu och gran. Härnösands distrikt feb. Åren 1936—1951	56	<i>Table Q.</i> Export prices of sawn wood of pine and spruce in 1936—1951 ...	56
<i>Tabell R.</i> Medelpriser vid export av sågat virke och pappersmassa. Åren 1938—1951	57	<i>Table R.</i> Average export prices of sawn wood and pulp in 1938—1951	57
<i>Tabell S.</i> Den totala förvärvsarbetande befolkningen samt den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket, den 31 december 1945. Länsvis	65	<i>Table S.</i> The country's total wage-earning population and wage-earning population in forestry in 1945. By counties	65
<i>Tabell T.</i> Antal förvärvsarbetande samt familjemedlemmar inom skogsnäringen efter yrke och socialklass, den 31 december 1945. Hela riket	66	<i>Table T.</i> Number of wage-earners and members of their families in forestry, by occupations and social status, in 1945. Entire country	66
<i>Tabell U.</i> Antal förvärvsarbetande inom skogsnäringen, fördelade efter ålder vid folkräkningarna åren 1930, 1940 och 1945. Hela riket	67	<i>Table U.</i> Number of wage-earners in forestry, by ages, in 1930, 1940 and 1945. Entire country	67
<i>Tabell V.</i> Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsägare under år 1951	77	<i>Table V.</i> Professional training of forest workers and forest owners in 1951	77
<i>Tabell X.</i> Av riksdagen anvisade medel till de särskilda skogsvårdsanslagen	86	<i>Table X.</i> Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament ...	86

Tabeller

<i>Tabell 1.</i> Rikets areal vid 1951 års slut fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Länsvis	103
<i>Tabell 2.</i> Skogsmarkens administrativa indelning. Areal under uppsikt eller förvaltning av olika myndigheter vid 1951 års slut. Länsvis	104
<i>Tabell 3.</i> Specifikation över kategorien »övriga skogar under förvaltning eller tillsyn av domänstyrelsen» samt över skogar under förvaltning eller tillsyn av annan statlig myndighet än domänstyrelsen. Länsvis	106
<i>Tabell 4.</i> Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diameterklasser. Länsvis	108
<i>Tabell 5.</i> Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (med bark) enligt riksskogstaxeringen 1938—1952. Länsvis	111

Tables

<i>Table 1.</i> Forest area, other useful land, unproductive land and water at the end of 1951	103
<i>Table 2.</i> The administrative division of forestland at the end of 1951. By counties	104
<i>Table 3.</i> State forests owned by Government agencies other than the Swedish State Forest Service at the end of 1951. By counties	106
<i>Table 4.</i> Growing stock on bark, total and per ha, by species and size groups. By counties	108
<i>Table 5.</i> Yearly increment of pine and spruce (excl. bark), and of all species (incl. bark). By counties	111

	Sid.		Page
<i>Tabell 6.</i> Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder under år 1951, fördelade på ägargrupper. Länsvis	112	<i>Table 6.</i> Silvicultural measures taken in 1951 by forest-owner groups. By counties	112
<i>Tabell 7.</i> Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. under år 1951. Länsvis	114	<i>Table 7.</i> Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires, in 1951. By counties	114
<i>Tabell 8.</i> Antal skogsbränder och bränd areal under år 1951, fördelade efter brandorsak. Länsvis	115	<i>Table 8.</i> Number of forest fires, damage by causes, in 1951. By counties	115
<i>Tabell 9.</i> Skogsbilvägar färdigbyggda under år 1951 med fördelning på ägargrupper. Länsvis	116	<i>Table 9.</i> Forest roads completed in 1951, by forest-owner groups. By counties	116
<i>Tabell 10.</i> Under år 1951 färdigställda och avsynade skogsdiken med fördelning på ägargrupper. Länsvis	117	<i>Table 10.</i> Draining ditches completed in 1951, by forest-owner groups. By counties	117
<i>Tabell 11.</i> Beräknad årlig avverkning i riket under åren 1942—1951	118	<i>Table 11.</i> Estimated yearly cutting by assortments in 1942—1951	118
<i>Tabell 12.</i> Avverkningen på kronoskogar, stiftsskogar och övriga allmänna skogar under åren 1942—1951	119	<i>Table 12.</i> Cutting in Crown forests, diocesan forests and in other common forests in 1942—1951	119
<i>Tabell 13.</i> Avverkningen å kronoskogar, stiftsskogar och övriga allmänna skogar under år 1951. Länsvis	120	<i>Table 13.</i> Cutting in Crown forests, diocesan forests and in other common forests in 1951. By counties	120
<i>Tabell 14.</i> Av virkesmättningsföreningarna i Norrland, Dalarna och Värmland under säsongerna 1948/49—1950/51 inmätta kvantiteter virke	121	<i>Table 14.</i> Volume of timber measured in the cutting years 1948/49—1950/51 by timber measurement associations in Norrland, Dalecarlia and Värmland	121
<i>Tabell 15.</i> Medelvoly m för av virkesmättningsföreningarna under drivningssäsongerna 1949/50 och 1950/51 inmätt virke i fast mått under bark	122	<i>Table 15.</i> Average volume of timber measured by timber measurement associations during the cutting years 1949/50—1950/51	122
<i>Tabell 16.</i> Virkesmättningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke under drivningssäsongerna 1946/47—1950/51	123	<i>Table 16.</i> Average costs of the timber measurement associations for wood measured during the cutting years 1946/47—1950/51	123
<i>Tabell 17.</i> Flottningsföreningar och flottleder år 1951	124	<i>Table 17.</i> Floating associations and floatways in 1951	124
<i>Tabell 18.</i> Flottat och levererat virke år 1951	125	<i>Table 18.</i> Wood floated and delivered in 1951	125
<i>Tabell 19.</i> Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. år 1951	126	<i>Table 19.</i> Floating and sorting costs etc. in 1951	126
<i>Tabell 20.</i> Virkestransporter på järnväg under år 1951	127	<i>Table 20.</i> Transport of unprocessed wood by rail in 1951	127
<i>Tabell 21.</i> Ursprungs- och destinationslän för järnvägstransporterat oförädlat virke, år 1951.	128	<i>Table 21.</i> Origin and destination of unprocessed wood transported by rail in 1951. By counties	128

	Sid.		Page
<i>Tabell 22.</i> Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförädlad virke, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken under mars, april samt oktober och november år 1951.	130	<i>Table 22.</i> Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during four months in 1951. By counties	130
<i>Tabell 23.</i> I rikets hamnar och lastageplatser under år 1951 lossade kvantiteter av oförädlad virke (endast inrikes fartygs transporter)	132	<i>Table 23.</i> Unprocessed wood unloaded from vessels in harbours and other loading wharfs, in 1951	132
<i>Tabell 24.</i> Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke, åren 1947—1951. Riket	133	<i>Table 24.</i> Yearly consumption of round wood by forest industries, in 1947—1951	133
<i>Tabell 25.</i> Sågverkens, hyvleriernas samt läddämnesfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1951. Länsvis	134	<i>Table 25.</i> Production of lumber and boxboard, in 1951. By counties	134
<i>Tabell 26.</i> Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1951. Länsvis	135	<i>Table 26.</i> Pulp and wallboard production in 1951. By counties	135
<i>Tabell 27.</i> Import av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1947—1951	136	<i>Table 27.</i> Imports of roundwood, sawn wood, etc. in 1947—1951	136
<i>Tabell 28.</i> Export av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1947—1951	137	<i>Table 28.</i> Exports of roundwood, sawn wood, etc. in 1947—1951	137
<i>Tabell 29.</i> Sveriges import och export av virke, med fördelning på export- resp. importländer, under år 1951 ..	138	<i>Table 29.</i> Swedish imports and exports of roundwood etc., by countries of origin and destination, in 1951	138
<i>Tabell 30.</i> Rånnettovärden för virkesuttagen å kronoskogar åren 1942—1951. Länsvis	139	<i>Table 30.</i> Net value of wood cut in Crown forests, in 1942—1951. By counties	139
<i>Tabell 31.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningssäsongen 1950/51: sågtimmer av furu och gran. Län och flodområden	140	<i>Table 31.</i> Gross prices and costs during the cutting year 1950/51: Coniferous timber. By counties and river basins	140
<i>Tabell 32.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningssäsongen 1950/51: massaved av barrträd. Län och flodområden	142	<i>Table 32.</i> Gross prices and costs during the cutting year 1950/51: Coniferous pulp-wood. By counties and river basins	142
<i>Tabell 33.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningssäsongen 1950/51: brännved. Länsvis	144	<i>Table 33.</i> Gross prices and costs during the cutting year 1950/51: Fuel wood. By counties	144
<i>Tabell 34.</i> Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst i kronor, vintrarna 1939/40 samt 1948/49 till 1950/51. Länsvis	145	<i>Table 34.</i> Average daily wages of forest workers in the seasons 1939/40 and 1948/49—1950/51. By counties ...	145
<i>Tabell 35.</i> Sysselsättningen i skogsbruket år 1951 vid domänverket och 54 större skogsbolag	146	<i>Table 35.</i> Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests in 1951	146

	Sid.		Page
<i>Tabell 36.</i> Personal sysselsatt i flottningssysselsättningen, år 1951	147	<i>Table 36.</i> Personnel engaged in floating activity, in 1951	147
<i>Tabell 37.</i> Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket åren 1949—1951	148	<i>Table 37.</i> Labour exchange activities in forestry in 1949—51	148
<i>Tabell 38.</i> Antal årsarbetare samt olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1949. Större arbetsgivare, exkl. staten	148	<i>Table 38.</i> Number of full-year employees and number of accidents in forest work and floating in 1949. Only employers with usually more than five employees	148
<i>Tabell 39.</i> Antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1949 samt genomsnitt för perioden 1945—1949. Större arbetsgivare, exkl. staten	149	<i>Table 39.</i> Number of working days lost per full-year employee owing to accidents in forest work and floating in 1949 and on an average for the period 1945—1949. Only employers with usually more than five employees	149
<i>Tabell 40.</i> Antalet under tillåten jakttid fällda älgar åren 1936—1951. Länsvis	150	<i>Table 40.</i> Number of elk killed in 1936—1951. By counties	150
<i>Tabell 41.</i> Antal dödade rovdjur och av statsmedel utbetalade skottpengar år 1951. Länsvis	151	<i>Table 41.</i> Number of beasts of prey killed and rewards paid in 1951. By counties	151
<i>Tabell 42.</i> Under budgetåret 1950/51 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut tilldelade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder (statsbidrag, prisutjämningsmedel). Länsvis	152	<i>Table 42.</i> State subsidies paid for special silvicultural measures. By counties	152
<i>Tabell 43.</i> Landareal, invånareantal samt skogsareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen i vissa länder år 1951	154	<i>Table 43.</i> Total land area, number of inhabitants and forest area: total, per inhabitant and in percent of total land area, in certain countries, in 1951	154
<i>Tabell 44.</i> Avverkning av virke i vissa länder med betydande skogsavverkning under åren 1950 och 1951	155	<i>Table 44.</i> Logging in certain countries with extensive logging, in 1950 and 1951	155
<i>Tabell 45.</i> Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel under år 1951	156	<i>Table 45.</i> Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade in 1951	156
<i>Tabell 46.</i> Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer år 1951	157	<i>Table 46.</i> Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries, in 1951	157
<i>Tabell 47.</i> Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror år 1951	158	<i>Table 47.</i> Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products, in 1951	158

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

Intet att redovisa	—
Uppgift ej tillgänglig	..
Logiskt omöjlig uppgift	.
Preliminär eller uppskattad uppgift	*
Centimeter	cm
Meter	m
Kilometer	km
Hektar	ha
Kvadratkilometer	km ²
Hektoliter	hl
Kubikmeter	m ³
Kubikmeter fast mått	m ³ f.
Kubikmeter travat mått	m ³ t.
Skogskubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m ³ sk.
Fot (engelsk)	f el. ' "
Tum	"
Kubikfot (engelsk)	f ³
Flottningskubikfot	f ³ fl.
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f ³ to.
Kubikfot (topprotmått)	f ³ tr.
Standard	std
Kilogram	kg
Helbarkad	hb.
Obarkad	ob.
Randbarkad	rb.
På bark (med bark)	pb.
Under bark (utan bark)	ub.
Mittmått	mi.
Toppmått	to.
Brösthöjd	brh.
Diameter	diam.
Nummer	nr
Osorterat (sågad vara kval. I—IV)	o/s
Kvinta (» » » V)	V
Cirka	ca
Kronor	kr
Stycken	st
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO
Sveriges officiella statistik	SOS
Sveriges offentliga utredningar	SOU

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Nil or negligible
Not available
Logically impossible
Provisional or estimated figure
Centimetre
Metre
Kilometre
Hectare
Square kilometre
100 litres
Cubic metre
Cubic metre solid wood
Cubic metre piled wood
Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)
Foot (English)
Inch (English)
Cubic foot (English)
Floating cubic foot
Cubic foot by measuring on the top of the log
Cubic foot by measuring on the top and at the bottom of the log
Standard (Petersburg)
Kilogramme
Completely barked
Unbarked
Stripbarked
On (or with) bark
Under (or without) bark
Measured at the middle of the log
Measured on the top of the log
Breast height
Diameter
Number
Unsorted
Quinta
Approximately
Swedish crowns
Pieces, units, items
Food and Agriculture Organization of the United Nations
Swedish Official Statistics
Investigations by the Swedish Government

LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (län).

Nb	Norrbottnens län	Ups	Uppsala län	Klm	Kalmar län
Vb	Västerbottnens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län	Sdm	Södermanlands län	Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vnr	Västernorrlands län	Ög	Östergötlands län	Hl	Hallands län
Gvl	Gävleborgs län	Skb	Skaraborgs län	Bl	Blekinge län
Kpb	Kopparbergs län	Äbg	Älvsborgs län	Krs	Kristianstads län
Vrm	Värmlands län	Jkp	Jönköpings län	Mlm	Malmöhus län
Ör	Örebro län	Krb	Kronobergs län		
Vstm	Västmanlands län				

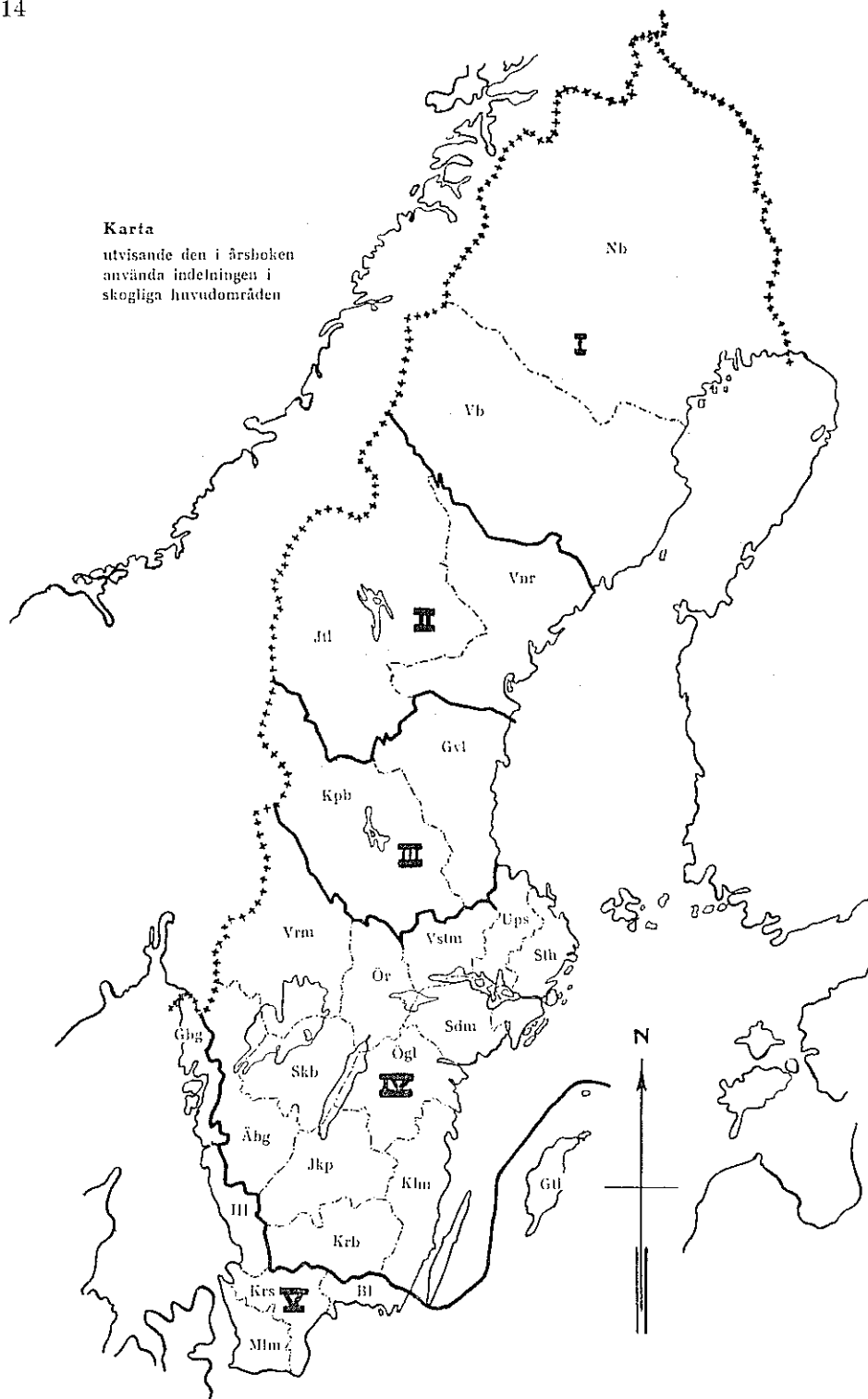
I vissa tabeller äro länen sammanslagna i fem grupper (se karta s. 14):

In certain tables the counties are grouped as follows (see chart on page 14):

- I Övre Norrland Nb och Vb
- II Mellersta Norrland Jtl och Vnr
- III Nedre Norrland o. Dalarna Gvl och Kpb
- IV Mellansverige och Småland Vrm, Vstm, Ör, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb och Klm
- V Södra och västra kustlänen Gtl, Gbg, Bl, Hl, Krs och Mlm

Karta

utvisande den i årsboken
använda indelningen i
skogliga huvudområden

A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Ytvidd

Storleken av rikets skogsmarksareal har under de senaste decennierna varit föremål för ett flertal undersökningar med något skiljaktiga resultat. Siffrorna i huvudtabell 1 äro i vad avser skogsmarken baserade på den senaste riksskogstaxeringens material. Enligt dessa siffror utgör arealen produktiv skogsmark ca 56 % av rikets totala landareal, medan inägoarealen endast utgör ca 11 % av landarealen. Återstoden utgöres av fjäll, berg, mossar och kärr. — Uppgifter om skogsmarkens areal finnas även i 1944 års jordbruksräkning samt i 1945 års allmänna fastighetstaxering. Olika hetererna i uppgifterna påverka endast obetydligt ovan angivna procenttal, men äro dock av sådan storleksordning att de förtjäna en kommentar. De olika beräkningarna ha givit följande siffror för rikets skogsmarksareal:

Riksskogstaxeringen	229.812 km ²
1944 års jordbruksräkning	222.690 »
1945 års allmänna fastighetstaxering	222.898 »

Den sistnämnda uppgiften, som vid taxeringen endast omfattade landsbygdsarealen har för vinnande av jämförbarhet ökat med uppgifter rörande slädernas skogsmarksareal ur 1944 års jordbruksräkning. Skiljaktigheterna i den redovisade skogsmarksarealen torde bl. a. bero på svårigheterna att bestämma gränsen mellan produktiv skogsmark och övrig mark. Riksskogstaxeringens uppgifter omfatta f. ö. uttryckligen även hagmark, medan såväl jord-

bruksräkningen som fastighetstaxeringarna utesluta sådan skogbevuxen hagmark, som utnyttjas såsom kultiverad betesäng (jfr punkt 4 av anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen av den 9 sept. 1928).

Tabell 1 visar också arealen skogsmark per invånare (kol. 8) och per ha åker (kol. 9) i de olika länen. Jämtlands län är det län som såväl i förhållande till befolkningen som till åkerarealen har de största skogstillgångarna. Endast tre län, Skaraborgs, Malmöhus och Kristianstads, ha mindre areal skog än åker.

Drygt en femtedel, eller 21 %, av den produktiva skogsmarken i landet äges av statliga eller ecklesiastiska myndigheter. Övrig produktiv skogsmark, till större delen i enskild ägo, står under uppsikt av skogsvårdsstyrelserna, en i varje landstingsområde. De olika administrativa enheter, som förvalta eller hava uppsikten över landets skogar framgå av följande tablå.

I. Domänstyrelsen.

A. Kronoskogar.

1. kronoparker
2. skogsbruk, kronotorp, skogstorp, odlingslägenheter och kolonat
3. kronoholmar och skär
4. kronoöverloppsmarker
5. oavmätta kronomarker
6. civila boställens skogar

B. Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn.

1. bergverksskogar

2. renbetesfjäll
 3. vissa ecklesiastika skogar
 4. kronans inrättningar
 5. allmänna inrättningsars skogar av kyrklig natur, som icke innehavas med stadgad åborätt
 6. skogar tillhörande fjällstugor.
- II. Andra statliga myndigheter.
- A. Fortifikationsförvaltningen.
 - B. Vattenfallsstyrelsen.
 - C. Lantbruksstyrelsen.
 - D. Lotsstyrelsen.
- III. Stiftsnämnder.
- IV. Skogsvårdsstyrelser.
- A. Skogar lydande under 1948 års skogsvårdsdrag.
 1. enskilda skogar
 - a) gods- och bondeskogar
 - b) bolagsskogar
 2. allmänna skogar
 - a) städers och övriga kommuners skogar
 - b) kronohemman och kronolägenheter, vilka innehavas med stadgad åborätt
 - c) allmänna inrättningsars skogar med undantag för sådana av kyrklig natur, som icke innehavas med stadgad åborätt
 - a Uppsala universitetsskogar
 - β hospitalsskogar
- γ krigsmanshusskogar
- δ skogar, vilkas avkastning utgår till skoländamål.
- B. Skogar lydande under lagen den 13 maj 1932 om häradsallmänningar.
- C. Skogar lydande under lagen den 17 juni 1938 om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.
- Skogsmarksarealens fördelning på dessa olika administrativa kategorier och på län framgår av tabellerna 2 och 3.
- Med hänsyn till äganderätten brukar man indela skogsmarken i fem grupper: kronoskogar, ecklesiastika skogar, övriga allmänna skogar, aktiebolagsskogar samt övriga enskilda skogar. En sådan redovisning har skett på grundval av material från 1945 års allmänna fastighetstaxering (SOU 1950 nr 34). Fördelningen på de fem grupperna framgår av tabell A. I riksskogstaxeringens material äro de ecklesiastika skogarna sammanslagna med övriga allmänna skogar.
- Av rubriken framgår att tabellen endast omfattar landsbygd, varför skogar inom städers och andra administrativa tätorters områden icke äro redovisade. Siffrorna äro därför icke fullt jämförbara med dem i tabellerna 2 och 3. Tabell A visar att de allmänna skogarna i riket omfatta i runt tal en fjärdedel av

Noter till tabell A.

¹ Omfattar kronoparker, statens utarrenderade jordbruksdomäners skogar, statens flygsandsfält, kronolägenheter, civila boställens skogar, kronoöverloppsmarker och oavmätta kronomarker.

² Omfattar kyrkofondens och biskopslöneregleringsfondens skogar samt skogar till avlöning åt prästerskapet.

³ Omfattar bergverksskogar, renbetesfjäll, fjällstugor, härads- och sockenallmänningar, allmänna inrättningsars och stiftelsers skogar, städers skogar, skogar under skogssällskapets förvaltning, kommuners skogar, kronohemman med upplåten åborätt samt skogar under fortifikationsförvaltningens, vattenfallsstyrelsens, lantbruksstyrelsens och lotsstyrelsens förvaltning eller tillsyn.

⁴ Omfattar skogar tillhörande fideikommiss, gods, bruk, privatpersoner, enkla bolag samt kronohemman och krononybyggen i Norrbottens och Västerbottens län.

⁵ Betr. länsgrupperna, se förkortningar å sid. 13.

Tabell A. Skogsmarksarealen på landsbygden fördelad på ägargrupper år 1945. Länsvis

Forest area by owner groups

Måttenhet: km²
Unit of measurement: km²

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Län och läns- grupper ⁵ <i>County</i>	Allmänna skogar <i>Common forests</i>						Enskilda skogar <i>Private forests</i>				
	Kronoskogar ¹ <i>Crown forests</i>		Ecklesiastika skogar ² <i>Diocesan forests</i>		Övriga all- männa skogar ³ <i>Other common forests</i>		Aktiebolags- skogar <i>Companies' forests</i>		Övriga enskil- da skogar ⁴ <i>Other private forests</i>		
	Areal km ²	i % av hela skogs- arealen <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogs- arealen <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogs- arealen <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogs- arealen <i>in % of total forest area</i>	Areal km ²	i % av hela skogs- arealen <i>in % of total forest area</i>	
Nb	19 753	52,1	147	0,4	2 407	6,4	3 951	10,4	11 646	30,7	
Vb	10 082	32,2	136	0,4	1 122	3,6	7 321	23,4	12 643	40,4	
Jtl	1 220	4,7	382	1,5	1 415	5,5	11 741	45,5	11 043	42,8	
Vnr	1 348	7,4	234	1,3	96	0,5	8 460	46,5	8 072	44,3	
Gvl	864	6,3	195	1,4	461	3,4	5 977	43,5	6 231	45,4	
Kpb	2 633	13,4	197	1,0	1 923	9,8	6 443	32,7	8 524	43,2	
Vrm	204	1,7	291	2,4	118	1,0	4 647	37,6	7 102	57,4	
Ör	541	10,9	61	1,2	198	4,0	1 754	35,5	2 387	48,3	
Vstm	427	11,9	85	2,4	257	7,2	834	23,3	1 976	55,2	
Ups	67	2,4	73	2,6	322	11,4	990	35,1	1 370	48,5	
Sth	177	4,6	86	2,3	250	6,5	395	10,3	2 925	76,3	
Sdm	212	6,5	60	1,8	247	7,5	239	7,3	2 521	76,9	
Ög	370	6,7	95	1,7	379	6,9	827	15,0	3 847	69,7	
Skb	337	10,2	108	3,3	141	4,2	303	9,1	2 431	73,2	
Äbg	255	4,0	139	2,2	164	2,6	362	5,6	5 490	85,6	
Jkp	292	4,7	177	2,9	96	1,6	291	4,7	5 329	86,2	
Krb	255	4,7	164	3,0	91	1,7	697	12,8	4 248	77,9	
Klm	554	8,4	111	1,7	98	1,5	378	5,7	5 442	82,7	
Gtl	74	5,7	51	3,9	28	2,2	44	3,4	1 103	84,8	
Gbg	79	4,8	32	1,9	53	3,2	30	1,8	1 449	88,2	
Hl	89	4,2	54	2,6	73	3,5	40	1,9	1 841	87,8	
Bl	42	2,4	21	1,2	33	1,9	65	3,7	1 599	90,9	
Krs	147	6,0	60	2,5	47	1,9	48	2,0	2 142	87,6	
Mlm	36	5,6	14	2,2	43	6,7	6	0,9	543	84,6	
I	29 835	43,1	283	0,4	3 529	5,1	11 272	16,3	24 289	35,1	
II	2 568	5,8	616	1,4	1 511	3,4	20 201	45,9	19 115	43,4	
III	3 497	10,5	392	1,2	2 384	7,1	12 420	37,1	14 755	44,1	
IV	3 691	5,7	1 450	2,3	2 361	3,7	11 717	18,2	45 068	70,1	
V	467	4,7	232	2,3	277	2,8	233	2,4	8 677	87,8	
Riket <i>Entire country</i>	40 059	18,1	2 971	1,3	10 062	4,6	55 845	25,3	111 904	50,7	

Noter: se nederst å s. 16.

Tabell B. Arealen av enskilda skogar utom aktiebolagsskogar fördelade på storleksgrupper år 1944. Länsvis

Area of private forests by size groups

Måttenhet: km²
Unit of measurement: km²

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupper <i>County</i>	Storleksgrupper efter skogsmarksareal i hektar <i>Size groups according to forest area (in hectares)</i>						Summa <i>Total</i>
	<25	25—50	50—100	100—200	200—400	400 och större	
Nb	755	1 645	2 606	2 811	2 178	1 558	11 553
Vb	1 332	2 237	3 263	3 145	1 936	637	12 550
Jll	658	1 055	1 850	2 682	2 493	2 346	11 084
Vnr	891	1 145	1 935	2 171	1 292	583	8 017
GeI	691	1 010	1 681	1 577	921	393	6 273
Kpb	1 544	1 800	2 147	1 787	781	920	8 979
Vrm	1 474	1 498	1 475	1 113	687	950	7 197
Ör	610	469	417	294	190	518	2 497
Vstm	354	424	525	369	142	157	2 001
Ups	356	285	264	156	132	157	1 350
Sth	437	525	553	354	380	698	2 946
Sdm	417	350	325	255	257	962	2 566
Ög	537	665	827	753	417	697	3 897
Skb	1 024	469	339	208	149	270	2 458
Ädg	1 757	1 586	1 106	571	264	258	5 542
Jkp	1 197	1 733	1 356	591	269	204	5 350
Krb	1 101	1 293	982	472	199	227	4 274
Klu	569	1 066	1 460	1 058	690	605	5 447
Gll	350	321	274	124	29	21	1 121
Gdg	624	380	280	114	58	14	1 470
HI	549	580	383	141	49	132	1 834
BI	443	416	377	195	65	107	1 603
Krs	732	511	387	172	66	293	2 161
Mlm	157	74	72	57	42	136	538
I	2 087	3 882	5 869	5 956	4 114	2 195	24 103
II	1 549	2 200	3 785	4 853	3 785	2 929	19 101
III	2 235	2 810	3 828	3 364	1 702	1 313	15 252
IV	9 863	10 363	9 629	6 194	3 776	5 703	45 525
V	2 855	2 282	1 773	803	309	703	8 727
Riket <i>Entire country</i>	18 589	21 537	24 884	21 170	13 686	12 843	112 708

skogsmarksarealen, aktiebolagsskogarna en fjärdedel och övriga enskilda skogar hälften av skogsmarksarealen. Vid studium av de enskilda lokala enheterna framträda betydande avvikelser från rikssiffrorna. Sälunda omfatta de all-

männa skogarna i övre Norrland (länsgrupp I)¹ en procentuellt sett mycket större andel av skogarna (49 %) än i de övriga delarna av riket. I mellersta

¹ Betr. länsgrupperna, se förkortningar å sid. 13.

Norrland (länsgrupp II), södra Norrland och Kopparbergs län (länsgrupp III) samt i de nordligare svealandslänen (utom Västmanlands län) inneha aktiebolagen en stor del av skogsarealerna, 35—45 %. I övriga län omfatta bondeskogar, godsskogar, fideikommisskogar samt skogar tillhörande andra bolag än aktiebolag 70 % eller mer av skogsmarksarealen. Beträffande denna ägargrupp torde det bl. a. vara av intresse att studera brukningsdelarnas storlek. Detta har skett vid 1944 års jordbruksräkning, varifrån tabell B är sammanställd. Skillnaden i siffrorna i tabell A (kol. 10) och tabell B (kol. 8) beror dels på skiljaktigheter i taxeringsresultaten mellan de två taxeringsåren, dels ock på att i tabell B arealer belägna inom städernas områden äro medtagna, vilket icke är fallet i tabell A.

Tabellen B visar att inom riket som helhet brukningsdelarna i storleksgrup-

perna 25—50, 50—100 och 100—200 ha omfatta i stort sett lika stora arealer. Även här förekomma dock stora regionala olikheter i strukturen. I norrlands-länen, i synnerhet i Jämtlands län. är tyngdpunkten förlagd till de större brukningsdelarna, medan i de sydligaste länen — mest utpräglat i västgötalänen — de små brukningsdelarna dominera. Detta sammanhänger givetvis med skogstillgången i de olika länen. I Norrland där skogstillgången är stor i jämförelse med den odlade arealen och betingelserna för jordbruket i allmänhet äro sämre är det naturligt att hemmanens skogstilldelning blivit rikligare än i det mera skogfattiga Syd-sverige. Det stora antalet brukningsheter över 400 ha i Örebro, Stockholms, Södermanlands och Östergötlands län torde bero på den stora förekomsten av fideikommiss och gods i dessa län.

II. Virkesförråd

Virkesförrådets storlek står givetvis ej i direkt proportion till skogsmarksarealen. Ett flertal andra faktorer spela härvid in, nämligen markens godhetsgrad, klimatet, skogsbeståndens ålder och huggningsklass, trädslag m. m.

Skogsmarkens produktionsförmåga brukar anges genom bonitetstal, vilka uttrycka produktionen i m^3 fast mått per ha och år. Man skiljer på s. k. idealbonitetstal, som visa markens kapacitet under förutsättning av idealt sammanfatt virkesförråd och bästa tänkbara skogsskötsel, samt normalbonitetstal, som äro avsedda att uttrycka skogsmarkens verkliga produktionsförmåga vid taxeringstillfället. De senare talen (Bn) användas vid de allmänna fastighetstaxeringarna och äro beräknade ur

idealbonitetstalen (B_i) enligt följande formler:

Södra Sverige	$B_n = 0,85 B_i$
Mellersta Sveriga	$B_n = 0,80 B_i - 0,20$
Norrland	$B_n = 0,70 B_i - 0,20$

Dessa formler för beräkning av normalbonitetstalen undergå dock tid efter annan justeringar i samband med utredningar om den aktuella produktionsförmågan.

Tabell C utvisar bonitetsförhållandena inom olika skogsägargrupper och inom olika län. Det ligger i sakens natur, att de nordligare länen med dess för växtligheten mindre gynnsamma klimat, kortare vegetationsperiod och svagare marker tillhöra de lägre bonitetsklasserna. I Norrlands-länen och Kopparbergs län ha kronoskogar och grup-

Tabell C. Skogsmarkens medelbonitet på landsbygden inom olika ägargrupper år 1945. Länsvis

Average site quality by owner groups

1	2	3	4	5	6	7	8	
Län och läns- grupper <i>County</i>	Ideal- bonitet (samtl. skogar)	Normal bonitet <i>Normal quality numbers</i>						Medeltal för alla skogar <i>Average for all forests</i>
		Allmänna skogar <i>Common forests</i>			Enskilda skogar <i>Private forests</i>			
	Krono- skogar ¹ <i>Crown forests</i>	Eckles.- skogar ² <i>Diocesan forests</i>	Övr. allm. skogar ³ <i>Other common forests</i>	Aktiebol. skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Övr. ensk. skogar ⁴ <i>Other forests</i>			
Nb	2,3	1,28	1,36	1,34	1,47	1,46	1,36	
Vb	2,8	1,58	1,77	1,30	1,69	1,69	1,64	
Jtl	2,8	1,72	1,79	1,38	1,74	1,84	1,76	
Vnr	3,6	1,89	2,34	2,37	2,27	2,45	2,32	
Gvl	3,8	2,53	2,87	2,17	2,72	2,86	2,75	
Kpb	3,5	1,69	2,68	2,08	2,61	2,64	2,45	
Vrm	4,6	3,64	3,15	3,43	3,29	3,39	3,35	
Ör	4,4	3,52	3,97	3,77	3,55	3,79	3,68	
Vstm	4,9	3,71	3,62	3,65	3,65	3,67	3,67	
Ups	4,6	3,79	3,36	3,57	3,70	3,66	3,66	
Sth	4,5	3,61	3,47	3,61	3,56	3,47	3,50	
Sdm	4,9	3,75	3,92	4,00	3,49	3,83	3,81	
Ög	4,7	3,79	3,79	3,57	3,56	3,64	3,63	
Skb	5,3	4,13	4,16	3,72	3,86	3,98	3,98	
Äbg	5,1	3,68	3,55	3,48	3,39	3,42	3,43	
Jkp	5,6	3,96	3,93	3,80	3,81	3,84	3,84	
Krb	5,6	3,79	3,88	3,61	3,70	3,75	3,74	
Klm	5,5	3,73	3,59	3,61	3,47	3,46	3,49	
Gll	2,9	2,23	2,40	2,26	1,87	2,07	2,09	
Gbg	5,1	3,30	3,44	3,15	3,17	3,12	3,14	
Hl	6,0	4,36	3,99	3,76	4,22	3,91	3,94	
Bl	6,0	4,62	4,65	4,30	4,22	4,17	4,19	
Krs	6,2	4,89	4,57	4,50	4,49	4,53	4,55	
Mlm	7,8	6,46	5,13	5,02	5,48	5,41	5,44	
I	2,5	1,38	1,56	1,33	1,61	1,58	1,49	
II	3,1	1,81	2,00	1,44	1,96	2,10	1,99	
III	3,6	1,90	2,77	2,10	2,66	2,73	2,57	
IV	5,0	3,75	3,64	3,65	3,48	3,61	3,60	
V	5,7	4,20	3,84	3,88	3,73	3,84	3,86	
Riket <i>Entire country</i>	3,7	1,71	3,00	2,14	2,37	2,82	2,47	

1-4 Se motsvarande noter till tabell A.

Tabell D. Skogsmarkens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder (enl. riksskogstaxeringarna 1923—1929 och 1938—1952). Länsvis

Forest area by ages of growing stock

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och läns- grupper <i>County</i>	Tax.-år <i>Year of assessment</i>	Beståndens ålder <i>Age of stands</i>					
		Kalmark <i>Repro- duction area and waste land</i>	1—40 år <i>years</i>	41—80 år <i>years</i>	81—120 år <i>years</i>	121 år o. däröver <i>121 years and over</i>	Samtliga <i>All ages</i>
Nb	1941	6,9	20,8	26,7	16,6	29,0	100,0
	1926	3,3	14,6	30,3	14,6	37,2	100,0
Vb	1939—41	6,4	25,8	32,1	19,1	16,6	100,0
	1935	4,5	20,4	32,2	16,6	26,3	100,0
Jtl	1939—40	4,1	20,8	33,5	24,8	16,8	100,0
	1924—25	10,3	13,7	29,7	20,4	25,9	100,0
Vnr	1938	7,9	23,5	41,8	19,5	7,3	100,0
	1924	5,9	19,6	37,4	19,2	17,9	100,0
Gvl	1942	3,5	31,5	42,0	18,0	5,0	100,0
	1926	6,4	29,6	36,2	17,5	10,3	100,0
Kpb	1942—44	2,3	23,4	39,8	22,9	11,6	100,0
	1923	5,7	19,2	36,7	17,4	21,0	100,0
Vrm	1950	7,0	21,5	46,6	21,3	3,6	100,0
	1929	4,7	36,0	44,3	11,9	3,1	100,0
Ör	1951	5,0	27,7	48,4	17,1	1,8	100,0
	1927	6,8	39,9	43,5	8,4	1,4	100,0
Vstm							
Ups	1950 ¹	5,6	31,3	44,1	16,1	2,9	100,0
Sth	1926—27	8,5	41,3	36,7	10,9	2,6	100,0
Sdm							
Ög	1941 ²	1,8	33,9	50,0	12,9	1,4	100,0
	1927	9,4	42,0	37,2	9,9	1,5	100,0
Skb	1950—51	5,2	33,9	47,5	11,6	1,8	100,0
	1929	12,2	43,8	36,4	7,1	0,5	100,0
Åbg	1949	5,8	33,6	49,8	10,5	0,3	100,0
	1928—29	10,1	51,5	33,9	4,2	0,3	100,0
Jkp	1947	5,8	39,4	44,3	9,4	1,1	100,0
	1923	16,6	40,8	36,5	5,6	0,5	100,0
Krb	1946—47	5,6	45,3	42,2	6,0	0,9	100,0
	1923	19,0	47,6	28,2	4,7	0,5	100,0
Klm	1948	4,6	36,6	46,4	10,8	1,6	100,0
	1923	16,9	37,1	39,3	5,9	0,8	100,0
Gtl	1928 ³	12,0	28,0	32,4	22,2	5,4	100,0

¹ Snabbinventeringen av mälardalslänen 1950.

² Vedskogsinventeringen 1941.

³ Ej taxerat efter 1928.

Tab. D. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Gbg	1949	9,1	14,1	40,6	8,8	0,4	100,0
	1929	29,3	39,0	28,4	2,9	0,4	100,0
Hl	1946	11,9	51,7	32,9	3,1	0,4	100,0
	1928	28,7	43,6	24,6	2,7	0,4	100,0
Bl	1945	5,0	54,6	38,1	2,1	0,2	100,0
	1928	12,2	52,1	32,6	2,7	0,4	100,0
Krs	1945	7,8	50,5	36,8	4,6	0,3	100,0
	1928	23,0	44,4	30,1	2,1	0,4	100,0
Mlm	1945	12,2	43,8	34,2	8,7	1,1	100,0
	1928	23,7	42,2	28,6	4,3	1,2	100,0
I	1939—41	6,7	23,0	29,1	17,7	23,5	100,0
	1925—26	3,8	17,0	31,1	15,5	32,6	100,0
II	1938—40	5,7	22,6	36,7	22,9	12,1	100,0
	1924—25	8,5	16,1	32,9	19,9	22,6	100,0
III	1942—44	3,3	25,3	40,2	20,9	10,3	100,0
	1923—26	6,0	23,4	36,5	17,4	16,7	100,0
IV	1941—51	5,4	32,3	46,2	14,1	2,0	100,0
	1923—29	10,6	41,5	37,9	8,4	1,6	100,0
V	1928—49	9,2	46,5	36,1	7,1	1,1	100,0
	1928—29	21,9	42,5	29,3	5,2	1,1	100,0
Riket <i>Entire country</i>	1928—51	5,7	27,0	37,6	17,7	12,0	100,0
	1923—29	7,8	25,8	34,1	14,2	18,1	100,0

pen övriga allmänna skogar en i förhållande till övriga ägargruppers skogar låg bonitet. Detta torde sammanhänga med att skogarna i dessa områden omfatta kronoöverloppsmarker, oavmätta kronomarker, renbetesfjäll m. fl. skogar i höjdlägen. Längre söderut synes förhållandet vara det motsatta; kronoskogarna ha sålunda de högsta bonitetstalen.

För bestämning av ett bestånds mogenhet brukar man, i synnerhet beträffande skogar, där alla träd beståndsvis äro av ungefär samma ålder, klassificera dem i åldersklasser. Vanligen avgränsas bestånden då i 20-årsklasser, så att åldersklassen I omfattar åldrarna 1—20 år, åldersklassen II 21—40 år o. s. v. Skogsmarkens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder framgår av tabell D. Tabellen utvisar även

den förskjutning av åldersfördelningen som ägt rum mellan de två riksskogstaxeringarna. I de tre nordligaste länsgrupperna (Norrbotten och Dalarna) ha de yngre beståndens relativa andel ökat, medan de äldsta beståndens kraftigt minskat. Kalmarkernas andel har minskat i hela riket utom i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Värmlands län: i de två sydligaste länsgrupperna har under tiden mellan de båda taxeringarna kalmarkssiffran reducerats till mindre än hälften.

För att man skall få ett sammanfattande uttryck för ett bestånds utvecklingsgrad sker bl. a. vid riksskogstaxeringarna en indelning i huggningsklasser.

Inventering av landets totala virkesförråd har skett vid de båda riksskogstaxeringarna. Enligt tabell 4, som visar

Tabell E. Stamantal, totalt i milj. och per hektar, fördelat på träslag och diameterklasser (enl. riksskogstaxeringen 1938—1952)

Skogs- och hagmark. Länsvis

Number of trunks by species and size groups

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupper <i>County</i>	Tax.-år <i>Year of assessment</i>	Trädslag <i>Species</i>	Antal stammar i diameterklass (cm på bark) <i>No of trunks by size groups</i>							
			I milj.				Per hektar skogsmark <i>Per ha forest area</i>			
			Mindre än 15 cm <i>Less than</i>	15— 24 cm	25 cm och större <i>and over</i>	Samtliga All <i>sizes</i>	Mindre än 15 cm <i>Less than</i>	15— 24 cm	25 cm och större <i>and over</i>	Samtliga All <i>sizes</i>
Nb	1941	tall	1 607	252	70	1 930	397	62	17	476
		gran	1 769	169	33	1 970	437	42	8	487
		björk	2 303	69	3	2 376	568	17	1	586
		övriga s:a	293	7	1	302	72	2	—	74
			5 973	497	107	6 577	1 474	123	26	1 623
Vb	1939—41	tall	1 024	179	47	1 250	317	55	15	387
		gran	2 524	215	40	2 779	782	67	12	861
		björk	2 662	71	4	2 736	825	22	1	848
		övriga s:a	243	7	1	251	75	2	1	78
			6 453	472	92	7 017	1 999	146	29	2 174
Jil	1939—40	tall	983	126	25	1 134	367	47	9	423
		gran	2 635	229	34	2 898	984	85	13	1 082
		björk	1 746	52	4	1 801	652	19	1	672
		övriga s:a	471	6	1	479	176	2	1	179
			5 836	413	64	6 312	2 179	153	24	2 356
Vnr	1938	tall	460	85	21	567	240	45	11	296
		gran	2 640	190	22	2 852	1 379	99	12	1 490
		björk	962	39	4	1 005	503	20	2	525
		övriga s:a	555	11	2	568	290	6	1	297
			4 617	326	49	4 992	2 412	170	26	2 608
Gvl	1942	tall	676	115	36	827	479	81	25	585
		gran	1 949	144	20	2 113	1 379	102	14	1 495
		björk	884	27	3	914	626	19	2	647
		övriga s:a	354	5	1	360	250	4	1	255
			3 863	291	60	4 214	2 734	206	42	2 982
Kpb	1943—44	tall	955	193	51	1 199	472	96	25	593
		gran	1 985	170	23	2 178	980	84	11	1 075
		björk	1 042	22	2	1 066	515	11	1	527
		övriga s:a	234	2	—	237	116	1	—	117
			4 215	388	76	4 679	2 083	192	37	2 312
Vrm ¹	1950	tall	415	100	30	545	325	78	23	426
		gran	1 436	169	30	1 635	1 124	132	24	1 280
		björk	721	26	3	750	564	21	2	587
		övriga s:a	270	4	1	275	211	3	1	215
			2 842	300	64	3 205	2 224	234	50	2 508

¹ Inkl. Bjurtjärn.

Tab. E. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ör ²	1951	tall	180	54	21	255	343	103	40	486
		gran	599	64	11	674	1 141	122	21	1 284
		björk	350	14	2	366	668	27	3	698
		övriga s:a	134 1 264	3 135	1 34	138 1 433	256 2 408	6 258	1 65	263 2 731
Vstm Ups Sih Sdm	1950	tall	550	119	58	726	402	87	42	531
		gran	1 122	137	33	1 293	821	100	24	945
		björk	885	34	4	924	647	25	3	675
		övriga s:a	326 2 884	11 302	2 97	339 3 282	239 2 109	8 220	1 70	248 2 399
Ög	1941	tall	175	46	27	248	344	91	54	489
		gran	302	39	10	351	595	76	20	691
		björk	192	13	2	207	377	25	4	406
		övriga s:a	123 792	5 103	1 41	130 936	243 1 559	10 202	3 81	256 1 842
Skb	1950--51	tall	123	32	16	172	361	95	48	504
		gran	211	29	9	249	615	85	26	726
		björk	269	11	2	282	786	31	6	823
		övriga s:a	105 709	4 76	1 28	110 813	308 2 070	12 223	3 83	323 2 376
Äbg	1949	tall	156	49	20	225	241	75	31	347
		gran	492	74	21	587	759	114	33	906
		björk	345	16	2	363	532	25	4	561
		övriga s:a	131 1 124	5 144	1 45	138 1 313	203 1 735	8 222	2 70	213 2 027
Jkp	1947	tall	213	47	22	281	324	71	34	429
		gran	522	65	16	603	796	100	25	921
		björk	405	14	2	421	618	21	3	642
		övriga s:a	114 1 254	4 130	1 41	119 1 424	175 1 913	6 198	1 63	182 2 174
Krb	1946—47	tall	200	44	17	261	341	76	29	446
		gran	476	55	14	545	814	93	23	930
		björk	445	13	2	459	760	22	3	785
		övriga s:a	108 1 228	4 116	1 33	113 1 378	185 2 100	6 197	2 57	193 2 354
Klm	1948	tall	249	61	30	341	365	90	45	500
		gran	435	48	12	495	638	71	18	727
		björk	363	17	3	383	533	25	4	562
		övriga s:a	253 1 300	8 134	2 48	263 1 482	371 1 907	12 198	3 70	386 2 175
Gtl	1928	tall	59	18	6	83	443	132	45	620
		gran	35	5	1	41	264	37	5	306
		björk	3	1	—	4	26	4	1	31
		övriga s:a	2 99	— 23	— 7	2 129	11 744	2 175	1 52	14 971
Gbg	1949	tall	41	12	3	56	253	72	20	345
		gran	105	15	4	124	643	92	25	760
		björk	104	5	1	109	639	28	4	671
		övriga s:a	60 311	2 34	— 8	63 353	370 1 905	15 207	3 52	388 2 164
Hl	1946	tall	63	13	5	80	303	61	23	387
		gran	99	12	3	113	474	56	16	546
		björk	102	6	1	109	491	29	5	525
		övriga s:a	80 343	5 35	2 11	86 389	383 1 651	24 170	7 51	414 1 872

2 Exkl. Bjurtjärn.

Tab. E. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bl	1945	tall	21	5	3	29	118	30	16	164
		gran	113	12	4	129	639	68	21	728
		björk	97	7	1	104	547	38	4	589
		övriga s:a	136 366	5 29	1 9	143 404	771 2 075	29 165	8 49	808 2 289
Krs	1945	tall	41	12	5	58	157	46	21	224
		gran	110	12	4	126	426	48	15	489
		björk	151	8	1	160	584	32	4	620
		övriga s:a	194 495	12 45	4 14	210 555	752 1 919	48 174	16 56	816 2 149
Mlm	1945	tall	7	1	—	8	104	15	5	124
		gran	29	4	1	34	452	66	23	541
		björk	17	1	—	18	271	18	5	294
		övriga s:a	41 94	4 10	3 5	48 109	658 1 485	68 167	42 75	768 1 727
I	1939—41	tall	2 632	431	117	3 180	362	59	16	437
		gran	4 293	384	73	4 750	590	53	10	653
		björk	4 965	140	7	5 112	682	19	1	702
		övriga s:a	536 12 425	15 969	2 200	553 13 594	74 1 708	2 133	— 27	76 1 868
II	1938—40	tall	1 443	211	46	1 701	314	46	10	370
		gran	5 275	419	56	5 750	1 149	91	12	1 252
		björk	2 708	91	7	2 807	590	20	1	611
		övriga s:a	1 026 10 452	17 739	3 113	1 046 11 304	223 2 276	3 160	1 24	227 2 460
III	1942—44	tall	1 631	308	88	2 026	474	90	25	589
		gran	3 933	314	43	4 290	1 142	91	12	1 245
		björk	1 926	49	4	1 980	560	14	1	575
		övriga s:a	588 8 078	8 680	1 136	597 8 893	171 2 347	2 197	— 38	173 2 582
IV	1941—51	tall	2 254	551	241	3 046	342	84	37	463
		gran	5 592	680	157	6 429	848	103	24	975
		björk	3 975	158	22	4 155	603	24	3	630
		övriga s:a	1 566 13 388	48 1 437	11 431	1 625 15 255	238 2 031	7 218	2 66	247 2 315
V	1928—46	tall	237	62	23	322	237	62	23	322
		gran	492	60	17	570	491	60	17	568
		björk	474	27	4	506	473	27	4	504
		övriga s:a	513 1 717	29 179	10 54	553 1 950	512 1 713	29 178	10 54	551 1 945
Hela riket <i>Entire country</i>	1928—51	tall	8 197	1 563	515	10 276	358	68	23	449
		gran	19 585	1 857	347	21 789	855	81	15	951
		björk	14 049	466	45	14 559	613	20	2	635
		övriga s:a	4 229 46 061	117 4 003	27 934	4 373 50 998	185 2 011	5 174	1 41	191 2 226

virkesförrådet totalt och per ha, skulle rikets virkesförråd under 1940-talet (obs! olika län ha hittills taxerats olika år) uppgå till ca 1 820 milj. m³sk., varav 40 % utgöres av tall, 45 % gran och återstående 15 % huvudsakligen av

björk. I de fyra sydligaste länen äro dock övriga lövträd, såsom bok och ek, rikligare företrädda; i Malmöhus län svara de för hälften av hela virkesförrådet. — Virkesförrådet per ha skogsmark är störst i Örebro och Skaraborgs

Tabell F. Virkesförrådets under bark förändringar för olika trädslag mellan riksskogstaxeringarna åren 1923—1929 och 1938—1952. Länsvis

Changes in growing stock, by species, between the two National Forest Surveys

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupper <i>County</i>	Taxeringsår <i>Year of assessment</i>		Trädslag <i>Species</i>				
	I	II	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Björk <i>Birch</i>	Övriga <i>Other</i>	Samtliga <i>All</i>
			Procentuell ökning (+) eller minskning (—) av volym för träd över 5 cm vid brösthöjd mellan taxeringsåren <i>Increase (+) or decrease (—) of volume between the two years of assessment for trees 5 cm DBH or over. In percent.</i>				
Nb	1926	1941	— 8	— 14	— 2	— 3	— 9
Vb	1925	1939—41	—15	— 12	— 4	—13	—12
Jtl	1924—25	1939—40	— 3	— 6	+ 7	+ 3	— 3
Vnr	1924	1938	— 6	— 1	—10	— 2	— 4
Gvl	1926	1942	— 1	+ 0	— 9	—20	— 2
Kpb	1923	1943—44	+ 2	+ 8	+22	+17	+ 6
Vrm	1929	1950	+16	+ 27	+ 4	—18	+19
Ör	1927	1951	+33	+ 30	+56	+11	+33
Vstm	1927	1950—(52)					
Ups	1926—27	1950—(52)	+11	+ 16	+29	—18	+13
Sth	1927	1950—(52)					
Sdm	1927	1950—(52)					
Ög	1927	1941	+ 8	+ 15	— 2	—15	+ 7
Skb	1929	1950—51	+13	+ 40	+18	+ 5	+22
Äbg	1928—29	1949	+32	+ 63	+25	— 9	+43
Jkp	1923	1947	+24	+ 71	— 1	—32	+35
Krb	1923	1946—47	+42	+ 86	+ 3	—16	+49
Klm	1923	1948	+37	+ 86	—15	—16	+34
Gtl	1928	(1952)	—	—	—	—	—
Gbg	1929	1949	+49	+ 56	+57	+20	+50
Hl	1928	1946	+31	+146	+16	— 0	+46
B1	1928	1945	+14	+ 57	—17	— 6	+17
Krs	1928	1945	+ 9	+ 82	+ 4	+ 9	+24
Mlm	1928	1945	+26	+ 54	— 4	— 2	+14
I	1925—26	1939—41	—11	— 13	— 3	— 8	—10
II	1924—25	1938—40	— 4	— 4	— 1	+ 0	— 3
III	1923—26	1942—44	+ 1	+ 4	+ 6	— 2	+ 3
IV	1923—29	1941—51(52)	+20	+ 37	+12	—15	+24
V	1928—29	1945—49(52)	+16	+ 69	+ 7	+ 3	+26
Riket	1923—29	1938—51(52)	+ 4	+ 10	+ 3	— 6	+ 6
Entire Country							

Anmärkning: Vid jämförelser inom regionerna IV och V har hänsyn icke tagits till eventuella förändringar i kuberingstal.

Tabell G. Virkesförrådets under bark förändringar inom olika diameterklasser mellan riksskogstaxeringarna åren 1923—1929 och 1938—1952. Länsvis

Changes in growing stock, by size groups, between the two National Forest Surveys

1	2	3	4	5	6	7
Län och läns- grupper <i>County</i>	Taxeringsår <i>Year of assessment</i>		Diameterklass <i>Size</i>			
			5—14 cm	15—24 cm	25 cm o. större <i>and over</i>	Samtliga <i>all sizes</i>
	I	II	Procentuell ökning (+) eller minskning (—) av volym mellan taxeringsåren <i>Increase (+) or decrease (—) in volume between the two years of assessment. In percent.</i>			
Nb	1926	1941	— 7	— 6	— 15	— 9
Vb	1925	1939—41	— 6	— 8	— 23	—12
Jtl	1924	1939—40	+ 1	— 2	— 11	— 3
Vnr	1924	1938	— 3	— 3	— 9	— 4
Gvl	1926	1942	— 5	+ 0	— 1	— 2
Kpb	1923	1943—44	+ 6	+ 9	+ 1	+ 6
Vrm	1929	1950	—12	+19	+ 83	+19
Ör	1927	1951	+ 5	+35	+ 59	+33
Vstm	1927	1950—52				
Ups	1926—27	1950—(52)				
Sth	1927	1950—(52)	+ 2	+13	+ 20	+13
Sdm	1927	1950—(52)				
Ög	1927	1941	+ 6	— 2	+ 17	+ 7
Skb	1929	1950—51	+ 0	+13	+ 43	+22
Äbg	1928—29	1949	+ 8	+32	+ 97	+43
Jkp	1923	1947	+14	+24	+ 64	+35
Krb	1923	1946—47	+19	+42	+ 88	+49
Klm	1923	1948	+ 5	+24	+ 68	+34
Gtl	1928	—	—	—	—	—
Gbg	1929	1949	+21	+42	+109	+50
Hl	1928	1946	+31	+40	+ 63	+46
Bl	1928	1945	— 1	+16	+ 34	+17
Krs	1928	1945	+14	+13	+ 42	+24
Mlm	1928	1945	+13	— 2	+ 26	+14
I	1925—26	1939—41	— 7	— 7	— 18	—10
II	1924—25	1938—40	— 1	— 2	— 9	— 3
III	1923—26	1942—44	+ 2	+ 5	+ 0	+ 3
IV	1923—29	1941—51(52)	+ 1	+20	+ 50	+24
V	1928	1945—49(52)	+14	+20	+ 42	+26
Riket	1923—29	1938—51(52)	— 1	+ 6	+ 13	+ 6
<i>Entire country</i>						

Anmärkning: Vid jämförelser inom regionerna IV och V har hänsyn icke tagits till eventuella förändringar i kuberingstal.

län med 124 resp. 120 m³sk. per ha; lägst är det i de fyra nordligaste länen samt på Gotland, där virkesförrådet i intetdera fallet överstiger 75 m³sk. per ha.

Virkesförrådets fördelning på stammar av olika diameterklass framgår av tabell E. Det övervägande antalet stammar, ca 90 %, står givetvis att finna i diameterklasser under 15 cm. Vid en jämförelse mellan antalet stammar och volymuppgifterna i tabell 4 framgår bl. a., att antalet tallstammar är endast hälften så stort som antalet granstammar, trots att tallvirkesförrådet är nästan lika stort som granvirkesförrådet. Tallens genomsnittsvolym är sålunda betydligt större än granens. Lövvirket, som i fråga om volym endast svarar för 15 % av virkesförrådet i riket, är i fråga om stamantalet representerat med 37 %. Antalet stammar per ha skogsmark är störst i Gävleborgs och Örebro län och lägst på Gotland. Studerar man däremot diameterklasserna finner man, att Gotland har den i förhållande till totala stamantalet största procenten träd med över 25 cm i diameter, 5,4 %. Förhållandevis stor andel

grov skog finnes även i Östergötlands och i Malmöhus län, där motsvarande procenttal äro 4,4 och 4,3.

Den årliga tillväxten under bark för tall och gran grövre än 10 cm i brh och tillväxten per ha av all skog inom bark framgår av tabell 5. Av tabellen kan beräknas att nästan hälften av den totala tillväxten i riket faller på de sex nordligaste länen.

Av följande tabell F, som belyser virkesförrådets förändringar mellan de båda riksskogstaxeringarna framgår bl. a. att virkesuttagen i Norrland under denna tid varit större än tillväxten. I de övriga delarna av riket har däremot, som synes, tillväxten under perioden täckt avverkningen. Av trädslagen intager granen i viss mån en särställning; i vissa delar av Norrland har den minskat kraftigare än övriga trädslag; i rikets övriga delar har granen däremot i regel ökat betydligt mera än de andra trädslagen. Tabell G visar, att de stora virkesuttagen i Norrland huvudsakligen drabbat de grövre dimensionerna. Å andra sidan har grovskogsandelen blivit betydligt större i de sydligare delarna av riket.

III. Mark- och skogsvärden

Varje uppskattning av det svenska skogskapitalets samlade värde måste givetvis bli ytterst osäker. Skogskapitalets värde är f. ö. ej en konstant faktor; de senaste årtiondenas upptäckter av nya användningsområden för trä ha medfört ökad efterfrågan och följaktligen höjt värde för skogen.

I detta kapitel behandlas endast den värdering av skogen, som skett vid de allmänna fastighetstaxeringarna. Sådana ha senast ägt rum 1928, 1933, 1938 och 1945. En utförlig redogörelse för metodi-

ken vid denna taxering återfinnes i »Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden vid 1945 års allmänna fastighetstaxering» (SOU 1950: 34). Här kommer endast att lämnas en kort redogörelse för några resultat från 1945 års allmänna fastighetstaxering.

Det samlade värdet av rikets skogsmark och växande skog var vid taxeringstillfället 3.126 milj. kronor, varav 697 milj. markvärde. Av länen hade Värmlands och Kopparbergs län de

Tabell H. Värdet per hektar av skogsmark och växande skog på landsbygden inom olika ägargrupper år 1945. Länsvis

Value per hectare of forest land and growing forest, by owner groups

Måttenhet: kr.
Unit of measurement: Sw. cr.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupper <i>County</i>	Allmänna skogar <i>Common forests</i>			Enskilda skogar <i>Private forests</i>			Samtliga skogar <i>all forests</i>	varav mark- värde <i>of which value of the ground amounts to</i>
	Krono- skogar ¹ <i>Crown forests</i>	Eckles. skogar ² <i>Diocesan forests</i>	Övr. all- männa skogar ³ <i>Other common forests</i>	Aktie- bolags- skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ⁴			
					ägor mindre än <i>less than 200 ha</i>	ägor 200 ha och större. <i>and above</i>		
Nb	26	42	29	35	37	24	29	7
Vb	52	86	31	57	54	43	52	13
Jmt	85	103	30	68	85	71	72	16
Vnr	81	169	106	101	111	107	104	25
Gvl	173	280	146	182	176	161	179	36
Kpb	92	224	105	166	164	133	148	31
Vrm	386	322	272	232	261	252	252	49
Ör	318	414	363	273	274	289	288	56
Vstm	306	346	308	284	262	274	279	54
Ups	293	295	314	279	231	238	261	52
Sth	228	290	336	232	225	237	236	50
Sdm	378	443	424	256	285	318	321	63
Ög	331	371	388	284	261	269	282	57
Skb	461	447	352	316	259	326	301	67
Äbg	385	354	265	281	228	256	240	57
Jkp	367	373	319	260	226	239	240	58
Krb	406	426	221	260	230	288	252	64
Klm	405	386	270	292	237	251	262	59
Ghl	126	241	193	150	166	113	169	40
Gbg	267	288	206	234	185	211	189	58
Hl	364	281	164	283	199	322	211	65
Bl	407	432	299	325	218	303	235	70
Krs	481	381	364	417	295	423	322	89
Mlm	708	441	499	623	388	615	482	123
I	35	64	29	49	45	32	40	10
II	83	128	34	82	96	83	85	20
III	112	253	113	174	170	149	161	33
IV	361	367	335	258	244	271	263	56
V	375	319	274	300	217	413	251	71
Riket <i>Entire country</i>	79	270	128	134	168	159	142	32

¹⁻⁴ Se motsvarande noter till tabell A.

Tabell I. Rotvärdesmedeltal (i kronor per m³sk.) inom olika ägargrupper på landsbygden år 1945. Länsvis

Average value of growing forest (in Sw. cr. per m³, with bark) by owner groups

1	2	3	4	5	6	7
Län County	Allmänna skogar <i>Common forests</i>			Enskilda skogar <i>Private forests</i>		Medeltal för alla skogar <i>Average all forests</i>
	Krono- skogar ¹ <i>Crown forests</i>	Eckles. skogar ² <i>Diocesan forests</i>	Övr. allm. skogar ³ <i>Other com- mon forests</i>	Aktiebol. skogar <i>Companies' forests</i>	Övr. ensk. skogar ⁴ <i>Other forests</i>	
Nb	1,48	2,00	1,61	1,87	1,87	1,65
Vb	2,35	2,98	1,76	2,65	2,54	2,48
Jtl	2,91	3,08	1,76	2,83	3,07	2,88
Vnr	2,98	3,72	3,73	3,29	3,58	3,41
Gvl	3,80	4,19	3,83	3,92	4,23	4,05
Kpb	3,02	4,03	3,51	3,96	4,04	3,83
Vrm	4,94	4,71	4,82	4,41	4,71	4,60
Ör	4,67	5,06	5,13	4,58	4,95	4,79
Vstm	4,50	4,79	4,68	4,52	4,77	4,67
Ups	4,66	4,43	4,64	4,42	4,58	4,53
Sth	4,67	4,60	4,89	4,45	4,51	4,53
Sdm	5,23	5,35	5,30	5,16	5,25	5,25
Ög	4,98	5,08	5,08	4,80	4,98	4,96
Skb	5,46	5,59	5,58	5,14	5,38	5,38
Äbg	5,60	5,51	5,23	5,50	5,28	5,31
Jkp	5,13	5,03	5,10	4,87	4,79	4,82
Krb	5,61	5,62	5,39	5,47	5,39	5,42
Klm	5,60	5,53	5,53	5,33	5,31	5,34
Gll	4,56	6,12	6,12	5,91	6,16	6,06
Gbg	5,82	6,40	5,86	5,82	5,92	5,92
Hl	5,70	5,36	5,03	5,39	5,24	5,26
Bl	5,59	5,73	5,70	5,62	5,35	5,38
Krs	6,45	6,27	6,32	6,20	6,20	6,22
Mlm	7,40	7,08	7,10	7,46	7,08	7,11
Riket	2,33	4,43	3,06	3,45	4,06	3,55
<i>Entire country</i>						

¹⁻⁴ Se motsvarande noter till tabell A!

högst taxerade skogarna, 312 resp. 293 milj. kronor inkl. markvärde. För Gotlands län noterades det lägsta värdet, 22 milj. kronor. Dessa absoluta värden äro emellertid i och för sig av ringa intresse, om de icke ställas i relation till den areal som de representera. Detta har skett i tabell H, som sålunda visar

värdet per ha skogsmark och växande skog inom olika ägargrupper på landsbygden. Det är intressant att konstatera att skogsvärdet i Värmlands län och söderut, på några få undantag när, håller sig relativt konstant på mellan 250 och 300 kronor per ha. Från Kopparbergs och Gävleborgs län minskar värdet kraf-

tigt ju längre norrut man kommer, för att i Norrbottens län vara endast 29 kronor per ha. Förklaringen härtill torde bl. a. vara att söka dels i den förhållandevis ringa förekomsten av gammal och grov skog i de nordligaste länen, dels i den låga boniteten och ogynnsamma belägenheten för vidsträckta arealer av dessa skogar. Fastighetstaxeringsvärdena växla avsevärt även de olika ägargrupperna emellan. (Märk att indelningen i ägargrupper i denna och följande texttabell icke är identisk med indelningen i arealtabellerna 2 och 3 i tabellbilagan!) I de flesta länen äro de eklelesiastiska skogarna åsatta de högsta värdena, och genomsnittet för dessa skogar i hela riket är 270 kronor per ha, medan motsvarande tal för samtliga skogar endast är drygt hälften, 142 kronor per ha. Det låga hektarvärdet för kronoskogarna, 79 kr per ha, förklaras av att större delen av dem ligger i de nordligaste länen och på mindre goda marker i dåliga avsättningslägen. I övriga län, utom Stockholms och Gotlands, äro kronoskogarna högre taxerade än de en-

skilda skogarna. Den ytmässigt sett mindre betydande gruppen »övriga allmänna skogar» företer stora olikheter från län till län; i flertalet norrlandslän ha dessa skogar de lägsta värdena per ha, inom Uppsala, Stockholms, Södermanlands och Östergötlands län däremot de högsta. — De enskilda skogarna slutligen, d. v. s. aktiebolagsskogarna och övriga enskilda skogar äro i norra och mellersta Sverige sinsemellan relativt lika värderade. I de två sydligaste länsgrupperna (IV och V), och i synnerhet från Älvsborgs län och söderut, ha enskilda skogar med mindre skogsmarksareal än 200 ha lägre värden än aktiebolagsskogarna och de större enskilda skogarna.

Från 1945 års fastighetstaxering finnas också uppgifter om det genomsnittliga rotvärdet per m³ växande skog (m³sk.). Dessa återgivas i tabell I. I stort sett förete de samma relationer mellan olika ägargrupper och mellan skilda geografiska enheter som hektarvärdestalen i tabell H.

IV. Skogens förnygring och vård

1. Frötillgång m. m.

Under vårvintern 1951 var tillgången på mogen tall- och grankott i stort sett dålig eller mindre god i hela landet. Endast i de centrala och östra delarna av Mellansverige var förekomsten bättre beträffande tallkott. På björkhängen var tillgången under hösten 1951 ojämn i Norrland och Götaland men god i Mellansverige. Ek- och bokollon funnos sparsamt och ojämnt, i några smärre områden var dock tillgången på ekollon god.

För den under hösten mogna tall- och grankotten kan tillgångssituationen

betecknas på följande sätt. *Tall*: god i kustområdet Gästrikland—Kalmar län, Gotland, nordvästra Skåne samt ett par områden i Norrland, mindre god i större delen av övriga Sverige samt dålig på några smärre lokaler. *Gran*: i allmänhet dålig eller mindre god, god endast i Uppland och i södra Östergötlands och norra Smålands kusttrakter, riklig på Öland och Gotland.

Frötäkt och insamling av kott för klängning sker inom landet väsentligast genom skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets försorg men i icke ringa utsträckning även vid bolagens och god-

sens skogsförvaltningar. Endast över skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets verksamhet på detta område föreligger statistik. Av denna framgår, att under insamlingssäsongen 1951 ca 14 000 hl tall- och grankott anskaffats, som vid klängning lämnat ca 9 000 kg frö. Dessutom ha vissa kvantiteter kott legoklängts för skogsbolagens räkning. Vidare ha insamlats ca 13 000 kg ollon och lövträdsfrö.

Till skogs- och plantskolesådd har under året utlämnats ca 19 000 kg tall- och granfrö samt ca 35 000 kg ollon och ca 3 000 kg lövträdsfrö. Lagerbehållningen från tidigare år har följaktligen väsentligt minskat. I endast ringa omfattning har import av utländskt frö förekommit.

Från skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets plantskolor ha utlämnats sammanlagt ca 75 milj. plantor, varav 31 milj. tall-, 38 milj. gran- och 6 milj. lövträdsplantor. Av tallplantorna har ca 15 % varit omskolade, av granplantorna ungefär hälften.

2. Reproduktionsåtgärder

Med hyggesrensning har under året övergått en areal om ca 1 000 km², varav drygt hälften i de båda nordligaste länen. Markberedning (hyggesbränning inräknad) har vidtagits å 216 km². Även av denna areal faller mer än hälften på övre Norrland, där markberedningen utföres huvudsakligen som hyggesbränning.

Skogsodling har skett å ca 425 km², motsvarande 0,2 % av landets totala skogsmarksareal. Arealuppgiften inbegriper såväl nysådd som nyplantering men icke hjälpkultur. I vilken omfattning skogsodling utförts som sådd eller som plantering är ej i sin helhet känt, men det kan beräknas att sådd användes i Norrland på ca 70 % och i övriga

Sverige på 50 % av den årligen skogsodlade arealen.

Reproduktionsåtgärdernas fördelning på län och skogsågargrupper framgår av tabell 6. Det må framhållas, att viss dubbelredovisning av areal här kan föreligga, därest samma föryngringsyta varit föremål för flera slags åtgärder, t. ex. såväl hyggesrensning som sådd. Tabellen skall därför uppfattas som en arealredovisning av varje reproduktionsåtgärd, icke som en fördelning på olika åtgärder av den totala reproduktionsarealen.

En jämförelse mellan olika skogsågargrupper i relation till deras totala skogsmarksinnehav visar att reproduktionsåtgärder vidtagas i något mindre omfattning på bondeskogarna än inom storskogsbruket. Detta förhållande får ses mot bakgrunden av skogsbrukssättet. Kronans och bolagens stora sammanhängande skogskomplex i Norrland och Dalarna lämpa sig väl för traktuggning med efterföljande reproduktionsåtgärder. På de ofta små bondeskogsskiftena litar man måhända mera till naturlig föryngring.

3. Röjning

Sedan beståndets anläggning tryggats, vare sig detta skett genom skogsodling eller självsådd, erfordras i regel vissa ytterligare åtgärder för att man inom kortare tid skall kunna insätta beståndsvårdande gallringar med ekonomiskt utbyte. Sådana åtgärder innebära en kapitalinvestering, vilken ger avkastning först på längre sikt och i detta hänseende sålunda äro jämförliga med skogsodlingskostnad. Hit räknas röjning i plant- och ungskog samt gallring i s. k. stava-skog.

Av tabell 6 framgår, att 542 km² skogsmark under året övergått med

åtgärder av dessa slag, fördelade på län och skogsägargrupper. Den röjda arealen är sålunda något större än den under året skogsodlade. I förhållande till det totala skogsmarksinnehavet förekomma röjningsåtgärder betydligt sparsammare inom bondeskogsbruket än på kronans och bolagens skogar.

4. Gallring

Under beståndets fortsatta utveckling göras återkommande, skogsvårdande ingrepp i form av gallringar (genomhuggning, ljushuggning), varvid större delen av utbytet har nått avsättningsbara dimensioner. De årliga gallringarnas omfattning inom landet kan ej ens närmelsevis anges och varierar betydligt alltefter möjligheten att avsätta det klenare gallringsvirket.

Efterfrågan på träkol har successivt avtagit och därmed en god möjlighet till lönsam gallring i våra yngsta bestånd. Detsamma kan sägas om brännved som visserligen var föremål för en statligt stödd anskaffning under 1951, men varav dock endast begränsade kvantiteter kommit att avverkas. Massaved uttages numera allmänt till 3" i södra Sverige och till 2½" i Norrland, varför avsättningssvårigheterna egentligen endast

beröra än klenare ved och ved av lägre kvalitet.

Vissa uppgifter om den gallringsstämpling i ungskog, som utförts under skogsvårdsstyrelsernas ledning, angivas under kapitel C »Skogskapitalets tillgodogörande».

5. Betesfred

Skogsbrukets företrädare ha länge arbetat på att freda skogen för kreatursbete. För att stimulera en övergång till kulturbete lämnar staten understöd i form av såväl bidrag som lån till betesförbättringar. Lantbruksnämnderna förmedla statsbidrag för betesförbättringar å ofullständiga jordbruk. Skogsvårdsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län omhänderha bidragsmedel från anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland så att betesfrågan ofta kan lösas i samband med bildande av skogsområden. Under 1951 beviljades statsbidrag från detta anslag för ordnande av kulturbete på en sammanlagd areal av 585 ha i de nämnda länen. Anläggning av sådana kulturbeten torde i allmänhet kosta ca 2 000 kr per ha. Inom domänverket har för anläggning av kulturbeten under år 1951 disponerats ca 125 000 kr.

V. Skador å skogen

1. Skogsbränder

Väderleksförhållandena under den för skogsbränder mest riskabla årstiden voro sådana, att eldhärjningarna i våra skogar under 1951 voro betydligt mindre omfattande än som varit fallet sedan 1946. Ehuru relativt många till antalet omslöt årets bränder endast 689 ha i sammanräknad areal. De mest utsatta länen voro Älvsborgs, där 193 ha av-

brändes i maj och Västerbottens med 153 ha eldhärjade under juni. Övrig under 1951 brandhärjad areal fördelar sig på en mångfald småbränder inom de övriga länen. Som orsak till de stora Älvsborgsbränderna har angivits tobaksrökning, medan i Västerbottens län hyggesbränning förorsakat större delen och järnvägarna i huvudsak resten av skadorna.

Tabell J. Skogsbrändernas antal, vållade skador m. m. under åren 1946—1951

Number of forest fires, damage etc.

1	2	3	4	5	6	7
År Year	Antal No of fires	Bränd areal ha Burnt area		Skada Damage	Släcknings- kostnad Costs of extinguish- ing fires	Bevaknings- kostnad Fire-watch- ing costs
		produktiv skogsmark productive	impediment unproduc- tive	1 000-tal kr in 1 000 Sw. cr.		
1946	564	481	223	154	174	..
1947	2 136	3 209	1 788	1 093	987	..
1948	911	1 075	341	299	343	..
1949	1 476	1 928	630	707	711	230
1950	753	1 466	385	530	576	239
1951	675	499	190	280	294	200
Medeltal 1946/51 Average	1 086	1 443	593	510	514	223

Antalet skogsbränder har varit 675, varav dock mer än hälften kan redovisas som tillbud med oväsentlig skadegörelse.

Av bränder med klarlagt uppkomst-sätt kan det förhållandevis största antalet eller 109 st. tillskrivas eldar, upp-gjorda av minderåriga eller andra oan-svariga. Härnäst i betydelse som brand-orsak följa järnvägar, hyggesbränning, tobaksrökning och åkslag. Uppsållig anläggning har konstaterats i ett fall i Stockholms län. Bränder, som förorsakats av minderåriga, uppkommo före-trädesvis i närheten av byar och tätor-ter. De kunde därför i regel snabbt upp-täckas och fingo sällan sådan spridning som de av hyggesbränning eller åkslag föranledda.

Skogseldarnas omfattning enligt brandfogdarnas rapporter under de se-nare åren framgår av ovanstående sam-manställning.

I brandförsäkringen söker skogsäga-ren ett ekonomiskt skydd mot skogsel-darnas skadegörelse. Det beräknas att för närvarande ca 12 milj. ha skogs-mark äro brandförsäkrade, vilket utgör ca 75 % av all »försäkringsbar» skogs-mark. Såsom »ej försäkringsbara» räk-nas statens skogar, rena lövskogar samt ej avsättningsbara skogar. Premien är förhållandevis låg och varierar mellan 60 och 30 öre per 1 000 kronors försäk-ringsvärde, beroende på skogens sam-mansättning och försäkringarnas ålder.

På de skogsbrandförsäkrande bola-gens initiativ och med statens ekono-miska medverkan utbyggdes före och under andra världskriget de ditintills lokala brandtornsnäten till ett riksom-fattande system av permanenta brand-vaktsstationer (brandtorn). Sådana fin-nas nu till ett antal av 319 inom landet, varav ca 200 i Norrland, Dalarna och Värmland. De äro bemannade under

den tid av året, då fara för skogsbrand föreligger, och kostnaderna för vakt-hållningen bestridas av statsmedel. Sammanlagt belöpte sig dessa bevakningskostnader under 1951 till 200 000 kr.

Närmare uppgifter om skogsbränderna under 1951 återfinnas i tab. 7 och 8.

2. Snöbrott och stormskador

Starka och ihållande snöfall i januari månad år 1951 medförde för stora delar av Götaland osedvanligt omfattande skadegörelse å skogen. De mest utsatta länen voro Östergötlands, Kalmar, Kronobergs, Blekinge, Kristianstads och Hallands. Framförallt i Kronobergs län synas skadorna lokalt ha varit mycket svåra och av skilda slag: stambrott, deformation genom varaktig nedböjning samt genom rottryckning, där marken ej var tillräckligt tjälad. Värst åtgångna blevo nygallrade ungskogsbestånd av tall och björk, men flerstädes har även plantskog nedtryckts och timmertall knäckts nedanför kronan. Hallandsåsens kulturskogar ha svårt drabbats av snöskadorna och betraktas i flera fall som helt spolierade.

Osedvanligt stora skador ha vållats av såväl snöbrott som snötryck även i norrlandslänen. I allmänhet ha höjdlägena varit svårast utsatta, men även i Norr- och Västerbottens kustland har betydande skadegörelse anställts framförallt i ungskogsbestånden.

I övriga delar av landet ha snöskadorna uppträtt mera lokalt.

Nämnevärda skador genom storm utan samband med snötryck ha förekommit endast i vissa delar av Småland och Västergötland samt på Goatska Sandön.

3. Viltskador

Skador av älg ha varit mest omfattande i Västmanlands län, där särskilt tall-

och lövplanteringar angripits. I övriga delar av mellersta och södra Sverige ha älgskador förekommit i vanlig omfattning. Älgstammens kraftiga ökning i Norrland har nu medfört begynnande klagomål över skador även i Jämtlands och Västernorrlands län.

Tjäderskador i planteringar rapporteras i Småland. På sandmarkerna i nordöstra Skåne och framförallt på Gotland ha vildkaninernas härjningar vållat svår skadegörelse.

4. Insektsskador

På grund av den kalla och regniga sommaren 1951 förekommo skador förorsakade av insekter blott i ringa omfattning. Den allvarligaste skadegörelsen har skett i plantskolor och på kulturer av framförallt snytbaggen, *Hylobius abietis* L., och av rotätande bladhorningar. Försök pågå vid skogsforskningsinstitutet att bekämpa snytbaggen, vars skadegörelse under året på åtskilliga skogskulturer drabbat 60—70 % av plantbeståndet. Ollonborren, *Melolontha melolontha* L., har i stor omfattning angripit en nyanlagd plantskola vid Gödeby i Halland, och kastanjeborren, *Melolontha hippocastani* L., har uppträtt talrikt vid flera plantskolor i södra och mellersta Sverige upp till Mora och Älvdalen. Pingborren, *Amphimallon solstitialis* L., har sedan något år härjat i Hedemora plantskola, men skadorna ha betydligt minskat, sedan marken behandlats med Hexapreparat. För övrigt har pingborren angripit tallplantor i Kalmar och Blekinge läns plantskolor och bekämpats med samma medel.

Lilla aspvedbocken, *Sapenda populnea* L. har flerstädes angripit nyplanteringar i södra Sverige.

På grund av svåra drivningsförhållanden på många platser i landet blev efter

vintern här och var större virkespartier kvarliggande i skogarna. De ha i viss utsträckning angripits av märgborrarna, *Blastophagres piniperda* L. och *B. minor* Hart. Avklippta årsskott ha därför rapporterats från skilda håll.

Almsjukan, som egentligen är en svampsjukdom, men som sprides från träd med almsplintborrar, *Scolytus*, har under 1951 konstaterats på några platser i Uppland samt i Oskarshamn och Kalmar, dock ej i skogsmark.

5. Svampskador

I Jämtlands och Västerbottens län har snöskytte uppträtt i större omfattning än normalt.

Rotröta i yngre tall har i betydande omfattning iakttagits i Kalmar län och på Gotland.

Almsjukan förorsakas, som i det föregående omnämnts av en svamp, *Ophiostoma ulmi*. Dess plötsliga uppträdande i Sverige år 1950 har dess bättre ej haft någon större motsvarighet under år 1951.

B. SKOGSTEKNISKA ARBETEN

I. Skogsvägbyggnad

Virkestransporternas fortgående motorisering har nödvändiggjort en omfattande nybyggnad av bilvägar i våra skogar. Flerstädes ha avlägset belägna skogstillgångar blivit en råvarutillgång för industrien först sedan nya transportvägar skapat ekonomiska förutsättningar för virkets utdrivning. Skogsvägarnas betydelse för landets näringsliv har också uppmärksammats av statsmakterna. För budgetåret 1950/51 har riksdagen anslagit bidragsmedel för skogsvägbyggnad med 2,2 milj. kronor.

Av tabell 9 framgår att landets skogsvägnät under år 1951 ökade med 1 945,8 km, som färdigställdes för lastbilstrafik. En jämförelse mellan de olika länen visar, att nybyggnaden var störst i Kopparbergs och Norrbottens län, 266,2 respektive 222,0 km. Helt naturligt är att vägbyggnadsverksamheten påverkas av skogsbrukets struktur, bl. a. dess olika grad av stordrift samt ägornas belägenhet och arrondering. Vägbyggnadsfre-

kvensen inom respektive skogsägargrupper är därför ej heller proportionell mot skogsmarksarealen. På kronans skogar färdigbyggdes under året i genomsnitt ca 8 sträckmeter bilväg per kvadratkilometer skogsmark, på övriga allmänna skogar 15, på bolagsskogar 15 men inom bondeskogsbruket endast 5 meter per km².

Den i tabell 9 redovisade väglängden avser endast permanenta skogsbilvägar. Härutöver ha byggts bilbasvägar för vinterkörning samt kärr- och cykelstigar, varom den statistiska kännedomen är ofullständig.

Med ledning av kostnadsuppgifter över vägbyggnad på kronans och bolagens skogar kan det genomsnittliga anläggningspriset per sträckmeter beräknas ha varit ca 13 kronor under år 1951. Följaktligen har en totalinvestering om ca 25 milj. kronor skett för nybyggnad av skogsvägar inom landet.

II. Skogsdikning

Genom utdikning av mossar, kärr och försumpad skogsmark försätts årligen icke oväsentliga arealer i skoglig produktion. Ävenså förhindras genom skyddsdikning försumpade områden att ytterligare utbredas. Avsevärda arealer dikningsbar mark finnas alljämt inom landet, och intresset bland markägarna för skogsdikning är fortfarande stort. Brist på arbetskraft verkar

dock under virkesmarknadens högkonjunkturår återhållande på dikningsverksamheten. I tider av arbetslöshet kan skogsdikning däremot tillgripas som beredskapsarbete, och omfattande torrlägningsföretag ha i detta syfte planlagts såväl på kronans som enskildas marker. Sedan man på senare tiden alltmer börjat praktisera sprängningsmetoden vid skogsdikning, torde man kunna

räkna med att det manuella grävningsarbetet framgent skall minska och arbetskraft frigöras för en utvidgad dikningsverksamhet.

I tabell 10 redovisas skogsdikningen under år 1951 med grävd dikeslängd i kilometer. Här inräknas även sådan häckrensning som är att jämställa med nydikning men icke fortlöpande underhållsrensning av vare sig diken eller bäckar. Inom hela landet omfattade dikningsarbetena under året en dikeslängd om 1 146,7 km, varav mer än 20 % i de två nordligaste länen, där särskilt kronan haft omfattande torrlägningsföretag. Inom vardera av Västernorrlands och Gävleborgs län ha ca 95 km nydikats, till större delen på bolagsmark.

En jämförelse mellan de olika skogsägargruppernas dikningsfrekvens i relation till skogsmarksarealen visar ungefär samma tendens om beträffande skogsvägbyggnad. På kronans skogar nydikades nära 6 längdmeter diken i genomsnitt per kvadratkilometer skogsmark, på övriga allmänna skogar nära 14 meter, på bolagsskogar nära 8 men å

bondeskogarna endast något över 3 meter. Det må dock framhållas, att jämförelsen skulle ha blivit mera rättvisande, om den kunnat baseras på relationen sumpmarksförekomst inom respektive skogsägargrupper i stället för skogsmarksinnehavet och om hänsyn kunnat tagas till markernas belägenhet. Dikning är givetvis mindre lönande på svaga marker. Den relativt ringa skogsdikningen inom bondeskogsbruket kan i viss mån förklaras av att det omfattar ett stort antal små brukningsenheter. Samverkan mellan jordägarna kan då erfordras speciellt vid sådana företag som skogsdikning och vägbyggnad. På vissa håll i Norrland ha fastigheterna numera anslutits till s. k. skogsvårdsområden, varigenom bättre förutsättningar skapats för såväl torrlägningsföretag som andra skogsförbättrande åtgärder.

Statliga bidrag för skogsdikning kunna på vissa villkor tilldelas enskilda skogsägare och allmänningar dels från statens skogsförbättringsanslag, dels norrländska produktionsanslaget (se härom under G. Övriga skogliga frågor).

III. Flottledsbyggnad

Flottledernas successiva utbyggnad har, som i olika sammanhang framhållits, utgjort en av grundbetingelserna för stordrift inom vår skogsindustri. De *allmänna* flottlederna inom riket hade år 1951, som framgår av tabell 17, en sammanlagd längd om ca 33 342 km.

Några avsevärda förändringar i flottledsbeståndet har ej skett under de senare åren, och någon nybyggnad av allmänna flottleder har veterligen icke förekommit under år 1951. Det är också mindre sannolikt, att någon ytterligare utbyggnad av flottlederna kan förvän-

tas framgent, snarare torde en successiv nedläggning komma att ske av kortare biflottleder, där flottningskostnaderna ställa sig förhållandevis höga. Orsaken härtill torde bl. a. vara konkurrensen från den tunga lastbilstrafiken på kortare transportsträckor.

Beträffande *enskilda* flottleder är ej känt, om någon utbyggnad under året förekommit. Dessa äro i allmänhet av mindre längd, varför det synes troligt, att deras roll alltmer kommer att övertagas av motortransporter i den mån skogsvägnätet utbygges.

IV. Skogsindelningsarbeten

Inom det större skogsbruket sker en fortlöpande taxering av virkesförrådet och planer upprättas för skogarnas indelning till ordnad hushållning på längre sikt. Kartläggning av skogsmarken, som ofta skett i samband med fältarbetet för skogstaxeringarna, har på senare tid i viss omfattning börjat utföras genom flygfotografering.

Någon samlad statistik över årliga utförda skogsindelningsarbeten existerar f. n. icke. Av domänfondens skogar taxerades — med eller utan kartläggning — ca 900 000 ha totalareal under år 1951, varav ca 670 000 ha utgjorde produktiv skogsmark. På stiftsskogarna omfattade årets indelningsarbeten totalt ca 33 000 ha. För allmännings- och

bolagsskogar föreligga i detta hänseende ingen statistisk kännedom.

Till det mindre skogsbrukets tjänst utföra skogsvårdsstyrelserna på begäran och i mån av personaltillgång skogsuppskattningar samt upprätta fullständiga eller enklare skogshushållningsplaner. Under år 1951 ha fullständiga hushållningsplaner uppgjorts för 116 fastigheter om sammanlagt ca 37 000 ha samt s. k. enkla skogsvårdsplaner för 512 fastigheter med tillsammans ca 50 000 ha. Det är framför allt i Västerbottens län som de enkla skogsvårdsplanerna fått större omfattning. I de nyss anförda riksuppgifterna ingår detta län med 220 fastigheter om ca 28 000 ha sammanlagt.

C. SKOGSKAPITALET'S TILLGODOGÖRANDE

I. Avverkning, transport m. m.

1. Avverkning

Bland skogsvårdsstyrelsernas uppgifter ingår att biträda med utsynning av virke. Omfattningen av denna verksamhet under åren 1948—51 framgår av följande:

runt tal hälften under år 1949. Som följd av de bättre konjunkturerna på virkesmarknaden och den därav föranledda ökade efterfrågan på massaved ökades utsyningsverksamheten åter under åren 1950 och 1951.

Atgård	1948	1949	1950	1951
	Areal i tusental hektar			
Gallring i stavaskog m. m.	22	23	17	19
Övrig gallring	353	235	359	496
Föryngringshuggning	156	75	98	103
Summa areal	531	333	474	618

Geografiskt fördelar sig den genom skogsvårdsstyrelserna bedrivna utsyningsverksamheten på följande sätt (beträffande områdesbeteckningarna se sid. 13):

Länsgrupp	1948	1949	1950	1951
	Areal i tusental hektar			
I	126	64	85	130
II	66	30	60	86
III	83	53	88	89
IV	226	163	215	272
V	29	23	28	42
Summa areal	530	333	476	619

Utsyningsverksamheten ger en god bild av konjunkturerna på virkesmarknaden. Från att under åren omedelbart efter senaste världskrig ha varit mycket omfattande (mellan 6- och 700 000 ha årligen), bl. a. sammanhängande med den då gällande produktionsplikten beträffande brännved, sjönk den så att den utsynade arealen minskats till i

Volymen av det genom skogsvårdsstyrelserna utsynade virket kan på grundval av uppgifter från de flesta av dessa uppskattas till mellan 6 och 7 milj. m³ sk. i genomsnitt för åren 1950 och 1951. Detta innebär att omkring hälften av den totala skogsavverkningen, husbehovsavverkningen frånräknad, å enskilda skogar utom aktiebolagsskogar utsynats genom skogsvårdsstyrelsernas försorg.

Utsyningen å allmänna skogar samt å aktiebolagsskogar sker nästan uteslutande genom resp. ägares egen försorg.

Avverkningsarbetena blevo genom den ovanligt rika snötillgången under vintern 1950/51 avsevärt försvårade och försenade, och tidvis måste arbetena på vissa håll helt inställas. I gengäld kunde avverkningarna till följd av den ovanligt kalla våren bedrivas betydligt längre än normalt, och avverkningsprogrammen för säsongen kunde i stort sett fullföljas.

Avverkningarna i riket under de senaste tio åren framgå av tabell 11. Uppgifterna äro emellertid delvis baserade på beräkningar och måste tagas med reservation. Särskilt stor är osäkerheten beträffande sortimentsgrupperna »brännved» och »övrigt virke». Uppgifterna avse drivningsår; årsangivelsen 1951 avser sålunda drivningsåret 1950/51. Det mest markanta draget i utvecklingen under tioårsperioden är den efter 1945 kraftigt minskade avverkningen av brännved, förorsakad av omställningen efter krigsslutet från brännvedskonsumtion till utnyttjande av andra bränslen. Avverkningarna av sågtimmer och massaved förete ganska stora svängningar som — med någon eftersläpning — variera med konjunkturerna och prisutvecklingen på marknaderna för sågtimmer resp. massaved.

Specificerade uppgifter om avverkningarna kunna endast erhållas rörande allmänna skogar. I tabell 12 redovisas avverkningarna å dessa skogar under kalenderåren 1942—1951, och i tabell 13 avverkningarna inom län och länsgrupper samt avverkningarna per ha skogsmark.

Avverkningarna å domänverkets skogar utgör 11,3 % av totalavverkningen i riket i genomsnitt för perioden 1942—1951, avverkningen å stiftsskogarna 1,6 % i genomsnitt för samma period.

2. Virkesmätning

Det mesta virket som säljes eller som går till industriell produktion inmätas (eller tummas). Detta innebär att virket mätes till sin volym samt kvalitetsbestämnes. Inmätningen sker numera efter vissa av skogsstyrelsen fastställda normer och utföres i stor utsträckning av virkesmättningsföreningar (inmättningsföreningar, tumningsföreningar). Sådana har länge existerat i Norrland,

Dalarna och Värmland. År 1944 tillkom Ljusnans inmättningsförening och samma år bildades en förening för södra Sverige. Den sistnämnda har sedermera uppdelats på tre olika föreningar.

Virkesmätningarna ha under drivningssäsongen 1950/51 i viss mån försvårats genom den alltför rikliga snön. Eftersläpningen i avverkningarna har givetvis också återverkat på virkesmättningsverksamheten under säsongen.

De av föreningarna i Norrland, Dalarna och Värmland inmätta kvantiteterna av sågtimmer och massaved redovisas i tabell 14. Sågtimret utgöres huvudsakligen av virke av furu eller gran men även vissa smärre kvantiteter lövtimmer ingå. Förutom de i noterna till tabellen påpekade bristerna i jämförbarheten mellan uppgifterna för säsongen 1948/1949 och de efterföljande säsongerna må framhållas att kvantiteterna, där de i primärmaterialet angivits på annat sätt, omräknats till kubikmeter fast mått under bark.

Den ojämförligt största delen, det senaste året ca 98 %, av det av föreningarna inmätta virket utgöres av sågtimmer och massaved. Övrigt virke, huvudsakligen brännved, spelar en underordnad roll. Inmätningen av sågtimmer har under de tre säsongerna totaliter förhållit sig relativt konstant, medan däremot inmätningen av massaved företer betydande variationer.

I Norrland, Dalarna och Värmland torde ca 60 % av allt sågtimmer och 85 % av all massaved inmätas genom föreningarnas försorg.

Tabell 15 visar medelvolymen för vissa sortiment, som inmätts av virkesmättningsföreningarna.

Virkesmättningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke belyses av tabell 16. På grund av den bristande enhetligheten samt förekommande för-

ändringar i mätnings- och redovisningssystemen, är det f. n. svårt att göra några jämförelser både ifråga om skilda år och emellan olika föreningar.

3. Flottning

Sedan virket avvercats och inmätts skall det transporteras till förädlingsverken. Virkestransporterna utföras väsentligen olika i landets norra och södra delar; i norra Sverige dominerar flottningen som transportmedel, i området söder om Värmland och Dalarna äro däremot flottlederna obetydliga och transporterna ombesörjas företrädesvis med järnväg och motorfordon.

Endast flottningsverksamheten har emellertid blivit kontinuerligt belyst genom offentlig statistik. Sådan föreligger sedan 1922 i Kommersiella meddelanden. Någon statistik över övriga transporter av rundvirke har tidigare icke publicerats annat än i samband med några offentliga utredningar. I föreliggande årsbok råder till följd härav en viss disproportion mellan den statistiska belysningen av olika transportmedel inom skogsbruket. Utredning pågår emellertid i syfte att förbättra statistiken rörande järnvägs- och lastbilstransporter samt även över fartygstransporter och havsflottning.

Flottningen i de allmänna flottlederna ombesörjes sedan gammalt av flottningföreningar och regleras genom lag av den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled. De enskilda flottlederna äro av underordnad betydelse. Någon lagstiftning beträffande dessa finnes icke.

Som redan nämnts föreligga de gynnsammaste betingelserna för virkesflottning i Norrland, Dalarna och Värmland (tabell 17). Flottlederna äro här rikt förgrenade och nära 80 % av arealen (nedom fjällgränsen) är belägen på mindre än 4 km avstånd från en flott-

led. Flottningen ter sig ekonomiskt gynnsammast på längre avstånd från förädlingsverken; på kortare sträckor använder man sig i allt större utsträckning av lastbilstransporter. Flottningsverksamheten har kvantitativt förhållit sig relativt konstant under de senaste 30 åren, i 5-årsgenomsnitt för tiden 1922—51 har tillsläppningen av flottgods i m³ varit följande.

1922—1926	12,3 milj. m ³
1927—1931	15,4 »
1932—1936	13,3 »
1937—1941	14,0 »
1942—1946	11,4 »
1947—1951	12,6 »
Medeltal 1922—1951	13,2 »

Virkestillsläppningen var år 1951, såsom framgår av tabell 18, för hela riket, 12,1 milj. m³, alltså något lägre än genomsnittet för såväl den senaste 5-årsperioden som för hela perioden 1922—51. Av det år 1951 tillsläppta virket kom 5,8 milj. m³ eller 46 % på de fem fjällälvarna Ängermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven.

Den långvariga kylan under våren 1951 försenade flottningsarbetets igångsättande inom praktiskt taget hela riket med 2 å 3 veckor. Inom Norrland försvårades dessutom flottningsarbetet till en början av otillräcklig vattentillgång orsakad av vårens bläst och torra. Högsommarens rikliga regn förbättrade emellertid vattentillgången, och slutrensningen av lederna försiggick under gynnsamma betingelser. Inom de övriga delarna av landet har vattentillgången varit god, i de västra delarna förorsakades t. o. m. skador å anläggningarna på grund av det starka vårflödet.

Det efter slutrensningen i flottlederna kvarliggande virket utgjorde 0,58 milj. m³ eller 4,8 % av den tillsläppta flottgodsmängden, vilket är avsevärt mer än under 1950, då motsvarande procenttal

endast var 1,8. Detta torde delvis sammanhånga med den sena och — i Norrland — svaga vårfloden i förening med en markant brist på arbetskraft.

Av det redovisade flottgodset utgjorde sågtimmer 35 %, mot 39 % året innan. Även stockarnas genomsnittliga volym minskade från 0,199 m³ per styck år 1950 till 0,174 m³ år 1951. »Småvirke», vilket till övervägande del utgöres av massaved, höll ungefär samma genomsnittsvolym under de båda åren, 0,058 m³.

Flottningsföreningarnas kostnader redovisas i tabell 19. En mer detaljerad redogörelse häröver och över föreningarnas tillgångar och skulder har publicerats i Kommersiella meddelanden år 1952 nr 11. Delvis på grund av penningvärdesförsämringen och de därav beklagade ökade lönekostnaderna har flottningsföreningarnas kostnader under och efter kriget undergått betydande stegringar. Kostnaderna per m³ redovisat flottgod ha från år 1939 till år 1951 ökat med 208 %, d. v. s. drygt 3-dubbats; den starkaste stegringen i kostnaderna faller på det sista året, då ökningen från 1950 utgjorde hela 25 %. Huvudparten av kostnaderna faller på utflottningen, som sålunda upptar 64 % av summan gemensamma kostnader. Större delen av utflottningskostnaderna, ca två tredjedelar, utgöres av arbetskostnader. Den återstående tredjedelen belöper på underhåll, inventarier, amorteringar å anläggningar samt ersättning för flottningsskador. Kostnaderna för skiljning samt för buntning och forläggning utgjorde 28 % av totalkostnaderna och återstående 8 % av förvaltningskostnader.

4. Järnvägstransporter

Såsom redan nämnts är den statistiska informationen rörande virkestrans-

porter å järnväg ytterst knapphändig. Från ett för järnvägsstatistik avsett material har tvenne specialbearbetningar verkställt, den ena utvisande transporterade kvantiteter, tonkilometer, fraktkostnader m. m. för olika virkessortiment (tabell 20), den andra utvisande rundvirkestransporternas trafikströmmar (tabell 21). Då materialet sålunda ursprungligen icke varit avsett för en dylik specialbearbetning måste man räkna med vissa svagheter i synnerhet i fråga om sortimentsklassificeringen. Uppgifter från tidigare år äro icke tillgängliga, varför någon historisk studie icke kan göras.

Vissa slutsatser torde dock kunna dragas från det tillgängliga materialet. Även om siffrorna för flottningsstatistiken icke äro direkt jämförbara med ifrågakvarande material kan konstateras, att den å järnväg transporterade kvantiteten endast torde vara omkring en fjärdedel så stor som den, som flottas. Av allt virke, som transporterats på järnväg under 1951, är 70 % massaved eller props (någon uppdelning på dessa båda sortiment har ej skett i det tillgängliga materialet). Till jämförelse kan nämnas att flottat småvirke, vilket huvudsakligen bestod av massaved, samma år utgjorde 65 % av den flottade kvantiteten. Medeltransportlängden för olika sortiment företer oväntat små variationer, om man bortser från den mindre betydelsefulla gruppen »kolved, tjärved».

Trafikströmmarna utgöra ett stort transportgeografiskt problem. Tabell 21 visar, att betydande mängder rundvirke korstransporteras i landet. Även om det är vanskligt att draga långtgående slutsatser av siffrorna för ett enda år, kan man dock konstatera vissa tendenser. De stora industrierna i Västernorrlands län tar betydande kvantiteter virke bl. a.

från Uppsala, Södermanlands och Älvsborgs län samt från Smålandslänen, medan samtidigt icke obetydliga kvantiteter »exporteras» från Västernorrlands län till Skaraborgs och Jönköpings län. Till Jönköpings län transporteras även stora mängder virke från bl. a. Jämtlands och Kopparbergs län; en stor del av detta torde vara tändsticksvirke.

5. Lastbilstransporter

Det är ett känt faktum att lastbilen alltmer tagits i bruk för virkestransporter. Tekniska förbättringar, i synnerhet i fråga om lastningsmetoderna och bilarnas konstruktion, ha väsentligt ökat deras användning i skogsbrukets tjänst. Det är dock föga troligt att biltrafiken med de driftskostnader, som f. n. åvilar densamma, i avsevärt större utsträckning än vad som redan sker skall komma att konkurrera vare sig med flottningen eller med järnvägarna. Varje trafikmedel har sitt eget tämligen avgränsade användningsområde. Lastbilarnas viktigaste uppgift i skogsbruket torde vara att rycka in där andra trafikmedel icke äro tillgängliga eller eljest olämpliga att använda. Så t. ex. användes lastbil ofta, när avståndet från avverkningsplatsen till förädlingsverken är kort, samt för transporter från avverkningsplatsen till flottled eller järnväg, då detta avstånd är för långt för virkestransporter efter häst. På längre avstånd användes lastbil, i viss mån i konkurrens med järnväg eller måhända där järnvägstransport icke utan omlastning eller omväg kan utnyttjas.

Någon löpande statistik över lastbilstrafiken med virke finnes ej. Statens biltrafiknämnd verkställer emellertid två gånger årligen en undersökning rörande den yrkesmässiga fjärrtrafiken med lastbil i riket. Då i detta material en viss uppdelning gjorts på varugrup-

per har en specialbearbetning verkställt, utvisande i vilken utsträckning samt varifrån och varthän fjärrtransporter av virke ske. Resultatet redovisas i tabell 22. Statistiken omfattar endast månaderna mars, april samt oktober och november 1951, och endast transporter, som sträcka sig över 100 km. Under berörda tid transporterades 7 770 ton oförädlad virke i fjärrtrafik; under förutsättning att dessa fyra månader äro tillnärmelsevis representativa för årsgenomsnittet skulle under hela 1951 ca 23 000 ton oförädlad virke ha transporterats tio mil eller längre genom den yrkesmässiga lastbilstrafikens försorg. Genom undersökningar, som gjorts inom Industriens utredningsinstitut, vet man att den yrkesmässiga lastbilsparken i riket omfattar ca 20 % av alla lastbilar; att härav draga slutsatsen att den totala kvantiteten i fjärrtrafik transporterad oförädlad virke skulle vara ca fem gånger större än ovannämnda 23 000 ton vore dock förhastat. Uppgiften kan endast tjäna till att ge en ungefärlig uppfattning om storleksordningen av dessa transporter. — Ej heller är det möjligt att från de i tabell 22 intagna uppgifterna, vilka grunda sig på endast ett års observationer draga några mera långtgående slutsatser rörande trafikströmmarna för lastbilstrafiken. Vissa tendenser äro dock skönjbara. Sålunda ha under de fyra månader, för vilka statistiken gäller, stora transporter gått från Norrbottens till Jämtlands län, inom Västernorrlands län, från Västmanlands till Gävleborgs län och Stockholms stad och län, från Uppsala län till Stockholms stad och län, från Skaraborgs till Örebro län, från Jönköpings till Östergötlands län, samt från Kronobergs till Blekinge och Malmöhus län. Som synes gå lastbilstransporterna endast i undantagsfall mycket långa sträckor och i all-

mänhet passera de endast en länsgräns på sin väg. De längsta virkestransporterna med lastbil synas vara de som äro avsedda för Stockholms stad och län. Dit gå virkeslaster ända från Västerbotens och Malmöhus län.

6. Fartygstransporter

Betydande kvantiteter oförädlat virke transporteras även på fartyg. Tabell 23 visar i utdrag ur kommerskollegii sjöfartsstatistik de i rikets hamnar och lastageplatser lossade kvantiteterna oförädlat virke. Tyvärr är det f. n. omöjligt att ur detta statistikmaterial studera trafikströmmarna. — Det sortiment, som enligt tabellen mest transporteras på fartyg, är brännved, som svarar för 40 % av det fartygstransporterade virket. Stora kvantiteter hushållsbrännved skeppas till Öland (Kalmar län), som nästan saknar egna skogar för bränsleändamål. Bristen på skog torde också föranleda stor skeppning av ved till fiskehamnarna på öarna i Bohuslän. Den brännved som går till Värmlands och Västmanlands län (7 000 resp. 11 000 m³f.) lossas huvudsakligen i Karlstad och köping. I fråga om timmer och lövträvirke ha icke mindre än halva kvan-

titeten, 22 000 m³f, lossats i Kalmar län. Även till Värmland ha betydande kvantiteter timmer transporterats. — Massaved har under 1951 transporterats på fartyg i större utsträckning endast på Vättern, där 18 000 m³f. lossats i Jönköpings hamn.

7. Havsflottning

Enligt uppgift från kommerskollegii sjöfartsstatistik skulle under år 1951 icke mindre än 5,3 milj. m³ rundvirke — eller närmare hälften (46 %) — av det vid skiljeställena under året levererade godset — ha transporterats i timmerflottar till magasin i hamn eller lastageplats. I denna statistik över timmerflottar innefattas emellertid icke blott havsflottning i egentlig mening¹ utan även all bogsering av flottgods, som sker bl. a. i älvmyningarna. Det är därför omöjligt att med hjälp av befintlig statistik få någon uppfattning om den egentliga havsflottningens omfattning. Större delen av Sveriges import av virke från Finland går dock i flottar över Bottnis-ka viken, och betydande kvantiteter bogseras från Norrland till de sydsvenska förädlingsverken, bl. a. i Hallstavig och Norrköping.

II. Virkesförbrukning och produktion m. m.

1. Sågverksindustrien

Den svenska sågverksindustrien förbrukar ungefär en tredjedel av de i riket avverkade virkeskvantiteterna och är näst massaindustrien den största konsumenten av rundvirke. Trots den framskjutna ställning sågverksindustrien intager i svenskt näringsliv finns det emellertid endast ganska ofullständig statistisk information om densamma.

Kommerskollegii industristatistik ger visserligen relativt uttömmande upplysning rörande företaget med minst fem

¹ Ur transportgeografisk synpunkt torde det vara lämpligt att med »havsflottning» avse endast bogsering av timmerflottar till förädlingsverk eller magasin inom annat flodområde än det varifrån virket blivit utskilt; eller, där detta är svårt att avgöra, bogsering på sträckor överstigande exempelvis 100 km.

Tabell K. Antalet avsalusågar inom olika storleksgrupper år 1948
Länsviss

Number of saw-mills, by size groups

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupper	Storleksgruppering efter årsproduktion i standards							Totalt
<i>County</i>	<i>Size groups according to yearly production, in standards</i>							
	under less than 60	60—300	300—500	500—1.000	1.000—5.000	5.000—10.000	över över 10.000	
Nb	108	81	14	8	5	3	2	221
Vb	68	65	14	13	4	1	3	168
JH	59	26	8	5	4	—	—	102
Vnr	68	41	11	5	4	6	6	141
Gvl	42	42	12	10	11	2	4	123
Kpb	49	52	14	18	23	2	—	158
Vrm	78	57	18	13	14	1	1	182
Ör	69	52	7	6	10	1	—	145
Vstm	12	29	9	10	6	1	—	67
Ups	29	22	9	2	1	—	1	64
Sth	37	38	5	7	3	—	—	90
Sdm	46	46	13	7	6	1	—	119
Ög	62	113	26	9	6	—	—	216
Skb	40	50	18	8	4	—	—	120
Åhg	119	107	11	5	5	—	—	247
Jkp	182	231	21	12	6	—	—	452
Krb	85	145	30	20	5	—	—	285
Klm	84	185	42	16	6	1	—	334
GH	30	7	1	—	—	—	—	38
Gbg	33	25	2	1	1	—	—	62
HI	59	60	2	—	—	—	—	121
BI	53	46	6	2	—	—	—	107
Krs	55	82	9	2	1	—	—	149
Mlm	15	24	9	1	—	—	—	49
I	176	146	28	21	9	4	5	389
II	127	67	19	10	8	6	6	243
III	91	94	26	28	34	4	4	281
IV	843	1 075	209	115	72	5	2	2 321
V	245	244	29	6	2	—	—	526
Riket <i>Entire country</i>	1 482	1 626	311	180	125	19	17	3 760

personer sysselsatta i årsgenomsnitt, men eftersom sågverksindustrin i stor utsträckning arbetar på små enheter faller en stor del utanför den statistiska redovisningen. Av tabell K, som sammanställts inom Södra Sveriges skogs-

industriutredning, framgår att av samtliga 3 760 avsalusågar i riket (år 1948) 3 122 eller 83 % hade lägre årsproduktion än 300 stds. Tabellen visar också att de större sågverken äro koncentrerade till rikets nordligare delar; i de två

Tabell L. Sågverkens produktion av sågat virke¹ av furu och gran under år 1950. Länsgrupper
Production of sawn wood of spruce and pine

Måttenhet: 1 000 stds.
 Unit of measurement: 1 000 stds.

1	2	3
Länsgrupper <i>Groups of counties</i>	Produktion vid sågverk, som ingå i industristatistiken <i>Production at saw-mills included in the official statistics</i>	Beräknad produktion vid samtliga sågverk <i>Estimated production all saw-mills</i>
I	183	236
II	151	165
III	236	269
IV	517	728
V	35	94
Riket <i>Entire country</i>	1 122 ²	1 492

¹ Innefattar ohyvlade plankor, battens, scantlings och bräder, tak- eller reveteringssticker, spjälved eller takstieksämnen, läkter, ribbor, kvastämnen, lister o. d., samt sågad stav.

² Härtill komma 36 000 stds bjälkar, sparrar och syllar för vilka länsfördelning saknas.

sydligaste länsgrupperna finnas endast sju företag med en årsproduktion på 5 000 standards eller mer, medan det i de tre nordligare länsgrupperna finns 29 sådana företag.

Produktionen under år 1951 vid sågverk, hyvlrier och lådämnesfabriker framgår av tabell 25. Produktionen av sågat virke var ca 5,3 milj. m³ eller omräknat i standards 1 135 000, vilket innebär någon ökning jämfört med 1950. För sistnämnda år har skogsindustriutredningen verkställt en beräkning av totalproduktionen inom riket av sågat virke (tabell L). Enligt denna skulle de

inom kommerskollegii statistik redovisade företagen (ca 1 050 st.) år 1950 svara för ca 77 % av totalproduktionen. Utvecklingen under åren 1927—50 av den beräknade totala sågverksproduktionen framgår av tabell M. Förskjutningen under denna period av produktionens tyngdpunkt från norra till södra Sverige sammanhänger givetvis med den förändrade situationen beträffande virkestillgångarna.

För sågning av en standard sågad vara behövs i genomsnitt ca 9 m³f (verklig volym) timmer, d. v. s. sågulbytet av råvaran är endast ca 52 %. Sågverkens förbrukning av rundvirke under de fem senaste åren framgår av tabell 24. Då tabellen såsom tidigare nämnts ej omfattar småföretag, ange uppgifterna i densamma endast 75 à 80 % av den totala förbrukningen. Beträffande utvecklingen under en viss tidsperiod torde dock siffrorna ge en i stort sett rättvisande bild. Alltsedan bottenläget 1941 under krigstiden har förbrukningen (med undantag för 1948) visat en ganska regelbunden stegring. Först 1950 passerades emellertid 1939 års nivå, 9 250 m³f. Om detta värde sättes = 100 har försågningen under de följande åren varit:

1939	100	1946	85
1940	86	1947	86
1941	67	1948	83
1942	72	1949	92
1943	77	1950	107
1944	73	1951	111
1945	79		

Skogsindustriutredningen har också konstaterat en förskjutning under de senaste åren mot ökad försågning av granvirke. Detta torde huvudsakligen ha sin förklaring i att avverkningsarnas tyngdpunkt förskjutits från landets nordligaste delar till dess sydligare, där de avverkningsbara grantillgångarna av

Tabell M. Den beräknade totala produktionen av sågade trävaror av furu och gran i årsmedeltal 1927—1950 fördelad på fyra områden

Estimated total production of sawn wood of spruce and pine, yearly averages for the period of 1927—1950

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
År Year	Övre och mellersta Norrland		Värmlands, Kopparbergs o. Gävleborgs län		Östra Svealand		Götaland		Hela riket Entire country	
	1 000 stds	%	1 000 stds	%	1 000 stds	%	1 000 stds	%	1 000 stds	%
1927—1930	678	42	445	27	231	14	272	17	1 626	100
1931—1935	545	41	364	27	203	15	231	17	1 343	100
1936—1940	509	36	390	28	201	14	318	22	1 418	100
1941—1945	331	31	310	29	141	13	286	27	1 068	100
1946—1950	383	28	358	26	199	14	438	32	1 378	100

timmerdimension äro betydligt större än norrut. Dessutom har granens andel i virkesförrådet ökat i såväl de norra som de södra delarna av riket; även denna omständighet torde ha bidragit till den ökade försågningen av grantimmer.

Sågverksindustriens lokalisering är bl. a. betingad av råvaruförekomsten. Detta framgår av nedanstående procentuella fördelning på geografiska enheter av virkesfångsten resp. trävaruproduktionen (i årsmedeltal för perioden 1946—49):

Länsgrupper	Virkesfångst %	Produktion %
I+II	30	28
III	19	19
IV	45	47
V	6	6
Hela riket	100	100

Vid en jämförelse mellan länsgrupper som här skett eliminerats givetvis — statistiskt sett — de transporter av timmer, som äga rum mellan olika län inom samma länsgrupp. Genom havsflotning

går vidare en icke oväsentlig mängd norrlandstimmer till sågverk i södra Sverige, medan transport av timmer i motsatt riktning är obetydlig. I södra Sverige, där flottlederna sakna betydelse och den täta förekomsten av sågverk möjliggör förädling på kort avstånd från avverkningstrakten, bli långväga transporter av timmer sällsynta. Skogsindustriutredningen har också undersökt timmerfångstens fördelning på virke från egna skogar, rotköpt virke samt leveransvirke för sågverken i södra Sverige tabell O. Medan verken i Götaland till nära 60 % avverka och begagna sig av rotköpt virke, utnyttja sågverken i Svealand (utom Värmlands och Kopparbergs län) i stor utsträckning eller till drygt 40 % virke från egna skogar. Här återspeglas skillnaden i sågverksföretagens skogsinnehav. De mellansvenska brukena, som numera allmänt bedriva sågverksrörelse, ha i sina egna ansefliga skogar en råvarukälla, som sågverken i Götaland med några få undantag sakna. Leveransvirket svarar i båda riksdelen för i runt tal en fjärdedel av sågverkens timmerfångst. Mot-

Sortiment	Träsliperier %	Sulfit- fabriker %	Sulfat- fabriker %	Wallboard- fabriker %
Massaved av tall	2	—	74	37
» » gran	98	99	6	13
» » asp	—	1	—	—
» » björk	—	—	4	—
Diverse ved	—	—	2	5
Sågverksflis	—	—	14	45
Summa	100	100	100	100

svarande uppgifter för Norrland samt för Värmlands och Kopparbergs län saknas.

2. Fanér- och plywoodindustrierna

År 1951 funnos i landet 19 fanér- och plywoodfabriker, varav 8 som huvudsakligen tillverkade plywood. Plywood tillverkas företrädesvis av furu och björk, däremot endast i ringa utsträckning av gran. Produktionen, som gått kraftigt framåt under efterkrigsåren, uppgick 1951 till 26 500 ton, varav 2 100 ton björkplywood. Tillverkningen av enkelfanér, vartill huvudsakligen lövvirke — inhemskt eller importerat — användes, uppgick år 1951 till 8 300 ton. Den sammanlagda råvaruförbrukningen vid fanér- och plywoodfabrikationen framgår av tabell 24, vilken omfattar samtliga fabriker av dessa slag i riket. Förbrukningen av plywoodtimmer av furu och gran samt timrets ursprungsområde framgår av tabell N. Vad som ovan sagts rörande sågverkens lokalisering till råvaran kan i stort sett anses tillämpligt även på plywoodindustrien.

3. Massaindustrien

Som redan nämnts är massaindustrien den industri som konsumerar största delen av det svenska virket. Massaindustrien är emellertid ej i våra dagar en industrigren. Genom forskning ha nya

användningsområden för massa upptäckts med åtföljande specialisering av massatillverkningen. Den s. k. dissolvingmassan (viscosmassa, högalfamassa samt ädelcellulosa) användes bl. a. för framställning av konstsilke, cellulofan, celluloid, plast, sprängämnen, fernissor m. m. De virkessortiment, som användas vid de olika tillverkningsprocesserna, framgår av *ovanstående* tabellä (procenttalen avse 1951 år fördelning).

År 1951 funnos i riket 118 anläggningar för massatillverkning, bland vilka ett flertal producerade såväl sulfitmassa som sulfatmassa. Geografiskt koncentrerar sig den svenska massaindustrien till tvenne huvudområden, dels utmed södra och mellersta delen av norrlandskusten ungefär från Gävle till Umeå, dels utmed Vänerens västra kust och Göta älv. Medan massaindustrien i Norrland producerar nästan uteslutande massa för avsalu, är industrien i södra Sverige i stor utsträckning förbunden med papperstillverkning.

Massaproduktionen (tabell 26), som under senaste världskriget sjönk till nära hälften av förkrigsnivån, har sedan 1945 stadigt ökat, bortsett från en svag tillbakagång år 1949. År 1950 nåddes i stort sett 1939 års produktionsnivå, och under 1951 har produktionen ytterligare ökats något. Med 1939 års produktion = 100 ter sig efterkrigsproduktionen av de

Tabell N. Förbrukade kvantiteter gagnvirke av furu och gran fördelade efter anskaffningsområde
Consumption of industrial wood of spruce and pine by regions of origin. Yearly averages for the period

1	2	3	4	5	6	7
Anskaffningsområde <i>County of origin</i>	Sågtimmer (även för husbehov) och slipers- ämnen Mittmått <i>Timber, sleepers etc.</i>	Tall- massa- ved <i>Pulp- wood from pine</i>	Gran- massa- ved <i>Pulp- wood from spruce</i>	Plywood- timmer <i>Plywood timber</i>	Led- nings- stolpar <i>Poles</i>	Pålnings- samt div. rundvirke för avsalu <i>Piling tim- ber etc.</i>
Nb, Vb, Jll, Vnr	3 127,0	1 446,0	3 359,0	27,0	33,0	20,0
Gvl	1 224,2	592,9	1 085,1	29,7	30,2	6,0
Kpb	1 063,6	409,0	1 050,6	15,4	46,3	4,0
Vvm	771,7	416,4	1 330,4	22,8	15,0	7,1
Ör	357,4	61,0	275,5	3,9	15,3	3,4
Vstm	296,2	13,8	82,9	1,8	6,7	4,0
Ups	155,4	62,1	96,1	2,7	2,6	2,6
Sth	186,7	11,1	27,0	0,8	3,2	16,7
Sdm	348,2	14,8	94,2	2,6	7,5	5,5
Ög	434,1	54,2	128,7	1,0	11,3	7,1
Skb	282,5	37,5	52,1	2,0	8,3	7,1
Äbg	340,9	59,3	269,0	0,3	13,2	23,0
Jkp	547,8	40,8	250,7	—	12,1	5,3
Krb	517,0	43,7	137,9	—	7,1	3,2
Klm	615,0	34,2	134,1	—	8,7	7,6
Gll	47,1	—	—	—	0,7	3,0
Gbg	74,1	6,4	27,1	—	2,8	14,3
Hl	108,3	7,2	22,4	—	1,7	4,4
Bl	119,4	1,6	18,6	—	1,5	3,2
Krs	220,7	3,0	11,8	—	3,3	2,2
Mlm	72,4	—	0,5	—	3,4	3,4
S:a anskaffat inom riket <i>Total procured in Sweden</i>	10 909,7	3 315,0	8 453,7	110,0	233,9	153,1
Anskaffat från utlandet <i>Total procured from abroad</i>	96,6	85,0	214,0	—	—	—
Summa <i>Total</i>	11 006,3	3 400,0	8 667,7	110,0	233,9	153,1

Anm.:

1. För plywoodtimmer, ledningsstolpar, pålningsvirke samt diverse rundvirke för avsalu avse årsmed
2. Sågtimrets volym avser i de fem nordligaste länen flottningsskubik, i övriga har toppmått volym o
3. Härjedalen har i denna tabell sammanslagits med Gävleborgs län.

ningsområden. Årsmedeltal för åren 1946—1949

of 1946—1949

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub. nominell volym
Unit of measurement:

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Flottningsbom o. dyl. <i>Raft booms etc.</i>	Gruvtimmer för inhemsk förbrukning <i>Pilprops for use in Swe- den</i>	Export- props <i>Pilprops for export</i>	Trälls- ved <i>Wood for wood- wood</i>	Exportvirke <i>Wood for export</i>		Gagnvirke totalt <i>All useful wood</i>				
				timmer och bilat virke <i>timber</i>	massaved <i>pulpwood</i>	av tim- merdi- mension, tall o. gran <i>of timber- size</i>		av massaveds- dimension <i>of pulpwood-size</i>		Summa <i>Total</i>
						tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	
30,0	10,0	4,4	2,0	6,3	—	3 246,3	1 453,4	3 365,0	8 064,7	
3,2	0,3	12,1	—	3,9	13,4	1 297,3	605,0	1 098,7	3 001,0	
7,3	8,2	5,9	17,9	—	—	1 138,1	419,6	1 070,5	2 628,2	
1,6	0,7	21,0	1,3	12,1	102,4	829,9	463,9	1 408,7	2 702,5	
—	1,7	7,9	1,8	—	—	381,7	68,9	277,3	727,9	
0,1	0,4	13,6	5,3	1,4	—	310,5	27,5	88,2	426,2	
0,2	0,2	4,5	—	—	—	163,7	66,6	96,1	326,4	
—	—	8,7	3,9	1,0	—	208,4	19,8	30,9	259,1	
—	0,1	15,2	0,5	0,8	0,3	364,8	29,9	95,0	489,7	
—	—	33,3	1,6	0,5	—	454,0	87,5	130,3	671,8	
—	—	1,6	1,2	0,2	—	300,1	39,1	53,3	392,5	
0,4	—	14,8	2,4	10,8	6,1	388,5	74,1	277,6	740,2	
0,1	—	8,5	7,9	4,8	—	570,1	47,1	260,8	878,0	
0,1	9,3	35,6	8,8	2,8	—	530,2	79,7	155,6	765,5	
—	—	87,1	2,3	2,4	—	633,6	99,5	158,3	891,4	
—	—	0,1	—	—	—	50,8	0,1	—	50,9	
0,1	—	9,2	0,2	0,5	4,9	91,8	15,6	32,2	139,6	
0,3	2,3	7,2	1,6	0,4	—	115,1	14,9	25,8	155,8	
—	—	22,0	2,9	—	—	124,1	18,1	27,0	169,2	
0,1	—	5,5	1,8	1,0	—	227,3	7,1	15,0	249,4	
—	3,5	1,4	4,1	—	—	79,2	4,6	4,9	88,7	
43,5	36,7	319,6	67,5	48,9	127,1	11 505,5	3 642,0	8 671,2	23 818,7	
—	—	—	—	—	—	96,6	85,0	214,0	395,6	
43,5	36,7	319,6	67,5	48,9	127,1	11 602,1	3 727,0	8 885,2	24 214,3	

talen perioden 1947—49, för flottningsbom och gruvtimmer för inhemsk förbrukning perioden 1948—49, räknats till mittmätt.

Tabell P. Massa- och wallboardindustriernas råvaruförbrukning under år 1951

Consumption of wood by the pulp and wallboard industries

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ f. ub.

1	2	3	4	5	6	7	8
Länsgrupp <i>Groups of countries</i>	Rundvirke <i>Roundwood</i>				Ej spec. ved <i>unspeci- fied</i>	Sågverks- flis ¹ <i>chips</i>	Summa <i>Total</i>
	furu <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	asp <i>aspen</i>	björk <i>birch</i>			
I	501	688	—	4	14	285	1 492
II	1 389	3 565	50	272	41	334	5 651
III	800	2 309	—	1	16	325	3 451
IV	1 506	3 857	14	14	37	277	5 705
V	16	235	—	—	—	—	251
Riket <i>Entire country</i>	4 212	10 654	64	291	108	1 221	16 550

¹ För sågverksflis har beräknats 38 % fastmassa.

tre huvudslagen av massa (torrtänt vikt) enligt följande:

År	mek. massa	sulfit- massa	sulfat- massa
1939	100	100	100
1945	75	60	61
1946	98	83	84
1947	92	88	92
1948	98	91	101
1949	92	88	99
1950	105	98	105
1951	113	99	117

Av den totala produktionen av massa år 1951, 3 374 000 ton, (1939 3 137 000 ton), utgjorde 23 % mekanisk massa, 43 % sulfitmassa och 34 % sulfatmassa. Motsvarande siffror för år 1939 voro resp. 22 %, 47 % och 31 %, sålunda en relativt obetydlig förändring i strukturen.

Massaindustriens förbrukning av rundvirke under åren 1947—1951 framgår av tabell 24. Fördelningen av råvaru-

förbrukningen på geografiska områden lämnas i ovanstående tabell P, vid vars studium bör observeras, att siffrorna inkludera wallboardindustriens förbrukning (ca 500 000 m³f.). I tabellen lämnas dessutom uppgift om förbrukningen av sågverksflis.

4. Wallboardindustrien

För närvarande finnas i landet 17 wallboardfabriker, varav 11 i Norrland (tabell 26). Ansamlingen av denna industri till Norrland sammanhänger med den norrländska sågverksdriftens koncentring, vilket möjliggjort tillgodogörande av sågverksavfallet. I Norrland utgör nämligen sågverksavfallet 36 % av wallboardindustriens råvara medan motsvarande andel i övriga delar av landet endast är 6 %. Produktionen av wallboard har ökat snabbt under de två senaste decennierna. I genomsnitt för perioden 1936—40 var produktionen

endast 90 000 ton, och för åren efter andra världskriget äro produktionssiffrorna följande:

1946	221 000 ton	1949	237 200 ton
1947	234 400 »	1950	273 500 »
1948	255 900 »	1951	328 000 »

Wallboardindustriens förbrukning av rundvirke framgår av tabell 24. Härtill kommer förbrukningen av sågverksflis samt av slipmassa.

ning rörande jordbrukets konsumtion av brännved och övrigt virke till h u s b e h o v avseende år 1950. Skogsindustriutredningen har även gjort vissa uppskattningar rörande jordbrukets konsumtion av annat husbehovsvirke än brännved. Med bortseende från att uppgifterna icke äro fullt jämförbara i tiden kan följande sammanställning göras över totalkonsumtionen i riket av brännved och husbehovsvirke:

1. Jordbrukets konsumtion av brännved egen avverkning	7,4 milj. m ³ t.
inköpt	1,1 »
2. Konsumtionen hos övriga vedköpande hushåll	4,5 »
3. Statens och landstingens brännvedsförsäljning	0,4 »
4. Industriens brännvedsförbrukning	2,4 »
Summa förbrukning av brännved	15,8 »
5. Konsumtionen av annat husbehovsvirke än brännved	0,3 milj. m ³ f. ub.

5. Förbrukning av brännved och husbehovsvirke

Av ovanstående har framgått att statistiken över den industriella förbrukningen av rundvirke är relativt god, ehuru beträffande sågverksindustrien ofullständig. Rörande förbrukningen av brännved och husbehovsvirke existerar däremot ingen löpande officiell statistik, och en sådan torde knappast heller vara möjlig att åstadkomma. Inom statens bränslekommission har emellertid en utredning gjorts rörande den totala konsumtionen av s a l u f ö r d b r ä n n v e d avseende bränsleåret 1948/49; vidare har Södra Sveriges skogsindustriutredning i samarbete med statens jordbruksnämnd gjort en specialundersök-

Härtill kommer jordbrukarnas försäkring av eget timmer för husbehov ca 0,6 milj. m³f., vilket emellertid är inräknat i statistiken över sågverkens beräknade totala produktion.

Det är att märka att sedan åren 1948/49 resp. 1950 konsumtionen av brännved troligen minskat något, bl. a. som följd av den övergång till andra bränslen än ved (brännolja, koks, elektricitet) som pågår. Annat husbehovsvirke än ved omfattar hägnads- och hässjevirke, takspånsvirke, brosyllar m. m.

Om brännveden omräknas till volym i fast mått ub. (vedmassa 52 %) blir totalkonsumtionen i riket av brännved och husbehovsved approximativt 8,5 milj. m³f. ub.

III. Import och export

1. Oarbetade trävaror

Sveriges import av oarbetade trävaror under 1951 var i fråga om såväl volym som värde ungefär dubbelt så stor som motsvarande export (tabellerna 27—29).

Importen av sågtimmer, företrädesvis från Finland, har varit ovanligt hög under 1950 och 1951. Mellan Sverige och Norge går regelmässigt betydande kvantiteter åt båda hållen, huvudsakligen på

gränsvattendragen. Bland de länder, som regelbundet importera sågtimmer (inkl. slanor, massträ och spiror) märkas främst Nederländerna och Storbritannien, vilka 1951 importerade vardera ca 12 000 m³. — Även massaved går i relativt stor utsträckning i gränshandeln mellan Sverige å ena sidan samt Norge och Finland å den andra. Importen från Finland går vanligen i flottor över Bottniska viken. — Props är en viktig exportvara till Storbritannien; 57 % av Sveriges rundvirkesexport utgjordes av props. — Av övriga sortiment exporteras icke obetydliga kvantiteter ledningsstolpar, numera i allt större utsträckning impregnerade. Virke av utländska trädslag utgör givetvis en viktig importvara för snickeriindustrien; det mesta kommer från Afrika.

Totaliter råder i allmänhet importöverskott på oarbetade trävaror och detta överskott visar en tendens att öka. Ett avbrott i denna utveckling utgör år 1949, då ett exportöverskott på 281 000 m³ förelåg.

2. Sågat virke

I jämförelse med exporten av sågat (och hyvlat) virke är Sveriges import av denna vara ringa, ca 50 000 m³ lövträdsvirke och 16 000 standards barrträdsvirke, huvudsakligen utskottsbrä-

der från Finland till Stockholm. Exporten (tabell 28), som 1951 uppgick till över 900 000 standards barrträdsvirke, har efter kriget ständigt ökat. Den viktigaste varugruppen är »ohyvlade plankor, battens och bräder», som utgör 81 % av hela exporten av sågat (och hyvlat) barrträdsvirke. Exporten av hyvlade bräder, som före kriget utgjorde ca 30 % av sågvirkesexporten, har efter kriget stannat vid mellan 7 och 10 % därav. Av andra sortiment, som gå på export, märkas bjällkar och sparrar till Egypten och Grekland, samt lådämnen till Storbritannien och Irak. Beträffande lådämnen är Sverige enligt FAO:s statistik världens största exportör. — Sveriges ringa export av sågat lövträdsvirke består huvudsakligen av björkbräder till Storbritannien.

3. Fanérskivor

För möbelindustrien förekom en betydande import av enkelfanér av olika slag. Importen av plywood, huvudsakligen björkplywood från Finland, är omfattande. Sveriges egen tillverkning av björkplywood är jämförelsevis ringa och täcker ej landets behov. Exporten av enkelfanér är mindre än hälften av importen av denna vara. Plywoodexporten avser nästan uteslutande plywood av barrträdsvirke.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

Av sågade trävaror går normalt omkring 50 % och av massa omkring 85 % på export, om den massa medräknas, som ingår i exportpapper. På grund härav bli priserna på exportmarknaden

bestämmande för priserna på den inhemska marknaden för trävaror och massa ävensom för råvarorna, sågtimmer och massaved.

I. Exportpriser å sågade trävaror och massa

Kommerskollegium publicerar varje månad i Kommersiella meddelanden noteringar av exportpriser å sågade trä-

varor av furu och gran fob Härnösands distrikt. Utdrag av denna statistik återges i tabell Q. Priserna äro angivna med

Tabell Q. Noteringar av exportpriser å sågade trävaror av furu och gran Härnösands distrikt, fob. Åren 1936—1951

Export prices of sawn wood of spruce and pine in 1936—1951

Måttenhet: kronor per std.

Unit of measurement: Sw. cr. per std.

1	2	3	4
År Year	Furu o/s <i>Pine u/s</i> 2½"×7"	Gran o/s <i>Spruce u/s</i> 2½"×7"	Furu och gran V <i>Pine and spruce quinta</i> 2½"×7"
1936	228	197	179
1937	291	283	249
1938	237	233	196
1939	256	276	218
1940	309	310	293
1941	324	311	293
1942	359	335	325
1943	377	356	355
1944	375	356	353
1945	408	398	388
1946	427	420	408
1947	550	543	527
1948	620	613	593
1949	615	603	561
1950	788	740	705
Jan.	652	650	580
Febr.	671	660	605
Mars	700	675	627
April	715	680	640
Maj	750	685	670

1	2	3	4
År Year	Furu o/s <i>Pine u/s</i> 2½"×7"	Gran o/s. <i>Spruce u/s</i> 2½"×7"	Furu och gran V <i>Pine and spruce quinta</i> 2½"×7"
1950			
Juni	750	685	670
Juli	760	690	675
Aug.	770	705	680
Sept.	775	710	700
Okt.	830	765	730
Nov.	1 035	975	930
Dec.	1 050	1 005	955
1951	1 223	1 179	1 145
Jan.	1 075	1 045	995
Febr.	1 110	1 095	1 040
Mars	1 180	1 130	1 090
April	1 220	1 170	1 140
Maj	1 230	1 190	1 150
Juni	1 235	1 200	1 170
Juli	1 250	1 200	1 175
Aug.	1 260	1 205	1 180
Sept.	1 260	1 210	1 185
Okt.	1 260	1 205	1 180
Nov.	1 270	1 215	1 185
Dec.	1 325	1 285	1 245

**Tabell R. Medelpriser vid export av sågat virke och pappersmassa
Åren 1938—1951**

Average export prices of sawn wood of spruce and pine and pulp in 1938—1951

1	2	3	4	5	6	7	8	9
År Year	Sågat virke <i>Lumber</i>		Pappersmassa <i>Pulp</i>					
	Ohyvlat (plank ballens bräder) ¹ <i>Unplan- ed</i>	Hyvlat <i>Planed</i>	Meka- nisk massa <i>Mecha- nical</i>	Sulfitmassa			Sulfatmassa	
				blekt <i>bleached</i>		oblekt <i>un- bleached</i>	blekt <i>bleached</i>	oblekt <i>un- bleached</i>
				dissolv- ing	annan <i>other</i>			
	kronor per std		kronor per ton torrtänkt vikt. <i>Sw. cr. per ton dry weight</i>					
1938	224	235	97	..	273	174	216	150
1939	233	240	90	..	219	150	187	121
1945	406	429	158	..	398	291	365	281
1946	458	463	178	..	450	319	413	298
1947	612	617	274	..	613	478	592	451
1948	644	667	346	745	694	574	702	535
1949	631	659	234	653	502	390	510	356
1950	686	724	268	686	650	513	676	487
1951	1 063	1 062	527	1 484	1 454	1 379	1 485	1 360

¹ Inkl. scantlings och planschetter.

² Dissolvingmassa ingår före 1948 i rubriken »Sulfitmassa, blekt, annan».

avdrag för diskonto men utan avdrag för agentprovision. Det är vidare att märka att priserna under perioden 8/6 1945—30/9 1947 samt efter den 15/8 1949 inkludera de s. k. prisutjämningsavgifterna.

Bortsett från en tillbakagång år 1949 ha virkespriserna kontinuerligt ökat alltsedan år 1938. En markant prisstegring inträffade på hösten 1950, troligen främst som följd av Korea-krigets utbrott. Devalveringen av den svenska och ett flertal andra europeiska valutor kan också ha bidragit till prisstegringen.

Även på grundval av handelsstatistikens uppgifter om exporterad kvantitet

och exportvärde kunna vissa priser beräknas (tabell R). På grund av större eller mindre tidsförskjutning mellan försäljningarna (prisnoteringarna) och tidpunkten för exporten komma medelpriserna för sågat virke med denna beräkningsgrund icke att helt överensstämma med prisnoteringarna i tabell Q.

Priserna för pappersmassa förete i stort sett samma utveckling som priserna för sågat virke; bakslaget år 1949 tycks dock ha drabbat massaindustrien betydligt hårdare än sågverksindustrien. I gengäld voro prisstegringarna för pappersmassa under 1951 så mycket kraftigare, 100—150 %.

II. Inrikes priser å sågade trävaror och massa

Några officiella prisnoteringar för den inhemska trävarumarknaden finnas ej. Priserna ha emellertid från hösten 1942 till den 13 mars 1950 varit underkastade statlig kontroll. Sedan denna priskontroll upphört, kan man räkna med att inrikespriserna i stort sett följt exportpriserna men legat något lägre än dessa som följd av den prisutjäm-

ningsavgift, som från den 15/8 1949 utgick med 65 kr per standard exporterat sågat virke.

Emedan endast en obetydlig del av massaproduktionen säljes på den svenska marknaden äro de inhemska massapriserna av ringa intresse i detta sammanhang.

III. Priser å sågtimmer, massaved och brännved

Med ledning av uppgifter från länsstyrelserna sammanställer skogsstyrelsen årligen statistik över priserna på upphugget virke (sågtimmer, massaved och brännved), samt viss statistik rörande drivningskostnader. Tabellerna 31—33 visa pris- och omkostnadssituationen för drivningsåret 1950/51 för vart och ett av nämnda tre sortiment.

Sågtimmerpriserna fastställas i Norrland samt vanligen också i Kopparbergs- och Värmlands län genom avtal mellan köparnas och säljarnas organisationer. Avtalen ange vissa grundpriser samt de avdrag och tillägg som skola gälla för timmer av högre eller lägre kvalitet. Tabell 31 visar i vad avser nor-

ra Sverige grundpriserna för sågtimmer av furu och gran. — I södra Sverige, där timmerpriserna icke äro avtalsbundna, kunna de variera betydligt under loppet av en säsong. Såsom framgår av tabellen äro också prisvariationerna emellan de olika länen betydligt större i södra delarna av riket än i de norra. Inom skogsstyrelsen uträknade medelpriser för området söder om Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län visa dock, som *nedanstående* jämförelse anger, god överensstämmelse med motsvarande priser grundade på domänstyrelsens statistik.

Tabell 32 visar prissituationen under drivningsåret 1950/51 för barrmassaved.

	Drivnings- år	Toppdiameter				
		6"	8"	9"	10"	11"
		öre per f ³ to				
Enl. skogsstyrelsens statistik	1948/49	127	137	142	147	154
	1949/50	126	139	145	150	157
	1950/51	200	221	230	240	248
Enl. domänverkets statistik	1948/49	137	143	146	151	155
	1949/50	138	148	152	156	161
	1950/51	211	228	234	243	251
Skillnad	1948/49	10	6	4	4	1
	1949/50	12	9	7	6	4
	1950/51	11	7	4	3	3

Prisbildningen är här reglerad genom avtal mellan köpar- och säljarorganisationerna, och statistiken visar grundpriserna i dessa avtal. Beträffande denna liksom föregående tabell gäller att vissa svårigheter föreligga att jämföra de olika geografiska enheterna, bl. a. på grund av att vissa prisnoteringar avse priset vid bilväg, andra vid strand och andra åter vid slutskilje. Dessutom äro måttenheterna olika i norra och södra Sverige.

Bruttopriser och omkostnader för brännved under drivningsåret 1950/51 framgå av tabell 33. Då brännveden icke är föremål för avtalsmässiga regleringar variera priserna på detta sortiment avsevärt under en och samma säsong och mellan olika geografiska områden. Detta kommer bl. a. till uttryck i de vida prismarginaler, som uppgivits från vissa mellansvenska län.

De nuvarande höga priserna på sågtimmer och massaved äro huvudsakligen resultatet av de senaste årens utveckling. Den statliga prisreglering, som upphörde den 1 juli 1946, höll krigsårens virkespriser på en relativt konstant nivå. I *vidstående* spalt följer en sammanställning av prisutvecklingen för sågtimmer och helbarkad sulfited sedan år 1931. Priserna, som uträknats med ledning av domänverkets statistik och som för sågtimmer avse obarkad furu 16' x 8", gälla fritt utsorterat virke vid Ångermanälvens mynning på hösten angivet år.

Siffrorna inom parentes ange de re-

År	Sågtimmer öre per f ³ to.	Sulfited öre per f ³ tr
1931—35	37 (66)	25 (60)
1936—40	56 (100)	42 (100)
1941	64 (114)	52 (124)
1942	74 (132)	59 (140)
1943	83 (148)	59 (140)
1944	83 (148)	59 (140)
1945	83 (148)	59 (140)
1946	114 (204)	87 (207)
1947	139 (248)	111 (264)
1948	146 (261)	111 (264)
1949	158 (282)	96 (229)
1950	246 (439)	191 (455)
1951	352 (629)	270 (643)

lativa priserna med genomsnittet för åren 1936—40 lika med 100. I den mån annat mätningssätt än nuvarande använts ha siffrorna omräknats att avse nu gällande mätningssätt. — Som framgår av sammanställningen har prisutvecklingen för sågtimmer och massaved varit likartad.

Utgångspunkt för beräkning av sågtimmerpriserna på hösten vid drivningssäsongens början blir givetvis de prisnoteringar, som då gälla för sågade trävaror med hänsyn tagen till de förskjutningar, som kunna förmodas komma att inträffa under den kommande skeppningssäsongen. Man kan därför utgå från att priserna på sågade trävaror och på timmer i stort sett rätt väl följas åt. Detta belyses i *följande* indexserier. Som basår har valts medeltalet för åren 1937—1941, vilket bör motsvara det basispris, som valts för sågtimmer, nämligen medeltalet åren 1936—1940. Som i det föregående angivits avse timmerpriserna nämligen höstpriser-

År	1937—41	1947	1948	1949	1950	1951	1947—51
Kr per standard	283,4	575	695	625	788	1,223	781
I relativa tal	100	203	245	221	278	431	276

År	1936—40	1946	1947	1948	1949	1950	1946—50
Sågtimmer, i relativa tal	100	204	248	261	282	439	287

na vid säsongens början medan det av timret uppsågade virket prissattes först påföljande år. Prisutjämningsavgift är inkluderad i de angivna priserna.

I stort sett är, som synes, följsamheten rätt god.

Vid beräkning av massavedspriserna vid säsongens början på hösten måste man givetvis utgå från de förmodade massapriserna under kommande säsong. Avverkningarna av massaved variera emellertid avsevärt under olika år (se tabell 11) och därmed också fabriker- nas lagerställning, vilket kan påverka prishöjningen för massaved. Följsamheten mellan massapriser och massavedspriser blir därför icke så god som för sågade varor och sågtimmer.

Domänverket för löpande statistik över rånettovärden, d. v. s. nettovärden

å rot, för virkesuttagen å kronoskogarna. Rånettovärdena för de senaste tio åren finnas intagna i tabell 30. Uppgifterna i tabellen avse genomsnitt för allt virke, sådant som sålts på rot såväl som det som sålts upphugget. Som synes ha värdena efter krigsåren undergått en närmast explosionsartad utveckling, en femdubbling från 1945 till 1951.

Någon fördelning av värdena för virke, som sålts på rot, och sådant som sålts upphugget, har icke skett i domänverkets statistik. Då emellertid bruttopriserna och de ungefärliga avverkningskostnaderna äro kända, kan en beräkning av dessa värden göras. Följande sammanställning visar rånettovärdena för nämnda kategorier virke i norra och södra delarna av riket.

Bruttopriserna äro i stort sett lika i

	1946	1947	1948	1949	1950	1951
	Kronor per m ³ sk.					
Hela riket						
Sålt å rot: i försäljningslängd ¹	16,61	19,71	23,06	20,94	32,67	68,60
övrigt	7,36	7,29	10,25	9,66	12,93	16,23
genomsnitt	12,71	14,81	16,34	16,16	25,94	46,12
Sålt upphugget	7,08	12,84	16,20	15,38	13,19	28,62
Genomsnitt för allt virke	9,55	13,71	16,27	15,69	19,34	36,55
Norrland och Dalarna²						
Sålt å rot: i försäljningslängd	13,85	17,97	19,68	16,63	27,21	65,57
övrigt	5,57	6,12	9,13	6,76	12,32	14,59
genomsnitt	10,38	13,15	13,14	12,54	21,17	39,53
Sålt upphugget	5,02	12,16	14,63	14,20	11,90	26,64
Genomsnitt för allt virke	7,59	12,63	13,89	13,57	16,13	31,95
Övriga Sverige²						
Sålt å rot: i försäljningslängd	27,65	20,98	27,05	26,49	41,70	72,02
övrigt	14,34	11,66	14,68	13,99	15,74	20,79
genomsnitt	21,98	20,22	23,01	23,69	36,63	56,79
Sålt upphugget	11,41	14,36	19,03	18,69	17,07	33,96
Genomsnitt för allt virke	14,86	16,63	20,86	20,98	26,29	46,25

1 I försäljningslängderna upptages virke som utbjudes till försäljning vid domänverkets stora höstförsäljningar.

2 Gränsen mellan de två områdena följer revirindelningen, vilken icke exakt sammanfaller med länsgränserna.

	Drivningsår				
	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51
	Kronor per m ³ sk.				
Hela riket					
Å rot	12,71	14,81	16,34	16,16	25,94
Upphugget	12,84	16,20	15,38	13,19	28,62
Medeltal	12,78	15,47	15,78	14,50	27,33
Norrland och Dalarna					
Å rot	10,38	13,15	13,14	12,54	21,17
Upphugget	12,16	14,63	14,20	11,90	26,64
Medeltal	11,20	13,79	13,78	11,87	24,07
Övriga Sverige					
Å rot	21,98	20,22	23,01	23,69	36,63
Upphugget	14,36	19,03	18,69	17,07	33,96
Medeltal	17,36	19,53	20,73	20,01	35,34

norra och södra Sverige. Det som bestämmer rånettovärdena för det upphuggna virket är följaktligen avverkningskostnaderna, och dessa äro betydligt högre i de nordligare delarna, där de priser äro utslagsgivande, som beräknas vid kusten med flottningkostnaderna inkluderade. I de sydligare riksdelarna beräknas priserna vanligen vid bilväg eller strand. — Som synes av sammanställningen å *föregående* sida ha de högsta priserna erhållits för det virke, som upptagits i försäljningslängd. De låga priserna på övrigt å rot försålt virke, som upptagits i försäljningslängd, månhet utgöres av sämre stämplingsposter, samt i någon mån på att försäljningen av sådant virke sker under alla årstider. De under höstens försäljningar erhållna priserna bli nämligen i allmän-

het gällande för hela det följande året. Denna omständighet medför också att rånettpriserna för upphugget virke rätteligen böra jämföras med motsvarande priser för rotsålt virke från föregående höst (samma drivningsår). En sådan jämförelse (se *ovanstående* tablå) visar också betydligt större överensstämmelse mellan rånettovärdena för dessa båda kategorier av saluvirke.

Som synes är här skillnaden mellan rånettovärdena för det å rot försålda och det upphuggna virket betydligt mindre än om man hänför beräkningarna till kalenderår.

De ovan givna värdena för kronoskogar gälla icke utan vidare för övriga skogar. Skogarnas olika belägenhet och avverkningsgradens olika sammansättning influera givetvis på priserna.

IV. Drivningskostnader m. m.

Kostnaderna för drivning, d. v. s. huggning och körning samt för flottning, framgå av tabellerna 31—33.

De införda kostnadsuppgifterna äro medeltal, som ha måst uppskattas enär primärmaterialen i många fall ut-

	1946	1947	1948	1949	1950	1951
	Kronor per m ³ sk.					
Hela riket	10,76	11,96	15,51	15,07	16,46	21,19
Norrland och Dalarna	11,58	13,03	17,90	16,42	18,13	23,75
Övriga Sverige	9,06	9,60	11,19	11,25	11,78	14,32

gjorts av gränsvärden med stor spännvidd. I sådana fall äro de i tabellen angivna värdena medeltal. Kostnadsliksom prisstatistiken är emellertid under överarbetning, varför tillförlitligare statistik framgent är att förvänta.

Flottningskostnaderna i tabellerna 31 och 32 äro uträknade på grundval av flottningsstatistikens uppgifter om totalkostnader och levererat flottgods.

Domänverkets drivningskostnader för åren 1946—1951 framgå av *ovanstående* tablå.

Liksom priserna ha kostnaderna — med undantag för året 1949 — sedan krigsslutet undergått en konstant stegring. För norra Sveriges del ha kostnaderna mer än fördubblats medan för de södra riksdelarna kostnadsökningen utgjort 58 %.

E. ARBETARFÖRHÅLLANDEN

I. Löner och avtal

Skogs- och flottningsarbetarnas löner ha under det senaste decenniet undergått en i förhållande till flertalet andra arbetargrupper gynnsam utveckling. Medan arbetare inom industrien under år 1951 hade en lön, som med 140 % översteg 1939 års nivå, hade en skogsarbetare i avverkningsarbete räknat från samma tidpunkt (drivningsåret 1938/39) uppnått en ökning med 233 %. Sålunda förtjänade en huggare under drivningssäsongen 1950/51 i genomsnitt ca 22 kronor per dag, och en körare med häst ca 39 kronor. Tabell 34 visar löneutvecklingen för dessa båda arbetarkategorier under de senaste åren samt genomsnittlig dagförtjänst i olika län. Det är att märka att uppgifterna i denna tabell, som är sammanställd hos socialstyrelsen, icke kan anses fullt representativa för skogsarbetarkåren i dess helhet, då de endast äro baserade på uppgifter från domänverket; materialet innehåller inga observationer från de icke-statliga skogarna. Då socialstyrelsen vidare icke haft tillgång till uppgifter om det antal arbetare som sysselsatts eller det antal dagsverken som gjorts, bli de genomsnittsförtjänster, som presenteras för de olika länen och för hela riket, ovägda medeltal av de från varje revir lämnade uppgifterna. Siffrorna torde ge en rättvisande bild rörande lönenivåns förändringar år från år, men icke beträffande dess läge vid en viss tidpunkt.

Avtalsuppgörelserna för 1950/51 års avtalsperiod präglades av det starkt

ökade arbetskraftsbehovet inom näringslivet, som började skönjas redan i början av 1950 och som efter något halvår resulterade i den överfulla sysselsättningens problem. Under samma tid hade skogsbruket en synnerligen god konjunktur med stort behov av arbetskraft. Dessa samverkande faktorer medförde att de gällande avtalen utsattes för hårda påfrestningar. I de uppgörelser som för skogsarbetarnas del i november 1950 träffades mellan de avtalslutande parterna, domänverket, Svenska lantarbetsgivareföreningen, Värmlands och Västra Bergslagens skogsarbetsgivareförening och Föreningen Skogsarbeten å ena sidan samt Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet, Svenska lantarbetareförbundet och — beträffande körningar — Riksförbundet Landsbygdens folk å den andra sidan, enades man också om en icke obetydlig höjning av lönerna, 15—17 % jämfört med nivån i föregående årsavtal. I samband med dessa höjningar skedde även en omfattande sammanslagning av lokalavtal till regionala gruppavtal. Utvecklingen under senare delen av 1950 och början av 1951 blev emellertid sådan på både pris- och löneområdet, att skogsbrukets avtal mycket snart överflyglades och nödvändiggjorde en förnyad justering redan följande år. I de uppgörelser som träffades i slutet av november och i början av december 1951 mellan samma avtalslutande parter som ovan, tillerkändes också arbetarparten betydande löneförbättringar. No-

minellt uppgick lönestegringen jämfört med föregående år till omkring 37 % för huggnings- och ca 32 % för körningsarbeten; den reella ökningen var dock betydligt mindre.

Uppgörelserna för virkesmätningpersonalen, som vid förhandlingarna representerades av Sveriges virkesmätarens riksförbund, inneburo för de båda avtalsåren 1950/51 och 1951/52 i stort sett samma förhöjningar som för skogsarbetarna.

Förhandlingarna om avtalen för flottning och sortering komplicerades genom omläggning av avtalens bestämmelser med hänsyn till flottningsarbetets

inordnande under arbetstidslagen. Löneökningarna vid de förhandlingar, som slutfördes under våren 1951, blevo för flottningsarbetet — bortsett från indirekta återverkningar av arbetstidsregleringen — mellan 30 och 35 %, och för sorteringsarbetet 26—27 %. En uppenbar spänning i fråga om lönesättningen vid nyssnämnda tid mellan skogsarbete å ena sidan och flottnings- och sorteringsarbete å andra sidan blev härav följden. Flottlägningsavtalen i Norrland inneburo löneökningar av i stort sett samma omfattning som för sorteringsarbetet.

II. Sysselsättning

Enligt 1945 års folkräkning sysselsattes ca 3 % av rikets förvärvsarbete befolkning i skogsbruket. Såsom framgår av tabell S voro emellertid 68 000 eller 75 % av de 93 000 skogsarbetarna i riket bosatta inom Norrlandsläna samt Kopparbergs och Värmlands län, där de sålunda utgjorde en betydande del av den förvärvsarbete befolkningen, ca 10 %.

Till gruppen »skogsarbetare» räknas förutom personer sysselsatta med avverkning även den inom skogsbruket sysselsatta förvaltningspersonalen, samt personer sysselsatta i skogsvårdsarbeten och flottningsarbete. De sistnämnda utgjorde (tabell T, s. 66) vid folkräknings-tillfället drygt 4 000 (4,5 % av hela gruppen skogsarbetare). Det är att märka att dessa utgöras av personer med flottning som huvudyrke. Antalet under högsäsong anställda flottningsarbetare är betydligt större, 35—40 000. Kvinnornas deltagande i skogsarbete är av naturliga skäl ringa; de flesta äro att hänföra till »förvaltningspersonal».

I de ovan nämnda uppgifterna rörande den förvärvsarbete befolkningen äro medhjälpande familjemedlemmar medräknade. Lägges härtil de icke-yrkesverksamma familjemedlemmarna kommer kåren att omfatta ca 192 000 personer, alltså drygt en fördubbling av siffran för de förvärvsarbete befolkningen, ca 10 %. Av de icke-yrkesverksamma är drygt hälften barn under 15 år och 37 % husmödrar. Personer som ha sin huvudsakliga sysselsättning inom jordbruket men som tidvis, företrädesvis under vintern, arbeta i skogsbruket ingå icke i denna statistik. Dessa utföra emellertid en mycket stor del av skogsarbetena, troligen 50 å 55 %.

Det kan också vara av intresse att studera kårens ålderssammansättning och förskjutningarna inom densamma under de senaste decennierna. Såsom framgår av tabell U (s. 67) voro de förvärvsarbete befolkningen skogsarbetarna år 1940 flera än vid de båda andra folkräknings-tillfällena. Detta torde huvudsakligen bero på de av kriget förorsakade exceptio-

Tabell S. Den totala förvärvsarbetande befolkningen samt den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket den 31 december 1945. Länsvis

The country's total wage-earning population and wage-earning population in forestry in 1945

1	2	3	4	1	2	3	4
Län <i>County</i>	Förvärvsarbetande befolk., totalt <i>Wage-earning population total</i>	Förvärvsarbetande inom skogsbruket <i>Wage-earning population in forestry</i>	Skogsarb. i % av hela förvärvsarb. befolk., <i>col. 3 in per cent of col. 2.</i>	Län <i>County</i>	Förvärvsarbetande befolk., totalt <i>Wage-earning population total</i>	Förvärvsarbetande inom skogsbruket <i>Wage-earning population in forestry</i>	Skogsarb. i % av hela förvärvsarb. befolk., <i>col. 3 in per cent of col. 2</i>
Nb	87 661	10 466	11,9	Ög	147 788	2 669	1,8
Vb	91 074	8 748	9,6	Skb	106 417	907	0,9
Jtl	61 151	8 792	14,4	Äbg.	157 120	1 636	1,0
Vnr	115 643	9 869	8,5	Jkp	110 877	1 325	1,2
Gvl	117 185	9 962	8,5	Krb	64 585	1 635	2,5
Kpb	110 400	10 243	9,3	Klm	94 996	2 995	3,2
Vrm	119 480	9 508	8,0	Gtl	24 507	64	0,3
Ör	105 270	3 218	3,1	Gbg	237 527	633	0,3
Vstm	80 913	1 691	2,1	Hl	67 576	652	1,0
Ups	62 954	1 502	2,4	Bl	60 069	482	0,8
Sth	514 165	2 087	0,4	Krs	107 678	1 142	1,1
Sdm	87 870	1 788	2,0	Mlm	254 914	692	0,3
				Riket <i>Entire country</i>	2 987 810	92 706	3,1

nella förhållandena; avspärningen nödvändiggjorde större avverkningar av ved till bränsle, tillgången på arbetskraft utökades genom de talrika flyktingar som gävos utkomst inom landet. Utvecklingen mellan de tre åren visar en tendens till »förgubbning» av skogsarbetarkåren. Medan de yngre arbetarna, d. v. s. de under 30 år, 1930 utgjorde över hälften av hela kåren, hade deras procentuella andel vid 1940 års folkräkning decimerats till 45 %, och 1945 utgjorde de endast 39 %. De äldre arbetarna ha i motsvarande mån ökat både absolut och relativt; motsvarande procenttal för dessa voro 14, 16 och 20. Den löpande statistiken över sys-

selsättningen inom skogsbruket är ännu ganska ofullständig. Utvidgningar och förbättringar äro emellertid föreslagna av arbetsmarknadsstatistikkommittén, men dessa kunna icke väntas förverkligade förrän tidigast 1954.

För närvarande finnes statistik dels över sysselsättningen vid avverknings-, skogsvårds- samt husbyggnads- och anläggningsarbeten (sedan nov. 1951), vilken insamlas och publiceras av arbetsmarknadsstyrelsen, dels över sysselsättningen inom flottningsverksamheten, sammanställd av kommerskollegium. De för 1951 tillgängliga uppgifterna återfinnas i tabellerna 35 och 36.

Kalenderåret 1951 karakteriserades

Tabell T. Antal förvärvsarbetande samt familjemedlemmar inom skogsnäringen efter yrke och socialklass, den 31 december 1945
Hela riket

Number of wage-earners and members of their families in forestry, by occupations and social status

1	2	3	4	5	6	7	8
Yrke och socialklass <i>Occupation and social status</i>	Förvärvsarbetande ¹ <i>Wage-earners</i>		Övriga familjemedlemmar <i>Other family members</i>			Summa <i>Total</i>	
	Män <i>Men</i>	Kvinnor <i>Women</i>	Husmodrar <i>Housewives</i>	Barn under 15 år <i>Children</i>	Övriga <i>Other</i>	Män <i>Men</i>	Kvinnor <i>Women</i>
	I. Skogsavverkning och skogsvård <i>Logging and silviculture</i>	87 439	1 077	34 755	48 314	10 255	114 355
Företagare <i>Employers</i>	295	19	175	319	113	470	451
Förvaltningspersonal <i>Administrative personnel</i>	8 194	687	5 454	6 110	1 827	12 042	10 230
Arbetarpersonal <i>Workers</i>	78 950	371	29 126	41 885	8 315	101 843	56 804
II. Flottning <i>Floating</i>	4 163	27	2 612	2 938	745	5 839	4 646
Förvaltningspersonal <i>Administrative personnel</i>	647	15	473	476	171	940	842
Arbetarpersonal <i>Workers</i>	3 516	12	2 139	2 462	574	4 899	3 804
III. Samtliga <i>Total</i>	91 602	1 104	37 367	51 252	11 000	120 194	72 131
Företagare <i>Employers</i>	295	19	175	319	113	470	451
Förvaltningspersonal <i>Administrative personnel</i>	8 841	702	5 927	6 586	1 998	12 982	11 072
Arbetarpersonal <i>Workers</i>	82 466	383	31 265	44 347	8 889	106 742	60 608

¹ Yrkesutövare jämte medhjälpare familjemedlemmar.

av en genomgående hög sysselsättning. Vinterdrivningarna i början av året försvårades av ogynnsamma snöförhållanden, vilka jämväl ökade obenägenheten hos den arbetskraft som friställts från andra yrkesområden att antaga skogs-

arbete. Bristen på arbetskraft var därför betydande men lättades något genom överföring av arbetare från utlandet, bl. a. från Finland. En viss eftersläpning i det planerade avverkningsprogrammet uppstod emellertid. Då dess-

Tabell U. Antal förvärvsarbetande inom skogsnäringen fördelade efter ålder vid folkräkningarna åren 1930, 1940 och 1945. Hela riket.

Number of wage-earners in forestry, by ages, in 1930, 1940 and 1945

1	2	3	4	5	6
	Ålder Age				
	Under 30 år years	30—50 år years	50—65 år years	65-w år years	Summa All ages
1930					
Män Men	43 894	27 080	8 664	2 961	82 599
Kvinnor Women	78	18	7	2	105
Samtliga Total	43 972	27 098	8 671	2 963	82 704
1940					
Män Men	44 876	38 542	13 601	2 659	99 678
Kvinnor Women	192	185	62	12	451
Samtliga Total	45 068	38 727	13 663	2 671	100 129
1945					
Män Men	35 380	37 522	15 315	3 385	91 602
Kvinnor Women	623	333	128	20	1 104
Samtliga Total	36 003	37 855	15 443	3 405	92 706

utom konjunkturerna för skogsprodukter fortsatte att stiga blev en omfattande sommaravverkning följden. Under året har genom propaganda och utlämning av resebidrag ca 2 000 skolungdomar placerats i skogsvårdsarbeten.

Den i tabell 35 redovisade personalen torde utgöra bortåt hälften av rikets hela skogsarbetarpersonal såsom den redovisats i folkräkningarna. Det är att märka att materialet icke utan vidare kan jämföras med folkräkningarnas uppgifter; tabellen omfattar nämligen icke flottningpersonal utom i de få fall då separatflottning förekommer. Den utvisar bl. a. säsongvariationerna inom de olika skogsarbetena; om sysselsättningen i avverkningsarbeten i februari 1951 sattes = 100, så var sysselsättningen i maj 40, i augusti endast 33 och i november 60. De arbetare, som under sommaren friställas från avverkningsarbeten ägna sig i stor utsträckning, i

synnerhet i Norrland, Dalarna och Värmland, åt flottningsarbete.

Även inom flottningsverksamheten (tabell 36) karakteriserades året av en relativt knapp tillgång på arbetskraft, detta trots de avsevärt gynnsammare löneavtal som trädde i kraft under året. Liksom under 1950 var antalet sysselsatta 1951 ovanligt lågt, 38 100. Med undantag för 1945 har sysselsättningen inget år tidigare sedan 1933 varit under 42 000. Emedan skolungdom i viss utsträckning användes i flottningsarbetet var antalet arbetare under 18 år jämförelsevis stort. Kvinnornas andel bland arbetarpersonalen visar en tydlig tendens till ökning, ehuru de relativt spelar en underordnad roll. Ökningen torde bl. a. bero på att flottningsföreningarna i allt större utsträckning börjat svara för arbetarnas kosthåll och anställa särskilda kockor. — Av flottlederna sysselsatte Ljusnan och Ånger-

manälven de flesta arbetarna, vardera ca 10 % av samtliga under året i verksamheten sysselsatta.

Vid studium av tabell 36 bör observeras, att primärmaterialet lider av vissa brister; så t. ex. är icke klart definierat vad som avses med förvaltningspersonal eller vad som avses med arbetare. Primäruppgifterna från olika uppgiftslämnare kunna sålunda vara angivna efter oenhetliga grunder. Även i detta avseende torde emellertid vissa förbättringar framdeles vara att förvänta.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över denna för åren

1949—1951 finnes i tabell 37. De höga siffrorna för maj och i viss mån juni månader bero på att flottningsverksamheten vid denna tid börjar sin säsong. Rekryteringen av personal till avverkningsarbeten når sin höjdpunkt i januari. Ett tecken på den skärpning i arbetsmarknaden som förmärktes under senare halvåret 1950 och första halvåret av 1951 utgör den omständigheten att av de lediga platserna ett betydligt lägre antal kunde tillsättas under denna tid än under motsvarande perioder 1949 och 1950. Den under senare halvåret 1951 inträdda förändringen är också fullt skönjbar.

III. Olycksfall och arbetarskydd

På grundval av uppgifter från arbetsgivare med i regel minst fem personer sysselsatta publicerar riksförsäkringsstatsten i en statistik över olycksfall bl. a. i skogs- och flottningsarbeten. Från denna statistik ha tabellerna 38 och 39 sammanställts. På grund av den tid som krävs för skadereglering m. m. fördröjes denna statistik några år; sålunda kan i föreliggande upplaga av Skogsstatistisk årsbok icke senare material än för år 1949 publiceras.

Som framgår av tabell 38 äro arbeten i skogen och flottningen förenade med stora risker. På hundra årsarbetare i avverkningsarbeten inträffade under år 1949 26 olycksfall med avbrott i arbetet som följd. Antalet invaliditets- eller dödsfall uppgick till 131 eller ca 3 per tusen årsarbetare. Även inom flottningsverksamheten är olycksfallsrisken betydande; på hundra årsarbetare inträffade under 1949 i genomsnitt 12 olycksfall.

Tabell 39 visar antalet förlorade ar-

betsdagar per årsarbetare fördelade på olika olycksfallsorsaker. Som nämnts i not 1 till tabellen i fråga räknas dödsfall som 7 500 förlorade arbetsdagar, varför under ett visst år abnorma avvikelser från genomsnittet förlorade arbetsdagar per årsarbetare kan uppstå. Detta synes för 1949 vara fallet beträffande »övriga» arbetare, vilka förolyckats på grund av »vatten», d. v. s. troligen drunkning; det rör sig visserligen endast om en person, men på grund av att antalet årsarbetare under »övriga» är relativt ringa (1 593), medför ett enda dödsfall att genomsnittet förlorade arbetsdagar för samtliga av dessa blir så högt som 4,71. — Olycksfallen bland skogsvårdspersonalen voro år 1949 relativt få, endast 0,88 förlorade arbetsdagar per årsarbetare mot 3,23 i genomsnitt för perioden 1945—49. Intet av dessa olycksfall medförde invaliditet eller dödsfall. — Även inom avverkningsverksamheten, som inkluderar lunning och vissa andra körslor, var an-

talet förlorade arbetsdagar per årsarbetare färre år 1949 än under femårsperioden 1945—49. De orsaker som föranledde de största förlusterna i arbetstid synas ha varit »handverktyg» och »fordon», men även »fallande föremål» och »bördor» förorsakade betydande förluster. — Flottningsverksamheten har under år 1949 fått vidkännas relativt svåra förluster i olycksfall; det största antalet förlorade arbetsdagar per årsarbetare förorsakade av »vatten» kan helt tillskrivas de sex olycksfallen med dödlig utgång. Även olycksfallen vid »fordon» (troligen båtar) synes spela en betydande roll i flottningsarbetet.

Det genomsnittliga antalet förlorade arbetsdagar per årsarbetare var under år 1949 avsevärt lägre än under femårsperioden 1945—49. Detta kan givetvis till en del bero på slumpens inverkan, men i stort sett kan man skönja en fortgående tendens till färre och mindre allvarliga olycksfall. Orsakerna härtill

äro givetvis många; starkt bidragande äro emellertid säkrare arbetsmetoder och bättre verktyg, som framkommit genom den av stat och enskilda bedrivna forskningen. Statens verksamhet på detta område handhaves av skogsyrkesinspektionen inom arbetarskyddsstyrelsen. En detalj, som kontinuerligt ägnas stor uppmärksamhet, är förläggningarnas utformande och inredning; särskilt intresse tilldrar sig de ambulerande förläggningarnas konstruktion. Under år 1951 har man även sökt komma tillrätta med vissa risker vid användningen av traktorer samt propagerat för en vidare distribution av förbandslådor, bl. a. placerade på stolpar ute i terrängen. Skogsyrkesinspektionen har under år 1951 hållit 117 kurser i arbetarskydd på olika ställen i riket; 2 172 åhörare ha bevistat kurserna. Dessutom har vid sju koekakurser ett 60-tal kokkor utbildats.

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Till Svenska jägarförbundet ingiva länsjaktvårdsföreningarna årliga rapporter över såväl beräknad tillgång som avskjutning på villebråd. Det ligger i sakens natur, att denna statistik måste betraktas som en approximation med mycket bred felmarginal.

Älgstammen angives som god eller riklig i större delen av landet, som mindre god endast i de sydligaste länen. I Norrland ökar den stadigt till stor del beroende på förbättrad jaktvård. Som framgår av tab. 40 har under år 1951 skjutits 18 641 älgar, varav 12 364 under allmän jakttid och 6 277 under licens-tid. Avskjutningen har under de år, var-över statistik föreligger, visat alltmer stigande siffror.

Kronhjortstammen för en tynande tillvaro i Skåne med markerade tenden-ser till minskning; 53 djur rapporteras fällda under året. Dovhjortarna hävda bättre sin position; avskjutningen be-räknas till ca 500, varav hälften i Skåne.

Rådjuren ledo skador av den myckna snön under vintern 1950/51 men ha se-nare ökat sina stammar. Avskjutningen år 1951 beräknas till 18 000 eller något mindre än föregående år.

Den tidigare pågående minskningen i beståndet av skogshare synes nu ha passerat bottenläget och en ökning av stammen rapporteras från flera län. Lungmasksjuka och coccidios ha fler-städes iakttagits. Avskjutningen skattas till 123 000 med de största länssiffror-na i Småland och Norrland. Fältharen är — kanske för första gången under dess historia i Sverige — på klar och tydlig tillbakagång, troligen beroende

på sjukdomar. Inom samtliga våra jord-brukslän måste dock tillgången allttjämt anses vara god. Årets jaktbyte taxeras till ca 107 000.

Vildkaninen har minskat på Gotland, i Skåne och Blekinge, men ökat i Hal-land. Avskjutningen år 1951 beräknas till 135 000, varav 69 000 på Gotland och 50 000 i Skåne. Närmast föregående år var avskjutningen betydligt större.

Skogsfågeln har över hela riket svaga stammar med undantag för smålandslä-nen och vissa delar av Norrbotten. Tyd-liga tendenser till ökning rapporteras emellertid från många håll i riket. Av-skjutningen — den sista före totalför-budet — i de län, där jakt var tillåten, beräknas till 29 000 tjädrar och 33 000 orrar, huvudsakligen tuppar. Järpen fö-rekommer sparsamt, avskjutningen an-gives till 36 000, mest i Norrland.

Rip-stammen rapporteras vara på re-tur i de flesta län. Avskjutning och snarning skattas till 95 000, varav större delen i norrbottensfjällen.

Rapphönan anses förekomma i en »god» stam först och främst på Öland och Gotland men även i Västergötland, Närke och Halland. Ca 19 000 ha beräk-nats som avskjutning under året.

Änderna fingo ojämna och sena kullar på grund av det myckna regnandet. 86 000 änder samt 26 000 årtor och kric-kor beräknas vara skjutna under året.

Morkullan förekommer i en ganska god och jämn stam över hela riket, sva-gast är tillgången i Norrbottens län. Av-skjutningen har skattats till 27 000. Beckasinen förekommer sparsamt i söd-

ra Sverige, ökar något i Skaraborgs län. Avskjutningen beräknas till ca 3 500 st.

Vildduvan har en stark stam över hela södra och mellersta Sverige och ca 60 000 fåglar beräknas ha skjutits under året.

Beträffande annan sjöfågel än änder kan noteras, att ejder förekommer i en stark häckande stam endast i Bohusläns skärgård men tillgången uppgives vara god även i Södermanlands, Kalmar och Götlands län; i övrigt uppträder den sparsamt. Knipa, vigg och brunand variera i tillgång såväl mellan orterna som mellan kust och insjö. Alfågeln har minskat på vissa kuststräckor, ökat på andra.

Rödrävens ständiga ökning under senare år synes nu ha nått ett visst maximum. Skinnpriset ligger i absolut bottneläge, men tack vare relativt höga skottpengar från landsting och kommuner stimuleras jägarna till rävjakt. Avskjutningen — tämligen jämnt fördelad över hela riket — beräknas uppgå till 82 000.

Grävlingstammen håller sig ganska konstant år från år med mindre variationer. Liksom flera andra villebråd breder grävlingen ut sig mot norr.

Uttern är en tämligen sällsynt gäst i våra skogssjöar. Mest förekommer den i Västsverige. Avskjutningen under året beräknas till ca 1 200 djur.

Mård och iller utgöra ett sporadiskt inslag i vår fauna utan större betydelse ur jaktsynpunkt.

Minken är däremot — till stor oro för jakt- och fiskevårdarna — säkert förankrad i vårt djurliv. Skinnpriset är relativt högt och avskjutningen skattas till 4 000, varav större delen i Norrland. Frågan om utrotande eller konservation står öppen, starka skäl anföras både för och emot.

Ekorren synes allttjämt vara det skinnbärande djur, som i pengar lämnar den största avkastningen. Även om ekorrjaktens produkt i form av »gräverk» numera spelar en vida blygsammare roll än under 1500-talet är det ekonomiska utbytet av jakten långt ifrån betydelselöst. Det beräknas att ca 200 000 ekorrar fälldes under året.

Sälén visar minskad tillgång, om man får döma av avskjutningssiffrorna i tabell 41.

Av samma tabell framgår också att björn, lo, varg och järv utgöra en tämligen anspråkslös del av jaktbytet inom landet.

Jaktens avkastning (handelsvärdet) i Sverige under jaktåret 1951/52 kan summariskt beräknas sålunda:

Älg, hjort, rådjur	6,6 milj. kr
Pälsvilt	1,8 » »
Småvilt	3,8 » »
Summa	12,2 milj. kr

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Den statliga administrationen

Det statliga överinseendet över rikets skogar utövas genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen med dess lokala organ samt skogsstyrelsen med dess regionala myndigheter, skogsvårdsstyrelserna. Domänstyrelsen svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar; skogsstyrelsen utövar tillsyn över samtliga andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattning över de olika statliga, skogliga organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen, dess lokalförvaltningar och den lägre skogsundervisningen)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nu gällande instruktion för verket utfärdades av Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 (nr 48), men ett flertal ändringar i instruktionen har sedermera skett. Domänverket består av domänstyrelsen samt därunder lydande lokala skogs- och jordbruksförvaltningar jämte statens skogsskolor.

Domänstyrelsen åligger

att handha förvaltningen av i statens ägo befintliga skogs- och jordbruksegendomar,

att handha tillämpningen av gällande författningar beträffande vissa allmänna skogar samt förvalta och utöva tillsyn å vissa sådana skogar,

att ordna och övervaka undervisningen vid statens skogsskolor,

att i allmänhet verka för en ända-

målsenlig skogshushållning och jaktvård i riket samt

att omhändera värden och förvaltningen av rikets nationalparker samt fullgöra vissa andra naturskyddsuppgifter.

Styrelsen utgöres av en generaldirektör, tillika chef för domänverket, en överdirektör såsom souschef vid verket, samt en försäljningschef och sex byråchefer såsom ledamöter av styrelsen och chefer för var sin byrå.

Hos styrelsen äro anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningar. Styrelsen äger vidare i mån av behov anställa icke ordinarie personal.

Styrelsen är organiserad på sju byråer, nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogstekniska byrån, jordbruksbyrån, kameralbyrån och personalbyrån. Dessutom finnes ett särskilt domänfiskalskontor.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk. Landet är därvid uppdelat i 10 överjägmästare-distrikt, vardera med en överjägmästare samt i regel två biträdande jägmästare.

Varje överjägmästare-distrikt är uppdelat i revir, vilkas antal varierar mellan 8 och 14 per distrikt. För närvarande finnas 106 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). På de flesta reviren är dessutom anställd en biträdande jägmästare.

Reviren äro i sin tur uppdelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. För närvarande finnas 460 bevakningstrakter. Utöver de ordinarie kronojägarna finnas ca 200 biträdande kronojägare anställda.

Till förvaltningspersonalen hör vidare vägmästare, byggmästare och konstorstjänstemän av skilda slag. Huvudparten av skogsförvaltningens kontorstjänstemän äro sammanförda till större centrala kontor ute i landet, vilkas antal nu uppgår till 23.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handlägga ärenden rörande kronans jordbruksdomäner såsom arrenden, syner, byggnadsfrågor etc. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgöres av domänintendenter, varav finnas 5. Jordbruksdomänerna uppgå för närvarande till ca 1 000 och omfatta sammanlagt ca 58 000 hektar åker, äng och betesmark.

Den lägre skogsundervisningen. För närvarande finnas fyra ordinarie och en tillfällig statlig skogsskola. Skogsskolorna uppgift, belägenhet m. m. framgår av kap. G III sid. 76. Varje skogsskola står under tillsyn av en lokalstyrelse. De ordinarie skolornas personal utgöres av en föreståndare (tillika jägmästare i skolreviret), en biträdande lärare (biträdande jägmästare) och en yrkeslärare, vilka jämte ämneslärare, där sådan finnes, utgöra skolans lärarråd.

Domänverkets sammanlagda personal utgör ifråga om tjänstemännen för närvarande ca 1 600. Därtill kommer ca 250 fast anställda förmän. Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer, för t. ex. säsongen 1951/52 6 000 man i augusti och 14 000 man i februari. Härutöver komma de arbetare, som äro sysselsatta med avverkning av försålda rotposter.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl. Maj:t den 22 april 1949 (nr 148; änd. 749/1952). Enligt denna åligger det skogsstyrelsen att med uppmärksamhet följa det enskilda skogsbrukets tillstånd och utveckling inom landet och, så långt möjligt, jämväl i utlandet samt vidtaga eller hos Kungl. Maj:t föreslå de åtgärder styrelsen anser påkallade för det enskilda skogsbrukets främjande.

Det åligger vidare styrelsen att, i enlighet med vad därom stadgats, handha administrativa, kamerala, tekniska och andra ärenden, som angå det enskilda skogsbruket, ävensom att meddela föreskrifter rörande mätning av virke och utöva uppsikt över sådan mätning.

Skogsstyrelsen skall samarbeta med rikets skogsvårdsstyrelser. För sådant ändamål äger skogsstyrelsen att vid behov infordra yttranden och upplysningar från dessa samt kalla deras ledamöter och tjänstemän till överläggningar med skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen bör jämväl giva skogsvårdsstyrelserna kännedom om sådana förhållanden, som kunna vara av vikt för främjande av deras arbetsuppgifter, samt meddela skogsvårdsstyrelserna råd och anvisningar i ämnen som beröra deras verksamhet. Skogsstyrelsen åligger vidare att öva tillsyn över användningen av de medel som stå till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för att stödja skogsbruket.

Skogsstyrelsen har därutöver att på framställning tillhandagå myndigheter, menigheter och institutioner med upplysningar och utredningar som falla inom området för dess verksamhet.

Skogsstyrelsen utgöres av en överdirektör och chef samt fyra ledamöter.

Hos styrelsen skola vara anställda befattningshavare i enlighet med gällande

personalförteckning för styrelsen samt dessutom, i mån av behov och tillgång på medel, annan personal.

Styrelsen äger därjämte att, så långt anvisade medel förlå därtill, anlita sakkunnig person vid behandling av visst ärende eller viss grupp av ärenden.

Styrelsen är organiserad på två skogsbyråer (första och andra skogsbyrån) samt en administrativ byrå. Dessutom finnes inrättad en särskild avdelning för behandling av ärenden angående virkesmätning och skoglig statistik.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enl. Kungl. Maj:ts förordning den 30 maj 1941 (nr 350; ändr. 323/1946, 387/1949, 823/1952) angående skogsvårdsstyrelser skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att befrämja och understödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet bedrivs på ett planmässigt sätt inom styrelsens verksamhetsområde, så ock att utöva den uppsikt och vidtaga de åtgärder, som jämlikt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra författningar ankomma på styrelsen.

Styrelsen har att till fullgörande av sin uppgift

verka för utbredande av kunskap om skogsskötsel och landets skogsbruk genom anordnande eller understödjande av kurser, föreläsningar, studiefärder eller annan undervisnings- eller upplysningsverksamhet;

föranstalta därom, att inom verksamhetsområdet finnes tillräcklig tillgång på skogsfrö och plantor av fullvärdig, för orten lämplig beskaffenhet;

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift samt vid skogens vård och skötsel i övrigt;

stödja sammanslutningar av skogsägare i deras verksamhet för skogsvårdens befrämjande;

bevilja bidrag till utförande av skogsvårdsfrämjande åtgärder;

medverka till genomförandet av åtgärder i syfte att bekämpa skogseld; samt

vidtaga i övrigt påkallade åtgärder till befordrande av en förbättrad skogshushållning. Skogsvårdsstyrelse äger att med tillämpning av de föreskrifter, skogsstyrelsen fastställer, bestämma de villkor, under vilka styrelsen må lämna biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt.

Vid fullgörandet av sin uppgift har skogsvårdsstyrelsen att ställa sig till efter rättelse vad i övrigt finnes föreskrivet i författningar och av Kungl. Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Skogsvårdsstyrelse består inom vart och ett av Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av fem samt inom annat landstingsområde med endast ett hushållningssällskap av tre i skogsbruk förfarna och med skogsförhållandena i orten väl förtroagna män, utsedda för tre år i sänder.

Hos skogsvårdsstyrelse skola vidare vara anställda befattningshavare i enlighet med för styrelsen gällande, av Kungl. Maj:t fastställd personalförteckning.

Skogsvårdsstyrelse må därjämte anställa övrig för dess verksamhet erforderlig personal.

Slutligen skall vid skogsvårdsstyrelse finnas ett råd för undervisningsfrågor, bestående av länsjägmästaren samt fyra av skogsvårdsstyrelsen för tre år i sänder särskilt utsedda personer, av vilka en skall företräda domänverket, en det större enskilda skogsbruket, en det mindre skogsbruket och en skogsarbetarna. En av ledamöterna skall av rådet väljas till ordförande.

II. Skogsforskningsinstitutet¹

Statens skogsforskningsinstitut utgör enligt instruktion (SFS 1945 nr 439) det centrala organet för den med statsmedel bedrivna skogliga forskningen i landet.

Institutet har två huvuduppgifter. Den ena är att genom vetenskaplig forskning klargöra hur skogen under olika förhållanden lämpligen bör skötas, och den andra att genom en fortlöpande inventering uppskatta omfattningen och beskaffenheten av rikets skogstillgångar samt avverkningarnas storlek (riksskogstaxering). Dessutom har institutet en viss undervisningsskyldighet vid Kungl. Skogshögskolan.

Bakom dessa allmänna ord dölja sig mångskiftande uppgifter. Dessa äro fördelade på följande sex avdelningar:

1. Skogsavdelningen.
2. Avdelningen för botanik och marklära.
3. Zoologiska avdelningen.
4. Avdelningen för skogstaxering.
5. Genetiska avdelningen.
6. Avdelningen för arbetslära.

Förutom dessa avdelningar finnas, gemensamma för institutet, ett kontor för matematisk statistik och ett kansli samt dessutom ett driftslaboratorium för markanalyser.

Institutet står under överinseende av en för skogshögskolan och institutet gemensam styrelse. Denna utgöres av cheferna för domänstyrelsen och skogsstyrelsen, skogshögskolans rektor och chefen för institutet såsom självskrivna ledamöter samt sex av Kungl. Maj:t för en tid av tre år utsedda ledamöter.

Den närmaste ledningen av institutet tillkommer en chef, vilken benämnes professor. Chefens huvuduppgift är att samordna och leda arbetet inom institutet samt uppehålla kontakten med

andra forskningsgrenar och med den skogliga praktiken.

De olika avdelningarna förestås av avdelningsföreståndare med professors ställning, som vid sin sida ha en eller flera försöksledare. Föreståndare och försöksledare ha var och en sina särskilda forskningsområden. De biträdas i sitt arbete av ett för de olika avdelningarna växlande antal assistenter, skogsmästare, skogsbiträden, laboratoriebiträden och andra hjälpkrafter. Kontoret för matematisk statistik står under ledning av en försöksledare, som därvid närmast biträdes av en amanuens. Kansliet förestås av förste byråsekreteraren.

Forskningen vid institutet grundar sig huvudsakligen på analys och bearbetning av i fältet insamlat observationsmaterial. Fältarbetet är därför mycket omfattande. Institutet har sålunda flera tusen fasta försöksytor och tillfälliga undersökningsytor fördelade över hela landet. Dessutom disponerar institutet tre försöksparker med en sammanlagd areal av 3 400 hektar skogsmark, nämligen Tönnersjöhedens försökspark i Halland, Siljansfors försökspark i Dalarna samt Svartberget-Kullbäckslidens försökspark i Västerbotten. Härtill kommer Bogesunds försöksfält invid Stockholm. För tillsynen av dessa anläggningar svara närmast å desamma stationerade skogsmästare.

Resultaten av institutets verksamhet bekantgöras dels i tre särskilda publikationsserier: 1) Meddelanden från Statens skogsforskningsinstitut, 2) Serien uppsatser och 3) Flygblad, dels i facktidskrifter, genom föreläsningar och praktiska demonstrationskurser.

¹ Ur »Meddelanden från Statens Skogsforskningsinstitut» band 42, nr 3 A.

III. Skoglig undervisning

För utbildning av befälspersonal för olika skogliga verksamhetsområden finnas ett flertal läroanstalter. Den högsta skogliga utbildningen erhålles vid kungl. skogshögskolan i Experimentalfältet utanför Stockholm. Efter en studietid vid denna av ca 3½ år diplomerar eleverna till civiljägmästare. Numera finnas även möjligheter att efter mera specialiserade studier avlägga skogsvetenskaplig licentiatexamen eller doktorsgrad. Av de trettio tre inträdessökande till skogshögskolan hösten 1951 antogs tjugonio som elever. Samma år utexaminerades inalles 39 civiljägmästare.

Statens skogsmästarskola, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att genom teoretisk och praktisk undervisning meddela sådana kunskaper i skogshanteringen, som erfordras bl. a. för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens än skogsskola är önskvärd. För inträde erfordras genomgång av skogsskola med goda betyg eller realskola jämte viss skoglig utbildning eller lantbruksutbildning. Kurstiden är 15 månader, varav tre månader för tentamensstudier. År 1951 utexaminerades från skolan 18 skogsmästare. Av de 44 inträdessökande samma år antogs 20.

De sex skogsskolornas (varav fem äro statliga och stå under domänstyrelsens tillsyn) allmänna uppgift är att meddela teoretiska kunskaper och praktisk insikt och färdighet i skogshanteringen till den utsträckning, som erfordras för tjänster såsom kronjägare, länsskogvaktare, skogvaktare

eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna äro belägna i Hällnäs, Bispgården, Bjurfors, Färna och Kalleberga (statliga) samt Gammalkroppa (privat). Kursen är ett-årig. Vid skolorna utexaminerades under år 1951 114 elever; av 380 sökande hösten 1951 antogs 115 nya elever.

För inträde i någon av de ovan berörda skolorna fordras genomgång av förberedande skogskurs vid någon av de tre härför avsedda skolorna i Storsund (statlig), Skinnskatteberg (statlig) eller Gammalkroppa (privat). Kurserna pågå i fyra månader (i Gammalkroppa 5 månader). Under år 1951 antogs och utexaminerades från dessa kurser 166 elever.

Förutom ovan behandlade »fasta» undervisning bedrivs en skiftande undervisningsverksamhet genom kortare och längre kurser av olika slag (tabell V). Som arrangörer av sådana stå **än statliga eller statsunderstödda organ** såsom domänverket och skogsvårdsstyrelserna, än skilda företag och samman slutningar. Dessa kurser rikta sig till enskilda skogsägare och skogsarbetare eller avse utbildning av förmanspersonal och variera i längd från några dagar till 3 månader eller mera.

Den av skogsvårdsstyrelserna bedrivna utbildningsverksamheten är huvudsakligen koncentrerad till skogsvårdsgårdarna. Kortare specialkurser förläggas dock ofta till andra platser.

Verksamheten omfattar följande grenar:

yrkesorientering och förberedande yrkesutbildning genom anordnande av skogsbetonade fortsättningskolor,

Tabell V. Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsägare under år 1951

Professional training of forest workers and forest owners

1	2	3	4	5	6	7
Kurstyp <i>Typ of education</i>	Skogsvårdsstyrelse <i>Local forestry board</i>		Domänverket <i>The State Forest Service</i>		Bolag, skogsägarföreningar m. fl. ¹ <i>Companies, associations etc.</i>	
	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>
Grundläggande yrkeskurser f. ungdom <i>Vocational training for young people</i>	10	147	1	11	3	41
Förhållningskurser i skogsarbete <i>Continuation courses in forestry work</i>						
2—5 dagar 2—5 days	15	198	..	25	34	475
6—12 dagar 6—12 days	43	572	..	66	1	25
13 dagar el. längre 13 days and over	6	81	—	—	5	113
Förmånskurser <i>Courses for foreman</i>	2	30	—	—	4	41
Kurser i skogsvård m. m. <i>Silvicultural courses etc.</i>						
2—5 dagar 2—5 days	5	93	—	—	—	—
6—12 dagar 6—12 days	6	70	—	—	—	—
13—29 dagar 13—29 days	6	128	—	—	1	12
30 dagar el. längre 30 days and over	5	103	—	—	—	—
Skogsbetonade fortsättningsskolor (6—12 veckor) <i>Continuation schools with emphasis on forestry training</i>	15*	200*	32	450	8	120*
Kurser m. skriftlig och muntlig undervisn. <i>Courses with written and oral instruction</i>	105	969	—	—	—	—

¹ Siffrorna avse år 1950.

grundläggande yrkesutbildning för ungdom i 15—18 års ålder vid 1—4 månaders allsidiga yrkeskurser,

vidareutbildning av skogsägare och skogsarbetare vid tekniskt betonade kurser i skogsarbete (huggnings- och körningsarbete, verktygsvård, motorsågning m. m.), skogsvårdskurser och kurser rörande driften av bondeskogsbruk,

utbildning av arbetsförmän för skogsvårdsstyrelsens eget behov och för det enskilda skogsbruket.

Undervisningen är antingen helt muntlig eller kombinerad skriftlig (korrespondenskurser) och muntlig. Till kursdeltagarna utgå stipendier samt i vissa fall reseersättning och ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

En mycket omfattande upplysnings-

och instruktionsverksamhet i både skogstekniska och skogsvårdande ämnen (genom skogs dagar, utställningar, föredrag, ambulering instruktörer) förbereder och kompletterar den kursmässiga undervisningen.

Domänverkets undervisningsverksamhet bland sina arbetare är omfattande. Tyngdpunkten ligger på den direkta instruktionsverksamheten, men även korta kurser i t. ex. redskapsvård, motorsågning och arbetsteknik intaga en framskjuten plats i verkets undervisningsprogram. Verket biträder vidare i stor omfattning vid skogsbetonade fortsättningskolor.

Vid lantmanna- och lantbruksskolor meddelas skoglig undervisning i växande omfattning från

40—250 timmar per kurs. Vid fem lantmannaskolor finnas dock särskilda skogliga linjer inrättade. Den skogliga undervisningen skötes vid lantmannaskolorna i allmänhet av tjänstemän från skogsvårdsstyrelserna, i ett par fall av särskilt anställda jägmästare.

Även de större skogsbolagen anordna kurser för utbildning av arbetare och förmän av olika slag, varjämte de meddela yrkesinstruktion till sina arbetare genom ambulering instruktörer. I några fall lämnas medverkan vid skogsbetonade fortsättningskolor.

Den av de skogliga föreningarna och organisationerna bedrivna undervisnings- och informationsverksamheten har i korthet berörts i följande avsnitt.

IV. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket är ett stort antal föreningar verksamma. Att i föreliggande årsbok lämna en om än kortfattad redogörelse för samtliga dessa skulle leda för långt. Nedan följer en översikt beträffande några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden med uppgifter om deras syfte och arbetsmetoder.

Ideella föreningar, d. v. s. föreningar som verka för skogsbrukets främjande och vård, finnas dels med regional verksamhet och dels med verksamheten inom vissa kategorier av skogar.

Skogssällskapet, som har sitt säte i Göteborg, har till främsta syfte att verka för bildandet av kommunala skogsallmänningar, i första hand genom tillvaratagande för ändamålet av värdade skogsmarker, ävensom att befrämja tillkomsten av andra skogskomplex, som tjäna allmännyttiga intressen. Därjämte har sällskapet till uppgift att

i samarbete med huvudmännen för ifrågavarande skogar ägna dessa en sådan bestående skötsel, att de bli ett föredöme för god skogsvård och en värdefull tillgång för ägarna. Skogssällskapets skogsvårds- och förvaltningsverksamhet omfattar skogar i landstings, landskommuners, städers och hushållningssällskaps ägo samt skogar tillhörande stiftelser och andra sammanslutningar med allmännyttigt syfte. I samarbete med bl. a. Östads stiftelse och Renningstorps försöksskog medverkar sällskapet till viss skogsundervisnings- och försöksverksamhet. De till Skogssällskapet anslutna skogarna omfattade år 1951 en areal av 125 000 ha.

Svenska skogsvårdsföreningens syfte är att verka för skogsvårdens främjande, främst genom anordnande av möten, överläggningar och exkursioner samt utgivande av publikationer. Föreningen ägnar också sin

uppmärksamhet åt naturskydd, landskapsvård samt jaktvård. Förutom tidskrifterna »Skogen» (ca 11 000 prenumeranter) och »Svenska Skogsvårdsföreningens Tidskrift» (drygt 2 000 prenumeranter) utges från föreningens förlag diverse upplysningskrifter, en skogskalender m. m.

Norrlands skogsvårdsförbunds syfte är att främja god vård och skötsel av skogarna i Norrland och Dalarna. Förbundet verkar genom att anordna möten, exkursioner och föredrag samt genom utgivande av tidningen »Norrlands Skogsvårdsförbunds Tidskrift» (ca 3 000 prenumeranter). **Diverse** skogliga handböcker såsom »Praktisk skogshandbok» har utgivits från förbundets förlag. Förbundet bedriver även viss skoglig försöksverksamhet.

Sveriges skogsägareförbund utgör en sammanslutning av större enskilda skogsägare i landet, främst bolagen och större gods. Vissa skogsägande samfälligheter och stiftelser tillhöra jämväl förbundet. Dettas uppgift är att i ärenden av skogs-, jord- och skattepolitisk natur representera storskogsbrukets intressen inför statsmakterna och allmänheten. I detta syfte verkställer förbundet utredningar och avger yttranden till regering och riksdagsutskott, ämbetsverk och andra myndigheter i lagstiftnings- och andra frågor, som beröra skogsbruk, jordägarerätt, social jordlagsstiftning, skogsbeskattning, skogligt transportväsende, skogsundervisning och skogsforskning m. m. Förbundet bedriver vidare upplysnings-, propaganda- och pressverksamhet inom dessa ämnesområden till hävdande av det större enskilda skogsbrukets intressen. Till medlemmarnas tjänst utövas även viss service- och informationsverksamhet. Förbundets medlemmar representerade år 1951 en sam-

manlagd areal av 5,5 milj. ha produktiv skogsmark.

Sveriges häradsallmänningssförbund, i vilket samtliga 60 häradsallmänningar i riket äro medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktlinjer och därvid tillvarataga allmänningsdelägarnas berättigade intressen. Allmänningarnas hela areal uppskattas till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet har till ändamål att utgöra ett samband mellan dem, som äro teoretiskt eller praktiskt intresserade i flottning och närbesläktade spörsmål samt att gagna flottningsväsendets utveckling i olika avseenden. Förbundet verkar bl. a. genom föreläsningar, utredningar, studieresor och framställningar till myndigheter. År 1951 voro 47 flottningssammanslutningar samt 5 större skogsiindustrier anslutna till förbundet varjämte närmare 300 personliga ledamöter funnos.

Svenska jägarförbundet verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorterar tjugofem länsjaktvårdsföreningar, till vilka ca 1 700 lokalorganisationer äro anslutna. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl. a. genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter, genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften *Svensk Jakt* (upplaga ca 70 000 ex.).

Föreningar för skoglig forskning. Förutom av statens skogsforskningsinstitut bedrivs skoglig forskning av ett flertal föreningar. Bland föreningar

med skogsforskning som huvudsakligt syfte märkas främst följande två.

Föreningen för växtförädling av skogsträd har till uppgift att genom tillämpning av ärftlighetsforskningens metoder på skogsbrukets område söka uppdraga förbättrade kulturformer av inhemska och i landet odlingsbara, införda trädslag. Föreningen bedriver sin verksamhet vid tre förädlingsstationer, belägna inom olika klimatområden, nämligen i Ekebo, Källstorp (Skåne), som samtidigt är föreningens säte, i Brunnsberg (Värmland) samt i Imforsmo (Ängermanland).

Sällskapet för praktisk skogsförädling vill för de praktiska skogsbruket söka medverka i arbetet för en förenklad och säker fröförsörjning och verkar för uppbyggande av fröplantager. Ett flertal sådana förproduktion av tallfrö ha påbörjats och huvudparten av de tallar som skola lämna frö till plantagerna ha registrerats och i stor utsträckning förökats genom ympning. Sällskapet, till vilket ett dusintal av landets större skogsindustrier samt några skogsvårdsstyrelser äro anslutna, arbetar vidare med klassificering av skogarna ur fröinsamlingssynpunkt, med plantskoleskötsel samt förnygringsundersökningar. Det utger »Meddelanden till Sällskapets för praktisk skogsförädling ledamöter» och söker även genom kurser och demonstrationer medverka till upplysning rörande nya metoder och forskningsresultat.

Ekonomiska intresseföreningar. Det enskilda skogsbrukets ekonomiska och politiska intressen tillvaratagas företrädesvis av skogsägareföreningarna. Virkesköparnas intressen representeras bl. a. av de fyra regionalt verkande virkesföreningarna.

Skogsägareföreningarna, vars verksamhet från början var av rent

ideell natur med huvudsyfte att verka för ökat intresse för skogsvård och därmed för ökad och förbättrad skogsproduktion, ombildades under 30-talets kris till ekonomiska föreningar. Samtidigt bildades, år 1932, föreningarnas centralorgan, numera Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR). Organisationen bestod år 1951 av 29 föreningar med ca 115 000 medlemmar representerande en skogsmarksareal av ca 6 milj. ha. — Vid sidan om den rena affärsdrivande verksamheten driva föreningarna en omfattande informationsverksamhet. Denna avser att ge medlemmarna dagsaktuella upplysningar dels om marknadsläget och avsättningsmöjligheterna för virke, dels om skogligt tekniska och ekonomiska spörsmål samt organisationsfrågor. Föreningarna anordna dels i egen regi dels i samarbete med skogsvårdsstyrelserna s. k. skogsdagar, vari ingå diskussioner, demonstrationer, föreläsningar och tävlingar. Antalet skogsdagar, vari föreningarna medverkat under 1951, var 267. Dessutom anordna föreningarna kurser bl. a. i redskapsvård och för utbildning av apterare. Till tjänst för medlemmar, som av olika anledningar inte själva kunna genomföra drivningar, ha föreningarna i viss utsträckning åtagit sig sådana arbeten. Skogsägareföreningarna ha under året innehaft och i egen regi drivit 11 ramsågverk, 47 cirkelsågverk, 3 snickerifabriker, 4 impregneringsverk, 14 brädgårdar samt 22 vedgårdar. Till dessa anläggningar äro dessutom ett 40-tal dotterföretag anslutna. Riksförbundet har under 1951 exporterat props, massaved och sågade varor till ett sammanlagt värde av omkring 45 milj. kronor. — Meddelanden o. d. från skogsägareföreningarna inflyta i Jordbrukarnas Föreningsblad, som utgår i en upplaga av närmare 400 000 ex.

och därmed når praktiskt taget samtliga enskilda skogsägare i riket. Riksförbundets facktidsskrift *Skogsägaren*, utgår i en upplaga av ca 25 000.

Nordsvenska virkesföreningen, Hälsinglands virkesförening, Västsvenska virkesföreningen och Sydsvenska virkesföreningen ha till syfte att tillvarataga sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. För detta ändamål föras bland annat förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsägareföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Inom de områden där skogsindustrierna icke sammanluta sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbeta de större industrierna, utan att ha skapat någon fast organisation för ändamålet, med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större skogsindustrier i riket äro anslutna till virkesföreningar eller samarbeta i virkesfrågorna på sätt nyss sagts.

Arbetsmarknadens föreningar. På skogsbrukets arbetsmarknad representeras arbetsgivareparten — förutom av domänverket — av Föreningen Skogsarbeten, Svenska Lantarbetsgivareföreningen, Värmlands och Västra Bergslagens skogsarbetsgivareförening, Norrbottens Skogs- och Sägverksarbetsgivareförening m. fl. organisationer.

Föreningen Skogsarbeten utgör arbetsgivareorganisation för bogsbrukets och flottningen i norra Sverige (fr. o. m. Olandsån och norrut). Medlemmar i föreningen äro:

- A idkare av skogsbruk och rundvirkeshantering
- B » » flottning
- C » » flottläggning
- D » » virkesmätning.

Föreningens verksamhetsområde är uppdelat på sju distrikt, varjämte finnes en centralstyrelse med säte i Stockholm. Dess ändamål är att tillvarataga medlemmarnas intressen i frågor, som avse förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsfrågor inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna komma i främsta rummet. — Flertalet större skogsbolag inom verksamhetsområdet, samtliga flottningsföreningar utom en och samtliga virkesmätningföreningar äro medlemmar i Föreningen Skogsarbeten. Föreningen samarbetar med domänverket i Föreningen Skogsarbetens och kungl. domänstyrelsens arbetsstudieavdelning (SDA), varom mera nedan.

Svenska Lantarbetsgivareföreningen utgör en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen för tillvaratagande av gemensamma intressen bl. a. genom att biträda vid förhandlingar om kollektivavtal, genom att i lagstiftningsfrågor framföra jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringens synpunkter på arbetsmarknadens problem, att i sådana frågor verkställa utredningar samt att sprida kännedom därom genom föredrag o. d., ävensom att genom arbetsstudier medverka till rationalisering. Föreningen utger Svenska Lantarbetsgivareföreningarnas Tidskrift. Föreningen har ca 9 400 medlemmar och representerar bl. a. en areal av 661 000 ha skogsmark.

Arbetsparten representeras företrädesvis av Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet samt Svenska lantarbetareförbundet vid förhandlingar om löner för huggare, samt av Riksförbundet Landsbygdens folk i avtal rörande körningar. Virkesmätarna företrädas av Sveriges virkesmätares riksförbund.

Svenska skogs- och flottningsskogsbrukets förbundet är anslutet till Landsorganisationen och utgör arbetarorganisation företrädesvis för huggnings-, flottnings- och skiljningsarbetare. Förbundet, som har sitt säte i Gävle, omspannar med sin verksamhet hela riket.

Föreningar för rationalisering av skogsbruket. År 1951 bildades en sammanslutning av organisationerna för skogsarbetsstudier, Skogsarbetsstudieorganisationernas Centralråd (SC). Följande tre organisationer äro medlemmar i detta råd.

Föreningen Skogsarbetens och kungl. domänstyrelsens arbetsstudieavdelning (SDA) syftade ursprungligen till att fastställa grunder för ackordsättning av huggnings- och körningsarbetet, lämpliga att införas i arbetsavtalen. Under de senaste åren har arbetet alltmer kommit att inriktas på rationalisering av redskap, maskiner, arbetsmetoder m. m. inom drivningsarbetet. SDA är organiserat på två forskande avdelningar, huggningsavdelningen och transportavdelningen, samt en försöksstation i Lycksele för redskaps- och maskinprovningar, konstruktionsarbeten o. d. Det undersökningsmaterial, som avdelningarna insamla genom tids-, redskaps- och metodstudier, maskinprovningar m. m., bearbetas av en särskild bearbetningsavdelning, som även handhar en omfattande tim- och förtjänststatistik inom avverkningsarbetet och verkställer utredningar. — På grund av de ökade kraven på förmedlings- och propagandaverksamhet har inrättats en förmedlingsavdelning, som genom skriftliga meddelanden, handböcker, broschyrer, film, föredrag, demonstrationer och en omfattande kursverksamhet m. m. förmedlar de viktigaste undersökningsre-

sultaten till medlemsföretagen och bedriver propaganda för rationella redskap och arbetsmetoder. — För att få till stånd ett bättre samarbete med arbetareparten i arbetsstudie- och rationaliseringsfrågor upprättades år 1948 en arbetsstudienämnd med representanter från föreningen samt från Svenska skogs- och flottningsskogsbrukets förbundet och Riksförbundet Landsbygdens folk. — 1951 års arbete har inriktats bl. a. på studium av nya barkningsmaskiner och nya mekaniska lastningsmaskiner m. m. — Sekretariatet för Skogsbrukets Skyddspropaganda är förlagt till SDA.

Föreningen Värmlands skogsarbetsstudier (VSA) i Filipstad har till ändamål att tillhandahålla förnödenheter och verkställa utredningar samt bedriva annan därmed förenlig ekonomisk verksamhet åt föreningsmedlemmarna på deras skogliga arbetsområde. Medlemmar i föreningen äro ett antal större värmländska skogsbolag. Föreningen är organiserad på tre sektioner, en för fältstudier och yrkesundervisning, en för tekniska experiment m. m. samt en sektion för försäljning och för den ekonomiska redovisningen. Under år 1951 ha olika typer av barkningsmaskiner och motorsågar studerats. Kurser ha anordnats bl. a. i motorsågning.

Mellan- och sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA) har till uppgift bl. a. att utföra undersökningar och arbetsstudier, som ha samband med skogsbrukets avtalsfrågor, kartlägga och beskriva inom skogsbruket använda arbetsmetoder, redskap och organisationsformer genom skriftliga och muntliga redogörelser samt i bild och film sprida kunskap om vunna resultat, verka för utbildning av i skogsbruket sysselsatta, utöva rådgivande verksamhet till tjänst för med-

lemsföretagen samt att samarbeta med på området verkande andra organisationer m. fl. Medlemmarna utgöras av domänstyrelsen, Svenska lantarbetsgivarreföreningen, representerande ca 1 000 enskilda skogsägare, Uppsala Universitets skogsförvaltning, Fiskeby Fabriks AB samt Hylte Bruks AB. Huvudkontoret är förlagt till Stockholm. Organisationen omfattar en kamerlavdelning, en arbetsstudieavdelning, en bearbet-

ningsavdelning, en förmedlingsavdelning samt en försöksstation i Katrineholm. Arbetarparten är representerad i en arbetsstudienämnd. — Under år 1951 ha undersökningar ägnats bl. a. åt klimatets inverkan på arbetssvårigheten och åt med-donens konstruktion.

Beträffande virkesmätningssammans och flottningssammans verksamhet hänvisas till bokens avsnitt om virkesmätning och flottning.

V. Anslag för skogsvårdande ändamål

På grund av skogens långa omloppstid ge produktionsbefrämjande åtgärder i skogsbruket god avkastning först på längre sikt. Den enskilde skogsägaren har därför icke alltid intresse och möjligheter att utföra alla de åtgärder som ur allmän synpunkt kunna vara önskvärda för skogens förkovran. Sedan länge har därför staten lämnat bidrag till utförande av vissa skogliga åtgärder. Bidragsverksamheten har varit särskilt omfattande under tider av arbetslöshet.

De åtgärder, som kunna stödjas på detta sätt, äro skogsdikning, skogsvägbggnad m. m. och på vissa marker även skogsodling. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsplikt efter avverkning och för åtgärder, som omfattas av sådan plikt, kan statsbidrag utgå endast i undantagsfall. Bidragsgivningen är i huvudsak begränsad till skogsodlingsåtgärder på andra marker, t. ex. gamla ljungedar, hag- eller andra betesmarker, gammal åker som överföres till skogsmark m. m. samt på mark där skogen skadats av brand, insektsskador m. m.

För budgetåret 1950/51 har medel beviljats till anslaget till väg- och flottledsbyggnader, norrländska produk-

tionsanslaget samt till statens skogsförbättringsanslag med sammanlagt 4,4 milj. kr. Dessutom har för återuppbyggnad av skogsbeståndet till skogsstyrelsens förfogande ställts medel från diversemedelsfonden för prisutjämningsavgifter med ca 1 milj. kr. De för ovan nämnda skogsvårdsanslag gällande bidragsbestämmelserna äro sammanfattade i tablån å följande uppslag.

Förutom de ovan nämnda anslagen finnas vissa andra äldre anslag för tidigare kontrakterade företag, vilka ännu ej slutavsynats. Dessa äro bl. a.: statens skogsutdikningsanslag, statens skogsodlingsanslag samt anslaget till omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved m. m.; medel till dessa tre anslag har icke beviljats sedan budgetåret 1947/48.

Tabell X (sid. 86) utvisar de belopp, som av riksdagen beviljats under de olika anslagen alltsedan respektive anslags tillkomst.

Utnyttjandet under budgetåret 1950/51 av de olika nu gällande anslagen framgår av tabell 42. Under budgetåret 1950/51 har det största beloppet tilldelats från skogsvägsanslaget, 2,4 milj. kronor motsvarande i genomsnitt 40 %

Tablå utvisande de väsentligaste bidragsbestämmelserna för vissa av de särskilda

Anslag	Tillämpningsområde	Bidragsberättigade åtgärder
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse nr 239/1948).	Skogar under skogsvårdslagen och lagen om allmännings-skogar i Norrland och Dalarna.	Återväxtåtgärder, skogsdikning och — i stavaskog och stavaskogsliknande ungskog — röjningsgallring.
Anslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo (»skogsvägsanslaget» kungörelse nr 530/1943 med senare ändringar).	Skogar under skogsvårdsstyrelsens uppsikt d. v. s. samtliga skogar under skogsvårdslagen, lagen om häradsallmänningar och lagen om allmännings-skogar i Norrland och Dalarna.	Nybyggnad av skogsväg och — med hänsyn till skogliga transporter betingad — förbättring av annan enskild väg. (Bidrag till flottleder och skogshärbärgen har blott undantagsvis kommit ifråga.)
Norrländska produktionsanslaget (kungörelse nr 599/1940 med senare ändringar).	Skogar i Norrland under skogsvårdslagen och lagen om allmännings-skogar i Norrland och Dalarna. Utanför Norrland har bidrag icke varit ifrågasatt, ehuru vissa skogar inom Kopparbergs län tillhöra anslaget tillämpningsområde.	Samma åtgärder, som äro berättigade till bidrag från skogsförbättrings- o. skogsvägsanslagen samt — i lappmarkerna — betesanläggning och röjningsgallring i plant- och ungskog.
Prisutjämningsmedel till återuppbyggnad av skogsbeståndet (kungörelse nr 374/1949).	Skogar i Norrland under skogsvårdslagen och lagen om allmännings-skogar i Norrland och Dalarna. Med hänsyn till bidragsbestämmelserna komma medlen knappast till användning i lappmarkerna, där reproduktionsplikt infördes först 1934.	Återväxtåtgärder.

¹ Till kategori B hänföras aktiebolag och vissa andra, huvudsakligen större skogsägare. Till kategori A hänföras övriga enskilda skogsägare.

av den beräknade bruttokostnaden. Av tabell 42 framgår att av totala bidragssumman största delen, 58 %, har gått till de fem Norrlands-länen. Även Älvs-

borgs län har under redogörelseåret kommit i åtnjutande av förhållandevis stort bidragsbelopp.

skogsvårdsanslagen

Vissa bestämmelser om bidragsgivning.	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m. m.
<p>Bidrag utgår dels för sådana åtgärder, som kunna inrymmas i ett åläggande enligt skogsvårdslagens § 17 att vidtaga åtgärder för att erhalla nöjaktigt skogstillstånd, dels för åtgärder som omfattas av reproduktionsplikt (»betungande» sådan).</p>	<p><i>Skogsdikning: 40 %.</i> <i>Övriga åtgärder:</i> Kat. A 50 %¹ Kat. B 40 %.</p>	<p>Bidragsförhöjning kan förekomma t. ex. vid arbetslöshet. Maximiprocent är 60.</p>
<p>S. k. skogsvårdsområde bildas. Detta avgränsas med hänsyn till möjligheterna att åstadkomma betesfred. Markägarna förbinda sig att utföra alla i en skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (som regel 10 år).</p>	<p><i>Större skogsväg:</i> (stamväg): 50 %. <i>Mindre skogsväg:</i> Kat. A 40 %¹ Kat. B 25 %.</p>	<p>Bidragsförhöjning kan förekomma t. ex. vid arbetslöshet eller där vägen åstadkommer rotnetto för tidigare icke avsättningsbara sortiment. Maximiprocent är 75.</p>
<p>S. k. skogsvårdsområde bildas. Detta avgränsas med hänsyn till möjligheterna att åstadkomma betesfred. Markägarna förbinda sig att utföra alla i en skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (som regel 10 år).</p>	<p><i>Lappmarkerna och — om skogsstyrelsen så föreskriver — svår- förnygrade skogar i Jämtlands län:</i> Kat. A 80 %¹ Kat. B 60 %. (De angivna procentsatserna gälla dock ej för väganläggning, vilken åtgärd i ringa omfattning understöts med bidrag från detta anslag).</p> <p><i>Området i övrigt:</i> Samma procentsatser, som gälla för skogsförbättrings- och skogsvägsanslagen.</p>	<p>Bidragen till betesanläggning äro maximerade på så sätt att procentsatserna i regel tillämpas på en anläggningskostnad av högst 2 000 kr/ha.</p>
<p>Bidrag utgår för sådana återväxtåtgärder efter äldre avverkning, vilka omfattas av reproduktionsplikt, men som av särskilda skäl icke ansetts kunna utkrävas (»formell reproduktionsplikt»). Avverkningen som utlöste reproduktionsplikt skall ha varit utförd senast omkring år 1934.</p>	<p>Kat. A 50 %¹ Kat. B 40 %</p>	<p>För att bidrag av medlen överhuvudtaget skall utgå, skall markägaren ha utfört andra återväxtåtgärder i »normal omfattning». Bidragsmedlen skola alltså åstadkomma en <i>utökad</i> verksamhet med återväxtåtgärder.</p>

Tabell X. Av riksdagen anvisade medel till de särskilda skogsvårdsanslagen

Subsidies, granted to silviculture by the Swedish Parliament

Måttenhet: 1 000 kronor
Unit of measurement: 1 000 kronor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Budget- år <i>Budget- year</i>	Statens skogsut- dik- nings- anslag ¹ <i>Forest drain- ing grants</i>	Statens skogso- dlnings- anslag <i>Refor- estation grants</i>	Tillfä- liga skogsvårds- anslaget <i>Tem- porary grants for sil- vicultu- ral pur- poses</i>	Ansla- get till väg- och flott- leds- byggnad- er <i>Road- build- ing grants</i>	Norr- ländska skogsvårds- produk- tions- anslaget <i>Forest produc- tion grants for Norr- land</i>	Vedut- synings- ansla- get <i>Grants for marking etc.</i>	Anslag till om- kostnad- er i sam- band m. in- köp och lösen av ved <i>Grants for pur- chases of fuel wood</i>	Statens skogsvårds- förbät- nings- anslag <i>Forest improvement grants</i>	Summa <i>Total</i>
		Reservationsanslag				Förslagsanslag			
1927—28	200	—	—	—	—	—	—	—	200
1928—29	300	—	—	—	—	—	—	—	300
1929—30	500	—	—	—	—	—	—	—	500
1930—31	700	600	—	—	—	—	—	—	1 300
1931—32	800	400	—	—	—	—	—	—	1 200
1932—33	1 000	350	2 000	—	—	—	—	—	3 350
1933—34	750	350	5 000	500	—	—	—	—	6 600
1934—35	750	350	3 500	500	—	—	—	—	5 100
1935—36	900	500	—	—	—	—	—	—	1 400
1936—37	900	350	—	—	—	—	—	—	1 250
1937—38	700	400	—	—	—	—	—	—	1 100
1938—39	600	160	1 500	350	—	—	—	—	2 610
1939—40	500	100	—	100	—	—	—	—	700
1940—41	200	100	—	1 000	1 000	—	—	—	2 300
1941—42	200	100	—	2 800	500	—	—	—	3 600
1942—43	200	100	—	3 000	—	—	—	—	3 300
1943—44	200	150	—	500	—	100	—	—	950
1944—45	200	150	—	1 000	—	200	—	—	1 550
1945—46	200	175	—	2 000	1 000	400	1 000	—	4 775
1946—47	200	175	—	2 000	1 000	200	500	—	4 075
1947—48	300	400	—	2 500	1 500	75	500	—	5 275
1948—49	—	—	—	1 500	1 000	25	—	350	2 875
1949—50	—	—	—	1 500	1 000	25	—	700 ²	3 225
1950—51	—	—	—	2 200	1 200	—	—	1 000	4 400

¹ T. o. m. budgetåret 1938/39 extra reservationsanslag, därefter förslagsanslag med maximerad dispositionsrätt.

² Skogsstyrelsen medgavs att överskrida det anvisade beloppet med en summa av 400 000 kronor, utgörande odisponerad behållning av skogsodlnings- och skogsvårdsanslagen.

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Sverige spelar en betydande roll på den internationella marknaden för skogliga produkter. Till skillnad från vad fallet är i de flesta andra länder med stora skogstillgångar äro skogarna i Sverige, tack vare flottlederna och landets avlånga sträckning, lätt tillgängliga för exploatering. Även om konsumtionen av skogliga produkter per invånare i vårt land är större än i de flesta andra länder, går likväl större delen av våra trävaror i utrikes handel. Sveriges ställning internationellt sett belyses i några tabeller (43—47), till vilka materialet huvudsakligen hämtats från en av FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) utgiven årsbok, Yearbook of Forest Products Statistics 1952.

Såsom framgår av tabell 43 är det endast tre länder, Finland, Japan och Columbia, vars landareal täckes av större andel skog¹ än Sverige. Även i förhållande till folkmängden intar den svenska skogsarealen en framskjuten plats.

Avverkningarnas omfattning år 1951 belyses av tabell 44. På grund av de stora luckorna i tabellen, bl. a. för Sovjetunionen och andra östeuropeiska länder, är det svårt att göra några jämförelser. Emellertid är det företrädesvis i fråga om barrträdsavverkningen, som Sverige intager en rangplats; när lövträdsavverkningen medräknas, måste vissa tropiska länder med stor avverkning också tagas i beaktande.

Sverige har sedan länge importerat betydande kvantiteter rundvirke, särskilt massaved, från Finland och Norge. Denna import var särskilt betydande

1951 (tabell 45) och översteg avsevärt vår export av motsvarande sortiment. Landets export av props är dock alltid ganska stor och överträffades år 1951 endast av Finlands och Frankrikes.

I fråga om försågningen av barrträdsvirke, överträffades landet år 1951 — enligt tabell 46 — endast av USA, Canada, Japan och Tyska förbundsrepubliken (uppgifter saknas från Sovjetunionen). — Likaså var landets produktion av lådämnen och slipers omfattande; luckor i statistikmaterialet gör det emellertid — som synes av tabellen — svårt att göra jämförelser. I fråga om plywoodtillverkning intog vårt land en relativt blygsam ställning. — Av de i tabellen angivna länderna överträffades den svenska produktionen av massa år 1951 endast av produktionen i USA och Canada; i synnerhet synes vårt lands produktion av dissolvingmassa ha varit betydande.

Om Sveriges deltagande såsom exportland i den internationella handeln med rundvirke icke var särskilt stort, så var dess bidrag till världsmarknadens försörjning med trävaror och massa så mycket större (tabell 47). Endast Canada hade år 1951 större nettoexport av sågat och hyvlat virke (inkl. lådämnen) än Sverige. Sverige och Canada svarade med vardera ca 2 milj. ton trämassa för två tredjedelar av världshandeln med denna vara. De viktigaste avnämarna av såväl sågat virke som av

¹ Med skog avses här, såsom i de internationella tabellerna, endast sådan skog som på grund av sin belägenhet är tillgänglig för avverkning.

massa voro USA och Storbritannien. —
I fråga om lådämnen — för vilka upp-
gifterna i tabellen äro sammanslagna
med siffrorna för sågat och hyvlat virke

— var Sverige främsta exportland. Även
Portugal hade en betydande export av
denna vara.

I. SUMMARY IN ENGLISH

Forest land and forest capital

I. Area.

In recent decades the forest area of Sweden has been subject to several investigations with slightly different results:

the forest survey 1938—1951	229 812 km ²
the agricultural census of	
1944	222 690 km ²
the real property assessment	
of 1945	222 898 km ²

The differences are partly due to the different periods at which the investigations have been undertaken, partly also to the difficulties in defining the limit between forest area and other areas.

According to the forest survey completed in 1951, 56 % of the total land area of Sweden is productive forest area; other useful land covers only 11 % of the total land area (table 1.)

From an administrative standpoint the forest area of Sweden is divided into numerous categories; the areas of some of these are shown in tables 2 and 3. In later tables in this yearbook, however, a distinction is drawn between only five main groups; crown forests, diocesan forests, other common forests, companies' forests and other private forests. This is done in table A, the forest area by owner groups; it excludes forests within the administrative area of the towns. In table B private forests — excl. companies' forests — are divided according to size; the size groups 25—50 ha, 50—100 ha and 100—200 ha cover approximately the same forest area.

II. Timber resources.

The size of the growing stock is not necessarily in any direct relation to the forest area. It is also influenced by the quality of the soil, age of stands, species, management etc.

The productive ability of the soil is usually measured by quality numbers, which express the average production per ha and year (in m³ solid volume). Table C gives the quality numbers within the different owner groups.

The degree of maturity can be measured either through age classification, the stands being classified into 20-year classes (class I = ages 1—20, class II = ages 21—40 etc.), or through cutting classes. The former classification is shown in table D, which also illustrates the development in the period between the two Swedish forest surveys.

Complete surveys of the Swedish forest resources are made only under the National Forest Survey, the second of which has recently been completed. According to table 4 the total growing stock of the country amounts to 1 820 milj. m³, solid volume, of which 85 % consists of coniferous trees and the remainder mainly of birch.

Table E shows the number of trunks by size. The yearly growth by species and the yearly growth per ha is shown in table 5.

It is a known fact that in northern Sweden the cutting during the last two or three decades has been larger than the reproduction. This conclusion can be drawn from table F, which shows the change in growing stock, by species between the two National Forest Surveys. In other parts of the country, however, the reproduction seems to have been sufficient. Table G shows the change in growing stock, by size groups between the two National Forest Surveys.

III. Value of forest land and forests.

Any valuation of forest land or forest must necessarily be very approximate. In Sweden valuations are made for the purpose

se of property taxation, the last one in 1945. Table H has been derived from the result of this assessment and shows the value per ha of forest land and growing forest, by owner groups. — From the result of the 1945 property assessment information is also available on the value of growing forest in Sw. crowns per m³ solid volume, table I.

IV. *Regeneration and tending of forests.*

The availability of ripe cones of pine and spruce was generally insufficient during the winter season of 1951. In the autumn, also, there was a lack of ripe cones in most parts of the country. The collection of seed and cones is mainly provided for by the local forestry boards, by the State Forest Service and also by the large companies. According to statistics from the official organizations, 14 000 hl cones of pine and spruce were collected in 1951, corresponding to 9 000 kg of seed. 13 000 kg of seed of broad-leaved species were also collected in the same year. For sowing in forests and in nurseries 19 000 kg of seed of pine and spruce have been used and 38 000 kg of broad-leaved seed. No imports of seed have taken place. The number of plants distributed by the local forestry boards and by the State Forest Service amounted to 75 milj., of which 69 milj. were coniferous.

As natural regeneration is not always successful, artificial regeneration must often be resorted to. The silvicultural measures accounted for in table 8 involve some reduplication in cases where the same area is gone over with two or more measures, e.g. preparation through removal of waste from a cutting area and then sowing.

When a stand has started to grow, certain measures sometimes have to be taken before it is possible to make cuttings on an economical basis. Such measures are cleanings in seedling stands and in young stands. The are gone over in such a way is also shown in table 8. In addition, a good deal of cleaning is undertaken in the smaller private forests in which the small roundwood can be used as fuel wood.

During the further development of a stand continuous thinnings have to be undertaken for silvicultural purposes. The financial profit earned on this work depends on the demand for wood of small dimensions. No statistics are available on this type of activity.

An intensive propaganda has been started by the representatives of forestry in order to protect the forest against grazing. At present State subsidies are being paid to those who make plans for cultivated pastures.

V. *Damage to the forest.*

Owing to weather-conditions a comparatively small forest area was destroyed by fire in 1951. The area damage covered only 689 ha, the lowest figure since 1946 (table J). The number of fires in 1951, the damage done and the costs of extinguishing fires are shown in table 7. In the country as a whole the largest number of fires were caused by children; railway sparks, broadcast burning, smoking and lightning likewise caused serious damage (table 8). — Insurance against forest fire covers approximately 75 % of the forests for which insurance is accepted. In the fight against forest fires a net work of watch-towers has been organized in forest districts. In 1951 there were 319 towers throughout the country. The expenses, 200 000 Sw. crowns, are paid by the State.

In January 1951 heavy snowfalls caused unusually serious damage in the forests of south Sweden, particularly in the county of Kronoberg, where many young stands of pine and birch suffered badly. — Damage caused by wind occurred in the counties of Kronoberg, Kalmar, Jönköping, Västergötland and on the island of Gotland.

Elk have caused some damage to pine and broad-leaved plantations in the county of Västmanland. The increase in the stock of elk in north Sweden has resulted in numerous complaints of damage by elk in that part of the country. Capercaillie and rabbits have caused some damage in the counties of Kronoberg and Malmöhus and also on the island of Gotland.

The cold and rainy summer of 1951 protected the forest from serious damage by insects in that year. However, some damage was caused, particularly in nurseries, by the following insects: *Hyllobius abietis* L., *Melolontha melolontha* L., *Melo-*

lontha hippocastani L., *Amphimallon solstitialis* L., *Sapenda polulnea* L. and two species of the *Blastophaga*.

In the counties of Jämtland and Västerbotten snow blight has occurred with relative frequency.

Technical activities

I. Road building

The forest resources in Sweden can be better utilized for logging, if transport roads are built. The importance of road building in forest regions has also been realized by the Government, which in the budget year 1950/51 granted an amount of 2,2 milj. Sw. crowns as subsidies for forest-road building. The development of a network of forest-roads in 1951 is shown in table 9. 1 946 km of new roads were completed, most of which are in the counties of Kopparberg and Norrbotten. The figures include only the permanent roads. In addition, numerous hauling-roads for lorries and winterroads have been made; no statistics are, however, available on these activities. The average price per metre of road-construction is 13 Sw. crowns. Thus, a total of about 25 milj. crowns was invested in forest-road building during 1951.

II. Draining.

In Sweden large areas are made productive every year through draining and there are still considerable areas which can be made useful by this method. Manual digging

is now gradually being replaced by draining through blasting. Table 10 shows the draining activities in 1951. They include cleaning of creeks but not maintenance of ditches. The conditions for draining are furthered by collaboration between the forest owners, and also by State subsidies.

III. Building of floatways.

No new floatways were built in Sweden in 1951. Rather there is a tendency to abandon some of the unprofitable floatways.

IV. Management plans.

In large-scale forestry plans are drawn up for the management of the resources; the different stands are then classified according to their maturity etc. Such work was carried out in 1951, as far as concerns the crown forests, on an area of about 900 000 ha. The corresponding figure for diocesan forests is 33 000 ha. No statistics are available for other categories of forests, except those for which plans are drawn up by the local forestry boards comprising a total of approximately 90 000 ha.

The utilization of forest capital

I. Cutting and transport.

1. Cutting. The total cut in Sweden during the last ten years is shown in table 11. The figures are, however, largely based on estimates and must, therefore, be read with great caution; this concerns particularly the figures for "fuel wood" and "other

wood". The decrease in the cutting of fuel wood after 1945 is caused by the post-war change from the consumption of wood as fuel to consumption of imported fuel. — Specified information on cutting activities is obtainable only from the crown forests, the diocesan forests and from certain other

common forests. Such information is given in tables 12 and 13.

2. Timber measuring. Measuring is usually performed by timber measuring associations and is bound by certain regulations. The activities of these associations, as far as concerns quantities measured, average volume of timber measured and average cost of measuring are shown in tables 14—16. Owing to different units of measurement and accounting systems used by different associations it is at present very difficult to make any comparisons either in time or as between the associations.

3. Floating. The availability of floatways has made vast forest areas in the northern part of Sweden accessible for exploitation. In the southern part, i.e. south of the lake Vänern and the river Dalälven, they are of less importance. Statistics on floating have been published since 1922. Statistics on other forms of timber transport have previously not been elaborated. — In Sweden floating is conducted by floating associations (table 17). Tables 18 and 19 give data on the floating carried on in 1951.

4. Railway-transport. It is not possible to draw any exact comparison between the statistics on railway-transport and those on floating. The quantity transported by rail can, however, be roughly estimated to be one fourth as large as the quantity floated in 1951. The quantities of timber transported by rail and the costs of transportation are given in table 20. Table 21 shows the origin and the destination of that timber.

5. Lorry-transport. During the past 10—15 years the lorry has come more and more into use for timber transport. This is mainly a result of the technical progress made in the design of lorries and of loading machines. — No figures on the total timber transportation by lorry is available. There are statistics only on hired lorry transportation, which might include approximately 20 % of all transport in the coun-

try; as to timber transport there are special figures only relating to timber that has been transported over 100 km and then only for four months of 1951. Accordingly the figures in table 22, giving the origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries, represent only about one-third of the volume transported 100 km or more. It is to be observed that the timber was only exceptionally carried very long distances by lorry.

6. Sea-transport. Considerable quantities of timber are shipped, both within the country and abroad. Table 23 gives the quantities of unprocessed wood unloaded in Swedish harbours or at other loading wharfs; transport within Sweden only is included. A large proportion of these shipments is destined for islands with little or no own forest resources, e.g. the island of Öland.

7. Sea-rafting. According to the Swedish official shipping statistics 5,3 milj. m³ of roundwood, i.e. nearly half of all floated goods, have been transported in sea rafts to storage pools in harbours and at loading wharfs. This figure, however, includes towing to mills within the river mouth from which the goods have been separated.

II. *Timber consumption and production.*

1. Sawmill industry. The production of sawn wood, planed or unplaned, and box-boards etc. is shown in table 25. It should be noted that the figures include only production by sawmills which usually employ five or more workers, i.e. approximately 75—80 % of the total production of the country. The rest is produced by smaller mills. The number of mills is given in table K. An estimate of the total production, including small plants, is made in table L. From 100 m³ of roundwood solid volume it is possible to obtain only about 52 m³ of sawn wood. The consumption of roundwood is shown in table 24; this table likewise includes only plants with five or more employees.

2. Veneer and plywood industries. In 1951 there were in Sweden 19 veneer- and plywood factories, 8 of which were producing mainly plywood. The total production amounted to 26 500 tons, chiefly from pine. The consumption of roundwood for this purpose is shown in table 24.

3. Pulp industry. Most of the Swedish roundwood goes to the production of pulp. In 1951 there were 118 pulp mills in the country, several of which produced both sulphite and sulphate pulp. In north Sweden pulp is produced mainly for sale and for exports, in south Sweden the production is largely integrated with the production of paper. The production of different types of pulp is shown in table 26. Of the 1951 production 23 % was mechanical pulp, 43 % sulphite and 34 % sulphate pulp. The consumption of roundwood is given in table 24, and -- divided up into geographical units -- in table P.

4. Wallboard industry. In 1951 there were 17 wallboard factories in Sweden. As this industry to a great extent can use sawmill waste in its production, many wallboard factories are situated in the neighbourhood of sawmills. The production of wallboard has increased very rapidly during the past two decades; the 1951 figure is given in table 26 and the roundwood consumption (excl. sawmill waste etc.) in table 24.

5. Consumption of fuel wood etc. There are no current official statistics on fuel wood consumption. However, some investigations have been made, showing the approximate consumption of such wood. The following figures are arrived at:

Agricultural use of fuel wood (incl. bark)			
own cutting	7,4	milj. m ³	t
purchased	1,1	»	»
Fuel wood for other households uses	4,5	»	»
Fuel wood for State and other establishments	0,4	»	»
Fuel wood for industries ...	2,4	»	»
		<hr/>	
Total consumption of fuel wood	15,8	milj. m ³ .	
Wood for domestic uses other than fuel	0,3	»	»

Expressed in solid volume under bark the country's total consumption of wood for fuel and other domestic use is approximately 8,5 milj. m³. The use of wood for heating purposes, however, is decreasing at a result of the increasing use of oil, coal and electricity.

III. Foreign trade.

Statistics on Swedish imports and exports of wood, unprocessed and sawn, are given in tables 27, 28 and 29.

In spite of her immense timber resources Sweden usually has an import surplus of roundwood. In 1951 the imports of roundwood were about double the exports. Most of the imports came from Finland, while the exports, mostly consisting of pitprops, went mainly to the United Kingdom. Swedish imports of sawn goods are of but little importance. The exports, which have been constantly increasing since the war, amounted in 1951 to 900 000 standards. According to FAO statistics, Sweden exports more boxboards than any other country in the world.

Timber prices and production costs

1. Export prices of sawn wood and pulp.

In table Q the export prices for wood of u/s pine and spruce are given for the period 1936 to 1951 and, in addition, monthly quotations for the last two years. The sudden rise in prices in the autumn of 1951 is probably a consequence of the war in

Korea and the devaluation of the Swedish and several other European currencies. Export prices can also be calculated on the basis of quantity and the value of exported goods; this is done in table R. — Pulp prices seem to follow approximately the same trend as the prices of sawn wood;

pulp prices went up very sharply during 1951, by 100—150 %.

II. *Home-market prices of sawn wood and pulp.*

Home market prices for sawn wood were under State control from the autumn of 1942 to March 1951. Since the latter date the home market prices have in general followed the export prices. — Very little pulp is sold on the Swedish market.

III. *Prices of lumber, pulp wood and fuel wood.*

Basic lumber prices are often stated in agreements between the buyers' and sellers' organizations. These basic prices are shown in table 31. In south Sweden, where such agreements are less common, the variation in prices in time as well as locally, is much greater than in the northern part. — The corresponding prices for pulpwood are given in table 32. Here, as well as in the previous table, comparisons are very difficult to make owing to differences in

the units used etc. — As the fuel wood prices are not subject to regulation in agreements, these prices show much wider variations than the prices of other assortments (table 33).

The State Forest Service draws up regular statistics on the net value of wood cut in Crown forests. These net value figures for the period 1942—1951 are given in table 30. They concern all roundwood, cut as well as sold on the root. The gross prices are more or less the same throughout Sweden. It is consequently the logging costs that are the decisive factor in the net-values of the cut wood, and these are considerably higher in the northern than in the southern part of the country.

IV. *Costs of logging.*

The costs of cutting, floating and other transport of timber, pulpwood and fuel wood are given in tables 31—33. Owing to the great variations the costs are in several cases reported with wide margins; in such cases the values entered in the tables are the approximate averages.

Labour-market conditions

I. *Wages and collective wage agreements.*

The wages of workers in forestry and floating have undergone a comparatively strong increase. While factory workers earned wages which in 1951 exceeded the 1939 level by 140 %, the wages of forestry workers exceeded the 1939 level by 223 %. The development of wood cutters' and hauliers' wages is shown in table 34. However, the statistical material is not fully representative since it covers records from the Crown forests only.

The collective wage agreements in the autumn of 1950 and 1951 were influenced by the general price situation. Thus, in both years the forestry workers obtained a considerable increase in their nominal wages, in 1950 it amounted to 15—17 % and in 1951 to 32—37 %. The agreements for workers engaged in floating and sorting

were concluded in the spring of 1951 and involved an increase of 30—35 % for the former and of 26—27 % for the latter. In both cases, however, the real increase was considerably smaller.

II. *Employment.*

According to a population census held in Sweden in 1945 approximately 3 % of the wage-earning population was occupied in forestry (incl. silviculture, floating etc.). Table S shows the regional distribution of the population, Table T shows the distribution of the wage-earning population in forestry by groups "logging and silviculture" and "floating", and by social status. It should, however, be noted the group "floating" includes only persons, whose main occupation is floating. The number of persons occupied in floating during the

peak season is considerably higher, 35 000—40 000. The wage-earning population in forest work by age groups, in 1930, 1940 and 1945 is given in table U; it shows, among other things, that the number of young workers is constantly decreasing, while the number of old workers is increasing rapidly.

The current statistics on occupation in forestry are as yet rather incomplete. The situation in 1951 in Crown forests and in the forests owned by 54 of the largest forestry companies is shown in table 35. This table includes about half of the total wage-earning population in forestry. It should be noted that the figure cannot be compared with the census figures in the previously mentioned tables (S, T and U), owing — among other things — to the different classification of personnel. The occupation in floating was extraordinary low in 1951 (table 36) owing to a lack of workers; except for the year 1945 it has not been lower since 1933.

The situation on the labour market is also illustrated by labour exchange statistics. Such statistics for the years 1949—1951 are given in table 37. The high figures in this table for the months of May and June are due to the fact that floating commences at that season of the year.

III. *Accidents and protection against accidents*

Statistics on accidents in forestry and floating are obtained from those employers,

who usually have more than five workers employed. In table 38 the number of accidents, and the number of cases of invalidity and deaths within different branches of forest work are shown. Table 39 gives the number of working days lost per full-year worker owing to accident in forest and other work, divided up according to causes. In this table fatal cases are reckoned as 7 500 working days lost, and each percent of invalidity is regarded as equivalent to a loss of 75 working days. Consequently, during one year abnormal deviations may occur from the average number of working days lost per full-year worker. This is apparently the case, for instance, in the 1949 figures concerning the group "other" workers, who met with an accident owing to "water", i.e., one person was drowned, but since the total number of full-year workers in this group is very small (1 593), one single fatal accident means an average loss of 4,71 working days.

The total average number of working days lost in 1949 was considerably lower than during the five-year-period 1945—1949. This may, of course be due to mere chance, but a tendency is discerned towards fewer and less grave accidents. One of the reasons is the continuous work being done to improve tools and working methods, and another is intensive propaganda. There is a special State Board for this purpose, the Board of Labour Protection.

Wild animals and hunting

The stock of elk has increased steadily in recent years. Consequently there has been a rapid increase in the number of elks killed (table 40); in 1951 it was nearly 19 000.

In the southern part of Sweden there are also different species of deers (red-deer, fallow-deer and roe-deer), but of these only the roes are of importance for hunt-

ing; about 18 000 were killed in 1951. — Hares and rabbits are numerous; it is estimated that about 365 000 were shot in 1951. — Black grouse, capercaillie and hazel-hen are now of little importance. In all about 100 000 such birds were shot in 1951. Other birds regarded as game in Sweden are grouse, partridge, wild duck, woodcock, snipe and wild pigeon.

The central and local Governments pay grants for killing certain beasts of prey. As far as bear, lynx, wolf, glutton and seal are concerned this activity is accounted for in

table 41. Rewards are also paid for killing foxes in certain parts of the country. Other animals of interest for hunting are: badger, otter, marten, polecat, mink and squirrel.

Other matters relating to forestry

I. Administration.

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central institutions the Swedish State Forest Service and the Royal Board of Private Forestry.

The State Forest Service administers the Crown forests and has the supervision of certain other public forests. It is a commercial board, i.e. it derives a revenue from selling wood, from leasing grounds to tenants etc. It has a large staff of gamekeepers in the forests, which are divided into some hundred rangers' districts. The Service is responsible for the economical management and tending of all forests under its administration or supervision.

The Royal Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its object is to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible in order to promote private forestry. In collaboration with the local forestry boards, in general one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The local boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist the forest owners in the management of forests, grant subsidies for silvicultural measures etc.

II. The Forest Research Institute

The Forest Research Institute has two main tasks. The first is to illustrate through scientific research how the forest under different circumstances should be managed; the second is to estimate mon-

tinuously the quantity and the quality of the forest resources of the country. The research work is based mainly on observations in the field. For this purpose it has erected several thousand experimental areas distributed throughout the country. In addition, it has three experimental parks at its disposal.

III. Forestry training.

The basic training in forestry is given in four-month preparatory courses in three schools for this purpose. The number of pupils in 1951 was 166. This course is compulsory for all who wish to enter one of the three higher types of schools.

There are six forest ranger schools, the courses at which last one year. The number of pupils in 1951 was 115.

A special State school gives a 15-month course for students who aim at higher forestry positions than those which are open to pupils with forest ranger training. In 1951 18 students passed this course.

The highest standard of forestry training is given in the Royal School of Forestry near Stockholm. The students usually take an examination after 3½ years of study. Lately it has also been possible to obtain a doctors degree at this school. In 1951 39 students passed their final examinations at this school.

In addition to these permanent schools, numerous courses, varying from a few days' to two or three months' duration, are arranged by local forestry boards, associations and private companies. These courses aim at training forest workers and forest owners in forestwork techniques and elementary silviculture. In recent years forest-

ry education has been, largely, introduced as a special subject in the last grade of primary school.

IV. *Associations and organizations.*

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. They may be classified in a few main groups:

- a) non-profit-making associations, which aim at promoting forestry and silviculture,
- b) associations for scientific research,
- c) commercial associations, which aim at coordinating the commercial interests of their members and taking care of their interests in negotiations with the Government and with other organizations etc.,
- d) labour-market associations, which aim at protecting the interests of the respective parties on the labour market, and
- e) associations for the rationalization of forestry, aiming at greater efficiency in working methods etc.

V. *State subsidies for silviculture.*

The extraordinarily strong expansion of the forest industries in Sweden since 1920 has involved too rapid an exploitation of

the forest resources and a considerable delay in the reproduction. There are also vast areas which owing to storms, fires and other causes need to be reforested. The work of afforestation and reforestation is encouraged by the Government through certain types of subsidies. In the budget-year of 1950/51 about 5,4 milj. Sw. crowns were granted in subsidies of this kind. The most important of the State funds for this purpose are: the fund for forest-road building, the fund for increased forest production in Norrland, the fund for the afforestation and draining of bare land and the price equalization fund for reforestation. The subsidies allotted by the Parliament for silvicultural measures since the origin of the funds are shown in table X. The utilization during the budget year 1950/51 of those funds which are actually in operation, is given in table 42. The amounts given in the table are those placed at the disposal of the local forestry boards for distribution to forest owners who comply with the requirements for the respective subsidies.

Large sums for silvicultural purposes are also granted from the associations and organizations in the field of forestry.

International review

Sweden's role on the international market for forest products is shown in tables 43—47, the material of which is taken mainly from the Yearbook of Forest Products Statistics 1952 by the Food and Agriculture Organization of the United Nations.

Only three countries are covered with forests to a larger extent than Sweden, i.e. Finland, Japan and Colombia. Moreover, in proportion to population the Swedish forest area is greater than that of most other countries (table 43).

Among the countries shown in table 44 only the USA, Canada and the Soviet Union had a larger cut of coniferous wood than Sweden in 1951. The cutting of broadleaved wood is of little importance in Sweden.

The capacity of the Swedish forest industries is now so great that the country's own cutting is insufficient. Thus, in 1951, Sweden's imports of pulpwood were only exceeded by those of the USA and the German Federal Republic (table 45). Swedish imports of coniferous timber were larger than those of any other country. On the other hand, there was a considerable export of pitprops.

Swedish production of coniferous sawn wood is considerable; only the USA, Canada, Japan and the German Federal Republic had a larger output (information from the Soviet Union not available). The production of boxboards and sleepers was likewise on a large scale. — Only the USA

and Canada showed a larger production of pulp than Sweden; it appears that dissolving pulp in particular plays an important part in Swedish pulp industry.

It is noted above that the Swedish exports of roundwood are not on a very large scale compared with other countries. In regard to processed wood the reverse is the case (table 47). Only Canada had in 1951 a larger net export of lumber

(incl. boxboards) than Sweden. These two countries together were responsible for two-thirds of the world trade in pulp, i.e. about 2 milj. ton each. — The principal countries purchasing lumber and pulp were the USA and the United Kingdom. — As to boxboards Sweden had a larger export than any other country. Portugal also had a substantial export of that article.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall ha de ur här nedan angivna källor hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogsstatistisk årsbok, utan att detta särskilt omnämnas i källförteckningen.

Tab. A. SOU 1950: 34. Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden vid 1945 års allmänna fastighetstaxering (tab. 7).

Tab. B. SOS Jordbruksräkningen år 1944 (tab. 5).

Tab. C. SOU 1950: 34. Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden vid 1945 års allmänna fastighetstaxering (tab. 9).

Tab. D—G. Sammanställda inom statens skogsforskningsinstitut ur material från riksskogstaxeringarna.

Tab. H—I. SOU 1950: 34. Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden vid 1945 års allmänna fastighetstaxering (tab. 10, 12 och 13).

Tab. J. Ur statens brandinspektions riksstatistik rörande skogsbränder (tab. 1).

Tab. K—O. SOU 1952: 15, Barrskogstillgångarna och skogsindustriens råvaruförsörjning. Undersökning utförd av Södra Sveriges skogsindustriutredning.

Tab. P. SOS, Industri, berättelse för år 1951 av kommerskollegium.

Tab. Q. Kommersiella meddelanden 1952 nr 3.

Tab. R. SOS, Industri, berättelse för åren 1938—1951 av kommerskollegium.

Tab. S—T. SOS, Folkräkningen den 31 december 1945 del V (tab. 9) och del IX (tab. 7).

Tab. U. SOS, Folkräkningarna den 31 december 1930 (del VII, tab. 2), 1940 (del III tab. 24) och 1945 (del IX, tab. 2).

Tab. V och X. Från primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 1. Materialet till kol. 2 enligt senaste riksskogstaxering, publicerat i Domänverket 1951 (tab. 20); kol. 3 ur Jordbruksräkningen år 1944 (tab. 1); kol. 5 och 6 ur Statistisk årsbok för Sverige 1952 (tab. 4).

Tab. 2. SOS, Domänverket 1951 (tab. 20, samt betr. kol. 7, 9 och 15 ur primärmaterial); kol. 11 ur SOS, Jordbruksräkningen år 1944 (tab. 5); kol. 12 ur primäruppgifter inom skogsstyrelsen.

Tab. 3. SOS, Domänverket 1951 (tab. 17 B) samt betr. kol. 12—19 primäruppgifter från resp. myndigheter.

Tab. 4 och 5. Sammanställda inom statens skogsforskningsinstitut.

Tab. 6 och 7. Ur statens brandinspektions statistik rörande skogsbränder.

Tab. 8—10. Uppgifter från domänstyrelsen, Skogssällskapet, Sveriges skogsägareförbund samt från skogsvårdsstyrelserna.

Tab. 11. Beräkningar utförda inom skogsstyrelsen.

Tab. 12 och 13. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Sveriges häradsallmänningsförbund, sockenallmänningarnas förvaltningar, städernas skogsförvaltningar m. fl.

Tab. 14—16. Uppgifter från virkesmättningsföreningarna.

Tab. 17—19. Kommersiella meddelanden 1952, nr 11.

Tab. 20 och 21. Uppgifter från primärmaterial inom järnvägsstyrelsen.

Tab. 22. Uppgifter från primärmaterial inom statens biltrafiknämnd.

Tab. 23. SOS, Sjöfart, berättelse för år 1951 (arbetstabeller) av kommerskollegium.

Tab. 24—26. SOS, Industri, berättelse för åren 1947—51 av kommerskollegium (delvis ur primärmaterial).

Tab. 27—29. SOS, Handel, berättelse för åren 1947—50, av kommerskollegium.

Tab. 30. SOS, Domänverket åren 1942—51 (tab. 2).

Tab. 31—33. Ur länsstyrelsernas statistik rörande rundvirkespriser och avverkningskostnader.

Tab. 34. SOS, Lönestatistisk årsbok för Sverige 1951.

Tab. 35. Kvartalsstatistik över sysselsättningen inom storskogsbruket (sten-cil) av arbetsmarknadsstyrelsen.

Tab. 36. Kommersiella meddelanden 1952, nr 11.

Tab. 37. Arbetsmarknadsstyrelsens årsberättelse avseende verksamheten 1951 (tab. 5).

Tab. 38 och 39. Sammanställda inom riksförsäkringsanstalten.

Tab. 40 och 41. SOS, Domänverket 1951 (tab. 15 och 16).

Tab. 42. Sammanställd inom skogsstyrelsen.

Tab. 43. Kol. 2 och 3 ur SOS, Statistisk årsbok för Sverige 1952 (tab. 383), kol. 4 ur Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1952 (tab. 44).

Tab. 44—47. Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1952.

TABELLER

Tabell 1. Rikets areal vid 1951 års slut fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Länsvis.

Forest area, other useful land, unproductive land and water

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp ¹ <i>County</i>	Areal (km ²)					Skogsmark i % av total areal ² <i>Forests in % of total area</i>	Areal skogsmark (ha) <i>Forest area</i>	
	Skogsmark <i>Forest land</i>	Inägor ² <i>Other useful land</i>	Impediment och övrig mark <i>Other land</i>	Vatten ³ <i>Water</i>	Summa ³ <i>Total</i>		per inv. <i>per inhabitant</i>	per ha inägomark <i>per ha cultivated land</i>
Nb	40 519	1 612	56 545	6 868	105 544	38,4	16,6	25,1
Vb	32 269	1 747	21 387	3 745	59 148	54,6	13,9	18,5
JtI	26 777	1 020	19 873	4 042	51 712	51,8	18,6	26,3
Vnr	19 149	1 532	3 442	1 580	25 703	74,5	6,7	12,5
GvI	14 131	1 431	2 623	1 523	19 708	71,7	4,9	9,9
Kpb	20 244	1 576	6 370	2 011	30 201	67,0	7,5	12,8
Vrm	12 681	2 273	2 696	1 767	19 417	65,3	4,5	5,6
Ör	5 211	1 770	1 240	782	9 003	57,9	2,1	2,9
Vstm	3 687	1 784	971	320	6 762	54,5	1,8	2,1
Ups	2 798	1 707	615	200	5 320	52,6	1,8	1,6
Sth	4 027	1 750	1 746	354	7 877	51,1	0,4	2,3
Sdm	3 433	2 058	759	573	6 823	50,3	1,6	1,7
Ög	5 529	3 187	1 345	1 022	11 083	49,9	1,6	1,7
Skb	3 608	3 628	835	379	8 450	42,7	1,4	1,0
Äbg	6 474	2 550	2 687	1 053	12 764	50,7	1,8	2,5
Jkp	6 555	2 055	2 001	905	11 516	56,9	2,4	3,2
Krb	5 853	1 475	1 583	1 003	9 914	59,0	3,7	4,0
Klm	6 818 ⁴	2 449	1 825	524	11 616	58,7	2,9	2,8
Gtl	1 360	1 041	739	33	3 173	42,9	2,3	1,3
Gbg	1 631	1 132	2 192	188	5 143	31,7	0,3	1,4
Hl	2 081	1 591	1 074	176	4 922	42,3	1,3	1,3
Bl	1 766	758	385	130	3 039	58,1	1,2	2,3
Krs	2 581	2 787	788	263	6 419	40,2	1,0	0,9
Mlm	630	3 655	466	113	4 864	13,0	0,1	0,2
I	72 788	3 359	77 932	10 613	164 692	44,2	15,3	21,7
II	45 926	2 552	23 315	5 622	77 415	59,3	10,7	18,0
III	34 375	3 007	8 993	3 534	49 909	68,9	6,2	11,4
IV	66 674	26 686	18 303	8 882	120 545	55,3	1,7	2,5
V	10 049	10 964	5 644	903	27 560	36,5	0,6	0,9
Riket <i>Entire country</i>	229 812	46 568	134 187	29 554	440 121	52,2	3,2	4,9

¹ Betr. länsgrupperna, se förkortningar å sid. 8.

² Åker samt slåtter- och betesäng. Enligt 1944 års jordbruksräkning.

³ Exklusive sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren, vilkas sammanlagda areal uppgår till 9 078 km².

⁴ Därav inom Kalmar läns norra landstingsområde 3 553 km².

Tabell 2. Skogsareal under förvaltning eller tillsyn av olika myndigheter vid 1951 års slut. Länsvis

The administrative division of forest land

Mättenhet: km²
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Län och länsgrupp County	Skogar under förvaltning eller tillsyn av <i>Forests administered by</i>														Samtliga skogar <i>Total</i>			
	Domänverket <i>State Forest Service</i>				Annan statlig myndighet ³ <i>Other State authority</i>		Stiftsnämnd ⁴ <i>Diocesan board</i>		Skogsvårdsstyrelse <i>Regional forestry authorities</i>									
	Skogsmark <i>Productive forests</i>								Skogsmark ⁵ <i>Productive forests</i>									
	Kronoskogar ¹ <i>Crown forests</i>	Övriga skogar ² <i>Other</i>	Summa skogs- mark <i>Total</i>	Impe- diment <i>Unprod. forests</i>	Skogs- mark <i>Prod- uct. fo- rests</i>	Im- pedi- ment <i>Un- prod. fo- rests</i>	Skogs- mark <i>Prod- uct. fo- rests</i>	Im- pedi- ment <i>Un- prod. fo- rests</i>	lydande under			Summa skogs- mark <i>Total</i>	Impe- diment <i>Unprod. forests</i>	Skogs- mark <i>Prod- uct. forests</i>	Impe- diment <i>Unprod. forests</i>	Summa <i>Total</i>		
						1948 års skogsvårdslag			1932 års o. 1938 års all- män- nings- lagar									
							Totalt	därav										
							bolags- skogar ⁶		svårför- yngrade skogar och skydds- skogar*									
Nb	22 092	82	22 174	9 503	212	143	143	123	15 834	3 921	7 321	2 156	17 990	11 718	40 519	21 487	62 006	
Vb	10 456	21	10 477	3 789	140	25	139	55	20 481	7 271	10 023	1 032	21 513	7 413	32 269	11 282	43 551	
Jil	1 376	1 266	2 642	1 789	34	7	373	147	23 798	11 728	6 031	—	23 728	7 145	26 777	9 088	35 865	
Vnr	1 342	2	1 344	271	21	2	239	46	17 545	8 578	41	—	17 545	2 887	19 149	3 206	22 355	
Gvl	868	3	871	201	11	—	197	29	12 688	6 038	—	364	13 052	1 948	14 131	2 178	16 309	
Kpb	2 700	20	2 720	1 050	7	1	191	44	15 704	6 431	838	1 622	17 326	4 054	20 244	5 149	25 393	
Vrm	222	42	264	54	15	1	259	56	12 143	4 622	—	—	12 143	1 925	12 681	2 036	14 717	
Ör	776	30	806	197	59	26	62	10	4 183	1 878	—	101	4 284	954	5 211	1 187	6 398	
Vstm	447	2	449	110	9	—	82	17	3 040	924	—	107	3 147	590	3 687	717	4 404	
Ups	67	15	82	11	11	3	70	13	2 469	998	—	166	2 635	294	2 798	321	3 119	
Sth	205	—	205	58	68	9	82	16	3 645	384	—	27	3 672	1 033	4 027	1 116	5 143	
Sdm	209	16	225	57	8	3	54	10	2 960	243	—	186	3 146	527	3 433	597	4 030	

Ög	397	6	403	74	7	2	85	14	4 783	842	—	251	5 034	975	5 529	1 065	6 594
Skb	372	1	373	82	25	10	105	19	3 041	304	—	64	3 105	525	3 608	636	4 244
Äbg	258	11	269	103	16	4	135	33	6 037	359	—	17	6 054	1 586	6 474	1 726	8 200
Jkp	295	3	298	73	35	3	169	58	6 040	294	—	13	6 053	1 285	6 555	1 419	7 974
Krb	294	4	298	69	10	1	163	51	5 382	719	—	—	5 382	1 134	5 853	1 255	7 108
Klm ¹	555	—	555	98	7	—	108	15	6 145	378	77*	3	6 148	1 056	6 818	1 169	7 987
Gtl	78	—	78	21	27	10	53	15	1 202	39	1 226 ⁵	—	1 202	632	1 360	678	2 038
Gbg	84	3	87	86	5	2	30	26	1 509	33	—	—	1 509	1 616	1 631	1 730	3 361
Hl	102	2	104	47	5	1	43	13	1 929	49	70*	—	1 929	676	2 081	737	2 818
Bl	43	—	43	3	13	—	20	2	1 690	64	120*	—	1 690	185	1 766	190	1 956
Krs	157	7	164	28	21	8	52	7	2 344	46	127*	—	2 344	401	2 581	444	3 025
Mlm	37	—	37	3	2	4	14	1	577	11	59*	—	577	58	630	66	696
I	32 548	103	32 651	13 292	352	168	282	178	36 315	11 192	17 344	3 188	39 503	19 131	72 788	32 769	105 557
II	2 718	1 268	3 986	2 060	55	9	612	193	41 273	20 306	6 072	—	41 273	10 032	45 926	12 294	58 220
III	3 568	23	3 591	1 251	18	1	388	73	28 392	12 469	838	1 986	30 378	6 002	34 375	7 327	41 702
IV	4 097	130	4 227	986	270	62	1 374	312	59 868	11 945	77*	935	60 803	11 884	66 674	13 244	79 918
V	501	12	513	188	73	25	212	64	9 251	242	1 602 ⁵	—	9 251	3 568	10 049	3 845	13 894
Riket	43 432	1 536	44 968	17 777	768	265	2 868	820	175 099	56 154	25 462	6 109	181 208	50 617	229 812	69 479	299 291
Entire country											471*						

¹ Omfattar kronoparker, skogsjordbruk, kronoholmar och skär, kronoöverloppsmarker, oavmäta kronomarker och civila boställsskogar.

² Omfattar bergverksskogar, renbetesfjäll, kronans inrättningar, allmänna inrättningar, vissa ekklesiastiska skogar samt fjällstugor, vilka stå under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn (se även tab. 3).

³ Omfattar skogar under fortifikationsförvaltningen, vattenfallsstyrelsen, lanbruksstyrelsen och lotsstyrelsen (se även tab. 3).

⁴ Omfattar skogar lydande under 1932 års ekklesiastiska boställsordning (d. v. s. skogar avsedda till avlöning åt prästerskapet), allmänna kyrkohemman, biskopshemman m. fl. under stiftsnämnds förvaltning eller tillsyn.

⁵ Definitionen av skogsmark enligt 2 § i 1948 års skogsvårdslag är icke fullt identisk med vid skogstaxering använd terminologi.

⁶ Enligt 1944 års jordbruksräkning.

⁷ Därav i Kalmar läns norra landstingsområde: kronoskogar 285 km² skogsmark, 53 km² impediment, skogar under stiftsnämnd 69 km² skogsmark, 10 km² impediment samt skogar under skogsvårdsstyrelsen 3.200 km² skogsmark, 511 km² impediment.

⁸ Därav svärföringrade skogar 1 208 km², återstoden skyddsskogar.

Tabell 3. Specifikation över kategorien »övriga skogar under förvaltning eller tillsyn myndighet än domänstyrelsen. Länsvis. (Jfr tab. 2, kol. 3, 5, 6 och 7)

State forests owned by Government agencies other than the State Forest Service at the end of 1951

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län County	Under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn Administered by the State Forest Service							
	a) Bergverksskogar b) Renbetesfjäll c) Fjällskogor		Kronans inrättningar		Allmänna inrättningar		Ecklesiastikskogar	
	Skogsm.	Imp.	Skogsm.	Imp.	Skogsm.	Imp.	Skogsm.	Imp.
Nb	c) 13,2	c) 7,4	63,4	24,0	—	—	4,8	3,3
Vb	—	—	20,2	55,3	1,0	1,9	—	—
Jfl	b) 1 259,1	b) 1 372,7	1,8	0,2	4,9	1,4	—	—
Vnr	—	—	—	—	1,4	0,1	—	—
Gvl	a) 2,9	a) 0,2	—	—	—	—	—	—
Kpb	a) 17,6	a) 2,6	0,4	—	1,7	0,1	0,1	—
Vrm	a) 12,7	a) 3,8	—	—	29,5	2,9	—	—
Ör	a) 29,3	a) 4,3	—	—	—	—	0,8	0,1
Vstm	—	—	—	—	1,3	0,1	0,6	0,1
Ups	a) 13,9	a) 2,3	0,7	0,1	0,6	0,1	—	—
Sth	—	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	—	—	11,0	6,0	3,2	0,8	2,1	0,6
Ög	—	—	—	—	6,0	0,7	0,3	—
Skb	—	—	0,6	0,1	—	—	0,1	0,2
Äbg	—	—	9,0	1,7	1,7	0,3	—	—
Jkp	—	—	0,8	0,5	2,5	0,9	—	—
Krb	—	—	—	—	—	—	4,0	0,6
Klm	—	—	—	—	0,4 ¹	0,1 ¹	—	—
Gtl	—	—	—	—	0,2	—	—	—
Gbg	—	—	—	—	3,2	2,9	—	—
Hl	—	—	—	—	1,9	0,7	—	—
Bl	—	—	—	—	—	—	—	—
Krs	—	—	—	—	5,7	1,9	0,9	0,1
Mlm	—	—	—	—	—	—	0,3	—
Riket	a) 76,4	a) 13,2	—	—	—	—	—	—
Entire country	b) 1 259,1	b) 1 372,7	107,9	87,9	65,2	14,9	14,0	5,0
	c) 13,2	c) 7,4	—	—	—	—	—	—

¹ Belägna inom Kalmar läns norra landstingsområde.

² » » » » » södra »

av domänstyrelsen» samt över skogar under förvaltning eller tillsyn av annan statlig

Måttenhet: km²
Unit of measurement:

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Under förvaltning eller tillsyn av annan statlig myndighet <i>Administered by other State authority</i>											
Summa <i>Total</i>		Fortifikations- förvaltningen		Valtenfalls- styrelsen		Lantbruks- styrelsen		Lotsstyrelsen		Summa <i>Total</i>	
Skogsm.	Imp.	Skogsm.	Imp.	Skogsm.	Imp.	Skogsm.	Imp.	Skogsm.	Imp.	Skogsm.	Imp.
81,4	34,7	99	23	30	72	78	43	5	5	212	143
21,2	57,2	2	2	4	—	132	22	2	1	140	25
1 265,8	1 374,3	22	6	2	1	10	—	—	—	34	7
1,4	0,1	3	2	1	—	17	—	—	—	21	2
2,9	0,2	6	—	—	—	5	—	—	—	11	—
19,8	2,7	3	1	1	—	3	—	—	—	7	1
42,2	6,7	7	1	—	—	8	—	—	—	15	1
30,1	4,4	55	26	—	—	4	—	—	—	59	26
1,9	0,2	6	—	1	—	2	—	—	—	9	—
15,2	2,5	11	3	—	—	—	—	—	—	11	3
—	—	67	9	—	—	1	—	—	—	68	9
16,3	7,4	4	3	—	—	4	—	—	—	8	3
6,3	0,7	6	2	—	—	1	—	—	—	7	2
0,7	0,3	23	10	—	—	2	—	—	—	25	10
10,7	2,0	7	4	3	—	6	—	—	—	16	4
3,3	1,4	30	3	—	—	5	—	—	—	35	3
4,0	0,6	6	1	—	—	4	—	—	—	10	1
0,4 ¹	0,1 ¹	2 ²	—	—	—	5 ¹	—	—	—	7	—
0,2	—	22	10	—	—	5	—	—	—	27	10
3,2	2,9	5	2	—	—	—	—	—	—	5	2
1,9	0,7	3	1	—	—	2	—	—	—	5	1
—	—	2	—	—	—	11	—	—	—	13	—
6,6	2,0	19	8	—	—	2	—	—	—	21	8
0,3	—	2	4	—	—	—	—	—	—	2	4
1 535,8	1 501,1	412	121	42	73	307	65	7	6	768	265

Tabell 4. Virkesförråd på bark, totalt och per hektar, fördelat på trädslag och diameterklasser (enl. riksskogstaxeringen 1938—1952)

Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size groups

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Län och länsgrupp County	Tax.-år Year of assessment	Trädslag Species	Trädslagens proc.fördelning Species in percent	Virkesförråd i diameterklass (cm på bark) Growing stock by size groups							
				I milj. m ³ sk.				Per hektar skogsmark m ³ sk.			
				Mindre än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samtliga Total	Mindre än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samtliga Total
Nb	1941	tall	50,9	23,9	45,3	35,3	104,4	5,9	11,2	8,7	25,8
		gran	30,5	22,6	25,4	14,5	62,5	5,6	6,2	3,6	15,4
		björk	16,7	23,6	9,2	1,3	34,2	5,9	2,3	0,3	8,5
		övriga s:a	1,9	2,2	1,2	0,4	3,8	0,5	0,3	0,1	0,9
Vb	1939—41	tall	38,7	17,1	35,3	26,2	78,6	5,3	10,9	8,1	24,3
		gran	43,9	32,5	36,4	20,1	89,0	10,1	11,3	6,2	27,6
		björk	15,7	20,1	10,1	1,7	31,8	6,2	3,1	0,5	9,8
		övriga s:a	1,7	1,5	1,3	0,6	3,4	0,5	0,4	0,2	1,1
Jtl	1939—40	tall	32,1	17,5	23,8	13,3	54,6	6,5	8,9	5,0	20,4
		gran	52,8	35,6	38,2	16,1	89,9	13,3	14,3	6,0	33,6
		björk	13,0	13,2	7,4	1,5	22,1	4,9	2,8	0,5	8,2
		övriga s:a	2,1	1,7	1,0	0,8	3,5	0,6	0,4	0,3	1,3
Vnr	1938	tall	26,9	9,0	17,1	12,1	38,2	4,7	9,0	6,3	20,0
		gran	56,2	34,4	33,9	11,6	79,9	17,9	17,7	6,1	41,7
		björk	12,5	9,3	6,5	1,9	17,7	4,8	3,4	1,0	9,2
		övriga s:a	4,4	3,3	1,8	1,1	6,3	1,7	1,0	0,6	3,3
Gvl	1942	tall	41,1	12,3	23,8	22,0	58,1	8,7	16,8	15,6	41,1
		gran	46,7	26,0	28,1	11,9	66,0	18,4	19,9	8,4	46,7
		björk	9,6	7,2	4,9	1,5	13,6	5,1	3,5	1,0	9,6
		övriga s:a	2,6	2,2	0,9	0,5	3,6	1,6	0,7	0,3	2,6
Kpb	1943—44	tall	49,9	19,8	38,7	29,4	88,0	9,8	19,1	14,5	43,4
		gran	42,3	29,2	32,8	12,6	74,5	14,4	16,2	6,2	36,8
		björk	6,7	7,3	3,7	0,9	11,9	3,7	1,8	0,4	5,9
		övriga s:a	1,1	1,3	0,4	0,1	1,8	0,6	0,2	0,1	0,9
Vrm	1950	tall	31,6	7,9	19,6	15,9	43,3	6,1	15,4	12,4	33,9
		gran	57,7	22,8	36,8	19,4	79,0	17,9	28,8	15,2	61,9
		björk	8,7	5,9	4,7	1,4	12,0	4,7	3,6	1,1	9,4
		övriga s:a	2,0	1,5	0,8	0,4	2,7	1,2	0,6	0,3	2,1
Ör	1951	tall	42,4	3,7	11,1	12,8	27,6	7,0	21,2	24,4	52,6
		gran	44,7	8,8	13,6	6,7	29,1	16,7	25,9	12,9	55,5
		björk	10,1	3,1	2,6	0,8	6,5	6,2	5,1	1,5	12,8
		övriga s:a	2,8	0,9	0,6	0,3	1,8	1,6	1,2	0,6	3,4
			100,0	16,4	28,0	20,7	65,1	31,5	53,4	39,4	124,3

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vstm Ups Sth Sdm	1950	tall	43,6	9,2	21,5	33,6	64,3	6,8	15,7	24,6	47,1
		gran	41,0	14,8	26,5	19,3	60,6	10,8	19,4	14,1	44,3
		björk	11,3	8,2	6,3	2,3	16,8	6,0	4,6	1,7	12,3
		övriga	4,1	2,8	1,8	1,4	6,0	2,0	1,3	1,0	4,3
		s:a	100,0	35,1	56,1	56,5	147,7	25,6	41,0	41,4	108,0
Ög	1941	tall	51,7	3,0	8,8	16,1	27,9	5,9	17,4	31,7	55,0
		gran	33,9	4,5	7,8	6,1	18,3	8,8	15,3	12,0	36,1
		björk	9,4	2,1	2,1	0,8	5,1	4,1	4,2	1,7	10,0
		övriga	5,0	1,1	0,9	0,7	2,7	2,2	1,7	1,4	5,3
		s:a	100,0	10,7	19,6	23,7	54,0	21,0	38,6	46,8	106,4
Skb	1950 —51	tall	46,1	2,3	6,4	10,2	18,9	6,6	18,7	29,8	55,1
		gran	36,9	3,2	6,2	5,7	15,1	9,2	18,2	16,7	44,1
		björk	12,1	2,2	1,8	1,0	5,0	6,5	5,3	2,7	14,5
		övriga	4,9	0,7	0,7	0,6	2,0	2,1	2,1	1,6	5,8
		s:a	100,0	8,3	15,2	17,4	40,9	24,4	44,3	50,8	119,5
Äbg	1949	tall	33,2	3,2	8,8	10,5	22,5	5,0	13,6	16,1	34,7
		gran	53,2	7,7	15,5	12,9	36,1	11,9	24,0	19,8	55,7
		björk	10,1	3,3	2,6	1,0	6,9	5,1	3,9	1,6	10,6
		övriga	3,5	1,0	0,9	0,5	2,4	1,5	1,4	0,8	3,7
		s:a	100,0	15,2	27,8	24,9	67,8	23,5	42,9	38,3	104,7
Jkp	1947	tall	38,8	3,5	9,1	12,6	25,2	5,4	13,9	19,2	38,5
		gran	49,0	7,5	14,1	10,2	31,8	11,6	21,5	15,4	48,5
		björk	9,5	2,9	2,4	0,9	6,2	4,4	3,6	1,4	9,4
		övriga	2,7	0,6	0,6	0,5	1,7	1,0	0,9	0,7	2,6
		s:a	100,0	14,6	26,1	24,1	64,9	22,4	39,9	36,7	99,0
Krb	1946 —47	tall	38,7	3,2	8,5	9,4	21,0	5,4	14,5	16,1	36,0
		gran	47,7	6,2	11,4	8,3	25,9	10,5	19,6	14,2	44,3
		björk	10,1	2,7	2,1	0,7	5,5	4,6	3,6	1,2	9,4
		övriga	3,5	0,7	0,6	0,6	1,9	1,2	1,1	1,0	3,3
		s:a	100,0	12,7	22,7	19,0	54,4	21,7	38,8	32,5	93,0
Klm	1947	tall	48,8	3,9	12,0	17,0	33,0	5,8	17,5	25,0	48,3
		gran	34,4	5,8	10,0	7,4	23,2	8,4	14,7	10,9	34,0
		björk	10,3	2,8	2,8	1,3	6,9	4,1	4,2	1,9	10,2
		övriga	6,5	1,5	1,4	1,5	4,4	2,2	2,1	2,1	6,4
		s:a	100,0	14,0	26,3	27,2	67,4	20,5	38,5	39,9	98,9
Gll	1928	tall	75,9	1,1	2,7	2,7	6,5	8,1	20,0	20,5	48,6
		gran	19,2	0,5	0,7	0,4	1,6	4,2	5,4	2,8	12,4
		björk	2,9	0,1	0,1	0,1	0,2	0,8	0,6	0,5	1,9
		övriga	2,0	—	—	0,1	0,2	0,3	0,3	0,6	1,2
		s:a	100,0	1,8	3,5	3,2	8,5	13,4	26,3	24,4	64,1
Gbg	1949	tall	29,3	0,8	1,8	1,4	4,1	5,2	11,0	8,9	25,1
		gran	49,3	1,6	3,0	2,3	6,9	9,5	18,4	14,3	42,2
		björk	13,2	0,9	0,7	0,3	1,9	3,4	4,2	1,7	11,3
		övriga	8,2	0,5	0,4	0,2	1,1	3,3	2,3	1,4	7,0
		s:a	100,0	3,8	5,9	4,3	14,0	23,4	35,9	26,3	85,6
Hl	1946	tall	34,4	1,2	2,2	2,4	5,7	5,7	10,4	11,3	27,4
		gran	37,1	1,5	2,5	2,2	6,2	7,4	11,8	10,5	29,7
		björk	13,6	0,9	0,9	0,5	2,3	4,3	4,3	2,3	10,9
		övriga	14,9	0,7	0,9	0,9	2,5	3,4	4,2	4,3	11,9
		s:a	100,0	4,3	6,4	5,9	16,6	20,8	30,7	28,4	79,9

† Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bl	1945	tall	21,2	0,4	1,0	1,5	2,9	2,1	5,8	8,8	16,7
		gran	44,9	1,4	2,5	2,3	6,2	8,2	14,0	13,1	35,3
		björk	15,4	0,9	1,0	0,3	2,1	5,3	5,4	1,4	12,1
		övriga s:a	18,5 100,0	0,8 3,6	0,9 5,3	0,9 5,0	2,6 13,9	4,7 20,3	4,9 30,1	5,0 28,3	14,6 78,7
Krs	1945	tall	27,4	0,8	2,3	3,2	6,3	3,0	9,1	12,2	24,3
		gran	31,1	1,8	2,6	2,6	7,1	7,1	10,1	10,3	27,5
		björk	13,4	1,4	1,2	0,5	3,1	5,4	4,8	1,7	11,9
		övriga s:a	28,1 100,0	1,7 5,6	2,2 8,4	2,6 8,9	6,4 22,9	6,4 21,9	8,5 32,5	10,1 34,3	25,0 88,7
Mlm	1945	tall	6,4	0,1	0,2	0,2	0,5	1,8	2,6	2,7	7,1
		gran	37,4	0,6	1,0	1,1	2,7	8,7	16,2	17,2	42,1
		björk	6,7	0,1	0,2	0,1	0,5	2,3	2,8	2,4	7,5
		övriga s:a	49,5 100,0	0,4 1,3	0,8 2,2	2,2 3,6	3,5 7,1	7,1 19,9	13,2 34,8	35,4 57,7	55,7 112,4
I	1939 —41	tall	44,9	40,9	80,5	61,5	183,0	5,6	11,1	8,4	25,1
		gran	37,1	55,0	61,8	34,6	151,5	7,6	8,5	4,7	20,8
		björk	16,2	43,7	19,3	3,0	66,0	6,0	2,7	0,4	9,1
		övriga s:a	1,8 100,0	3,7 143,4	2,5 164,1	1,1 100,2	7,2 407,7	0,5 19,7	0,3 22,6	0,2 13,7	1,0 56,0
II	1938 —40	tall	29,8	26,5	41,0	25,4	92,9	5,8	8,9	5,5	20,2
		gran	54,4	70,0	72,1	27,7	169,8	15,2	13,8	6,0	37,0
		björk	12,7	22,5	13,9	3,4	39,8	4,9	3,0	0,8	8,7
		övriga s:a	3,1 100,0	5,0 124,0	2,9 129,8	1,9 58,4	9,8 312,2	1,1 27,0	0,6 28,3	0,4 12,7	2,1 68,0
III	1942 —44	tall	46,0	32,1	62,5	51,4	146,0	9,4	18,2	14,9	42,5
		gran	44,3	55,2	60,9	24,5	140,5	16,0	17,7	7,1	40,8
		björk	8,0	14,5	8,6	2,3	25,4	4,2	2,5	0,7	7,4
		övriga s:a	1,7 100,0	3,5 105,4	1,3 133,3	0,6 78,8	5,5 317,4	1,0 30,6	0,4 38,8	0,2 22,9	1,6 92,3
IV	1941 —51	tall	40,6	40,0	105,8	138,0	283,8	6,1	16,1	20,9	43,1
		gran	45,6	81,3	142,0	95,9	319,2	12,3	21,5	14,6	48,4
		björk	10,1	33,2	27,4	10,2	70,8	5,0	4,2	1,5	10,7
		övriga s:a	3,7 100,0	10,7 165,2	8,3 233,5	6,6 250,6	25,6 699,3	1,6 25,0	1,3 43,1	1,0 38,0	3,9 106,1
V	1928 —49	tall	31,3	4,4	10,2	11,4	25,9	4,4	10,0	11,4	25,8
		gran	37,0	7,5	12,3	10,9	30,7	7,5	12,3	10,9	30,7
		björk	12,1	4,3	4,0	1,7	10,0	4,3	4,0	1,7	10,0
		övriga s:a	19,6 100,0	4,2 20,4	5,1 31,6	6,9 30,9	16,3 83,0	4,3 20,5	5,1 31,4	6,9 30,9	16,3 82,8
Riket Entire country	1928 —51	tall	40,2	144,0	299,9	287,7	731,6	6,3	13,1	12,5	31,9
		gran	44,6	268,9	349,1	193,6	811,6	11,7	15,2	8,5	35,4
		björk	11,7	118,3	73,2	20,6	212,0	5,2	3,2	0,9	9,3
		övriga s:a	3,5 100,0	27,2 558,3	20,2 742,4	17,0 518,9	64,3 1819,6	1,2 24,4	0,9 32,4	0,7 22,6	2,8 79,4

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.

Tabell 5. Årlig tillväxt för tall och gran (utan bark) samt för samtliga trädslag (med bark) enligt riksskogstaxeringen 1938—52¹

Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the National Forest Survey

Ann.: För Norrlandslänen och Kopparbergs län äro siffrorna för totala tillväxten (med bark) justerade till att avse tillväxten vid medelklimat; för övriga län äro siffrorna ojusterade.

1	2	3	4	5
Län County	Tillväxt hos träd, som vid taxeringstillfället voro minst 10 cm ² brh (utan bark) ¹ Samtliga ägoslag <i>All ground</i>		Total tillväxt (med bark) <i>Total increment (incl. bark)</i> Skogsmark inkl. hagmark <i>Forests only</i>	
	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Samtliga trädslag <i>All species</i>	
	milj. m ³ sk. ub.	milj. m ³ sk. ub.	milj. m ³ sk.	m ³ sk. per ha
Nb	1,90	0,81	4,9	1,2
Vb	1,46	1,63	5,2	1,6
Jtl	1,03	1,90	4,7	1,8
Vnr	0,76	1,81	4,5	2,3
Gvl	1,42	1,81	5,1	3,6
Kpb	1,97	1,92	5,8	2,8
Vrm	1,17	2,45	5,3	4,2
Ör	0,56	0,65	2,1	4,0
Vstm	0,41	0,42	1,5	4,2
Ups	0,27	0,28	1,0	3,6
Sth	0,35	0,39	1,3	3,2
Sdm	0,39	0,36	1,2	3,7
Ög	0,67	0,52	1,9	3,7
Skb	0,55	0,56	1,7	5,1
Abg	0,64	1,25	2,8	4,4
Jkp	0,70	1,15	2,8	4,2
Krb	0,60	0,99	2,5	4,2
Klm	0,93	0,92	2,9	4,3
Gtl	0,13	0,03	0,3	1,9
Gbg	0,15	0,26	0,7	4,1
Hl	0,21	0,29	0,9	4,3
Bl	0,09	0,25	0,6	3,7
Krs	0,18	0,29	1,0	3,9
Mlm	0,01	0,11	0,3	5,0
Hela riket	16,55	21,05	61,0	2,7
<i>Entire country</i>				

¹ För Västmanlands, Örebro, Uppsala, Stockholms, Östergötlands och Gotlands län äro uppgifterna hämtade från den första riksskogstaxeringen 1923—29.

² *Increment of trees having, at the time of assessment, at least 10 cm DBH.*

Tabell 8. Antal skogsbränder och bränd areal under år 1951, fördelade efter brandorsak. Länsvis

Number of forest fires and damage, by causes

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län County	Åskslag Lightning		Järnväg Railway		Eldar uppgjorda på marken Fires lit on the ground								Tobaks- rökning Smoking		Annan känd anledning ¹ Other known reason		Okänd anledning Unknown reason			
	antal	ha	antal	ha	Hygges- bränning Broadcast burning		Andra arbets- eldar Other working fires		Lägereldar uppgjorda av Camping fires by		av minder- åriga eller andra oansvariga by children		antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha
					antal	ha	antal	ha	yrkesfolk forest- workers	campare m. fl. campers etc	antal	ha								
Nb	4	28,0	3	0,1	1	0,1	2	3,0	5	6,5	3	1,1	3	1,0	3	3,5	1	—	4	25,5
Vb	2	2,0	6	43,5	8	32,8	6	41,5	4	3,3	—	—	3	6,1	1	2,5	1	0,1	5	22,0
JlI	3	1,0	—	—	5	0,1	—	—	1	0,8	—	—	—	—	1	1,0	1	—	—	—
Vnr	7	2,3	14	17,9	2	1,5	8	1,8	1	6,0	—	—	32	1,5	2	2,7	2	—	6	0,6
Gvl	—	—	10	10,2	3	5,2	—	—	—	—	3	0,5	1	—	4	9,7	4	18,7	10	6,1
Kpb	4	4,5	5	1,6	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1,3	1	0,8	—	—	1	0,3
Vrm	2	0,2	—	—	—	—	2	—	2	0,4	—	—	2	—	2	0,2	3	1,9	3	5,0
Ör	2	5,0	7	1,4	—	—	—	—	—	—	1	3,0	2	0,2	1	—	—	—	6	0,4
Vstm	—	—	6	2,5	—	—	3	0,8	—	—	1	0,3	1	—	1	—	1	0,5	6	4,6
Ups	—	—	1	1,5	3	0,6	1	0,3	1	—	1	1,0	—	—	—	—	3	1,3	5	0,1
Sth	6	6,0	4	1,4	3	2,8	8	4,1	1	—	5	1,4	24	0,3	15	5,3	7	2,2	70	17,4
Sdm	—	—	5	0,4	—	—	1	—	—	—	—	—	3	0,4	1	1,5	1	—	12	2,4
Ög	2	0,5	1	0,2	2	1,0	3	1,6	—	—	—	—	1	—	3	0,5	—	—	18	4,1
Skb	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1,0	—	—	4	1,6	2	—	—	—	5	0,5
Äbg	2	1,2	3	0,5	—	—	—	—	2	0,2	2	—	1	0,1	5	190,3	—	—	6	0,5
Jkp	—	—	5	3,5	2	1,8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	0,2	3	0,1
Krb	3	—	3	0,8	—	—	4	2,0	—	—	2	0,1	2	0,1	4	0,6	5	0,3	2	0,3
Klm	5	2,5	2	0,5	1	1,6	—	—	—	—	—	—	2	0,1	4	2,1	2	3,0	5	0,8
Gtl	1	—	2	1,1	—	—	5	0,5	—	—	—	—	—	—	4	0,6	1	0,2	3	0,5
Gbg	—	—	—	—	—	—	2	0,3	—	—	2	0,1	5	15,7	—	—	3	14,0	7	1,2
Hl	2	0,7	9	1,2	1	0,2	2	0,1	—	—	1	—	10	0,5	4	1,2	4	1,0	10	2,7
Bl	—	—	1	0,9	—	—	2	0,1	—	—	—	—	4	2,5	1	—	3	6,5	4	3,6
Krs	—	—	3	—	—	—	1	2,0	—	—	—	—	4	1,4	1	—	1	—	5	3,5
Mlm	—	—	—	—	—	—	1	1,0	—	—	—	—	1	0,2	1	—	—	—	—	—
Riket Entire country	45	53,9	90	89,2	31	47,5	51	59,1	25	18,2	21	7,5	109	33,0	61	222,5	45	49,9	196	104,2

¹ Annan känd anledning innefattar bl. a. följande orsaker: andra trafikmedel än järnväg, kolning, tjärbränning o. d., sprängämnen, skiftning o. d. mista från brinnande hus samt uppsättning

Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda under år 1951 med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1951, by forest-owner groups

Måttenheter: km
Unit of measurement: km

1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Övriga allmänna skogar <i>Other common forests</i>	Aktiebolags-skogar <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	133,2	20,1	64,8	3,9	222,0
Vb	23,3	1,7	36,1	1,9	63,0
Jtl	8,9	0,7	65,1	15,0	89,7
Vnr	48,6	—	57,3	3,7	109,6
Gvl	10,3	13,2	115,7	55,1	194,3
Kpb	11,9	40,9	182,7	30,7	266,2
Vrm	5,3	5,7	161,7	10,4	183,1
Ör	13,8	7,9	34,5	24,1	80,3
Vstm	14,1	4,3	12,1	7,0	37,5
Ups	—	3,6	12,3	23,0	38,9
Sfh	1,0	9,0	2,1	12,5	24,6
Sdm	2,8	5,9	4,2	29,6	42,5
Ög	10,9	15,3	43,8	21,1	91,1
Skb	7,0	20,1	14,8	12,9	54,8
Äbg	11,4	10,9	5,3	36,0	63,6
Jkp	7,3	8,9	10,7	78,6	105,5
Krb	14,6	6,3	27,3	37,8	86,0
Klm	11,1	10,0	7,2	30,2 ¹	58,5
Gfl	0,8	—	—	—	0,8
Gbg	1,1	2,4	0,5	3,4	7,4
Hl	2,1	3,8	—	19,9	25,8
Bl	0,3	0,8	1,8	28,0	30,9
Krs	1,6	4,1	—	50,6	56,3
Mlm	0,1	1,2	—	12,1	13,4
I	156,5	21,8	100,9	5,8	285,0
II	57,5	0,7	122,4	18,7	199,3
III	22,2	54,1	298,4	85,8	460,5
IV	99,3	107,9	336,0	323,2	866,4
V	6,0	12,3	2,3	114,0	134,6
Riket	341,5	196,8	860,0	547,5	1 945,8
<i>Entire country</i>					

¹ Därav i Kalmar läns norra landstingsområde 19,4 km.

Tabell 10. Under år 1951 färdigställda och avsynade skogsdiken fördelade på skogsägargrupper. Länsvis

Draining ditches completed in 1951, by forest-owner groups

Mättenhet: km
Unit of measurement: km

1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Övriga allmänna skogar <i>Other common forests</i>	Aktiebolags-skogar <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	48,3	7,2	42,0	5,4	102,9
Vb	85,9	—	44,7	12,4	143,0
JH	3,1	0,1	38,7	8,2	50,1
Vnr	10,8	0,3	67,7	16,3	95,1
Gvl	3,4	35,0	46,4	10,4	95,2
Kpb	3,0	6,9	52,8	15,0	77,7
Vrm	1,3	6,3	20,0	7,2	34,8
Ör	15,9	2,6	5,0	2,8	26,3
Vstm	8,9	4,0	3,1	14,0	30,0
Ups	1,2	16,2	37,3	15,9	70,6
Sth	2,6	17,7	1,8	15,8	37,9
Sdm	1,9	5,3	1,2	17,9	26,3
Ög	5,8	5,8	3,8	21,8	37,2
Skb	11,0	8,2	1,7	17,0	37,9
Äbg	3,6	14,5	1,3	6,1	25,5
Jkp	1,3	15,0	3,6	34,4	54,3
Krb	0,6	27,4	1,4	13,4	42,8
Klm	1,0	2,1	0,5	13,4 ¹	17,0
Gtl	0,1	—	—	21,7	21,8
Gbg	10,4	0,2	—	2,0	12,6
HI	1,1	1,3	0,9	10,1	13,4
BI	3,3	0,3	0,5	5,1	9,1
Krs	7,1	2,9	—	59,2	69,2
Mlm	0,9	1,1	—	14,0	16,0
I	134,2	7,2	86,7	17,8	245,9
II	13,9	0,4	106,4	24,5	145,2
III	6,4	41,9	99,2	25,4	172,9
IV	55,1	125,1	80,7	179,7	440,6
V	22,9	5,7	1,4	112,1	142,1
Riket <i>Entire country</i>	232,5	180,3	374,4	359,5	1 146,7

¹ Därav i Kalmar läns norra landstingsområde 1,4 km.

Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under åren 1942—1951

*Estimated yearly cutting, by assortments*Måttenhet: milj. m³ f. ub.
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sortiment Assortment	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951
Sågtimmer av barr- träd ¹	9,4	11,1	9,7	9,5	12,3	12,7	10,9	11,5	12,5	13,7
<i>Timber of spruce and pine</i>										
Massaved	8,9	12,5	9,0	10,3	12,7	14,0	12,4	17,0	10,5	14,5
<i>Pulp wood</i>										
Brännved ²	24,3	26,1	18,6	27,5	17,3	17,0	10,9	10,3	9,0	8,5
<i>Fuel wood</i>										
Övrigt virke ³	1,6	1,6	1,5	1,6	2,1	2,1	2,5	2,0	2,0	2,0
<i>All other wood</i>										
Summa årlig avverkning	44,2	51,3	38,8	48,9	44,4	45,3	36,7	40,8	34,0	38,7
<i>Total</i>										
Motsvarande i milj. m ³ sk. ⁴	54,4	63,1	47,7	60,1	54,6	55,7	45,1	50,2	41,8	47,6
<i>Corresponding to milj. m³ sk.</i>										

¹ Inkl. bjälk-, sparr- och slipersämnen samt fanévirke.² Långved, kastved (även ved för husbehov).³ Props, stolpar, tändsticksvirke, kubb, gagnvirke av lövträd samt virke för husbehov.⁴ Beräknad. Avverkningen i m³ f. ub. ökad med 23 %.

Tabell 13. Avverkningen å kronoskogar, stiftsskogar och övriga allmänna skogar under år 1951, totalt och per ha produktiv skogsmark. Länsvis

Cutting in Crown forests, diocesan forests and in other common forests in 1951

1	2	3	4	5	6	7
Län och länsgrupp <i>County</i>	Domänverkets skogar <i>Crown forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övriga allmänna skogar <i>Other common forests</i>	
	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Avverkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Avverkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Avverkn. per ha <i>Cutting per ha</i>
	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.
Nb	1 594	0,81	14	0,96	246	1,02
Vb	1 000	0,99	20	1,45	131	1,10
Jll	97	0,82	55	1,47	77	0,59
Vnr	103	0,77	52	2,20	9	2,09
Gvl	158	1,82	54	2,72	74	1,62
Kpb	358	1,36	52	2,71	218	1,34
Vrm	72	3,26	96	3,72	14	2,54
Ör	215	2,59	24	3,76	68	3,06
Vstm	140	3,15	32	3,84	86	2,92
Ups	20	2,93	21	2,98	84	2,62
Sth	40	1,97	24	2,97	59	1,86
Sdm	59	2,85	30	5,50	88	3,82
Ög	122	3,07	35	4,16	96	3,33
Skb	148	3,94	44	4,12	33	2,94
Ägb	103	4,12	50	3,63	19	2,66
Jkp	106	3,59	58	3,43	19	2,44
Krb	91	3,11	63	3,88	4	1,85
Klm	221	3,99	37	3,40	11	2,53
Gfl	8	1,00	7	1,31	4	1,34
Gbg	26	3,09	9	2,92	5	1,21
Hl	35	3,43	14	3,19	6	3,70
Bl	18	4,01	8	3,84	9	3,04
Krs	65	4,27	20	3,75	6	1,85
Mlm	18	4,78	4	2,89	11	3,82
I	2 594	0,87	34	1,21	377	1,05
II	200	0,79	107	1,76	86	0,64
III	516	1,47	106	2,73	291	1,40
IV	1 337	3,23	514	3,73	579	2,83
V	170	3,47	62	2,95	40	2,27
Riket	4 817	1,19	821	2,83	1 374	1,48
<i>Entire country</i>						

Tab. 14. Av inmätningföreningarna i Norrland, Dalarna och Värmland under säsongerna 1948/49—1950/51 inmätta kvantiteter virke

Volume of timber measured in the cutting-years 1948/49—1950/51 by timber measurement associations in Norrland, Värmland and Dalecarlia

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.¹
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Inmätning- förening Association	Sågtimmer ² Timber			Massaved ³ Pulpwood			Övrigt virke ⁴ Other wood			Summa Total		
	1948/49	1949/50	1950/51	1948/49	1949/50	1950/51	1948/49	1949/50	1950/51	1948/49	1949/50	1950/51
Norrbottnens ...	731	640	634	1 852	563	1 363	—	—	—	2 583	1 203	1 997
Skellefteå	334	292	296	611	204	381	2	13	13	947	509	690
Umeå	384	298	368	678	342	582	93	73	38	1 155	713	988
Örnsköldsviks ...	162	196	218	852	467	678	96	48	69	1 110	711	965
Ångermanälvens	326	433	368	1 046	640	947	274	382	6	1 646	1 455	1 321
Sundsvalls	456	607	541	1 775	1 132	1 621	315	122	103	2 546	1 861	2 265
Summa Total	2 393	2 466	2 425	6 814	3 348	5 572	780	638	229	9 987	6 452	8 226
Ljusnans	197	214	243	1 169	458	748	140	12	1	1 506	684	992
Dalälvarnas ...	889	867	883	2 419	1 087	1 799	207	68	67	3 515	2 022	2 749
Wermäländska ...	756	781	795	2 754	1 697	1 873	32	6	1	3 542	2 484	2 669
Summa Total	1 842	1 862	1 921	6 342	3 242	4 420	379	86	69	8 563	5 190	6 410

¹ Inom de sex nordligaste föreningarna äro uppgifterna baserade på topptomtätning utom för 1948/49, då mätning skedde i flottningsskubikfot. — Inom Ljusnans inmätningförening har mätningen skett i flottningsskubikfot, varvid dock någon jämkning av kuberingstalen skedde fr. o. m. 1949/50. — För Dalälvarnas och Wermäländska inmätningföreningarna avse uppgifterna volym mittmätt.

² Inkl. slipers- och sparrämmen, fanérvirke samt sågbar kubb.

³ Inkl. flottningsbrännved, boardved samt massaved av lövträd.

⁴ Huvudsakligen brännved.

Tabell 15. Medelvolymer för av virkesmättningsföreningarna inmätt virke i fast mått under bark
Average volume of timber measured by timber measurement associations

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Virkesmättningsförening <i>Association</i>	Redovisningsenhet <i>Unit used</i>	1949/50						1950/51					
		Sågtimmer <i>Timber</i>			Massaved <i>Pulpwood</i>		Allt inmätt virke <i>All wood</i>	Sågtimmer <i>Timber</i>			Massaved <i>Pulpwood</i>		Allt inmätt virke <i>All wood</i>
		tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall + gran <i>both</i>	sulfitved <i>ved</i>	sulfatved <i>ved</i>		tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall + gran <i>both</i>	sulfitved <i>ved</i>	sulfatved <i>ved</i>	
Norrbottnens	f ³ tr.	5,78	1,76	2,12	3,12	6,31	1,92	2,18	2,67
Skellefteå	»	6,11	5,51	5,96	1,60	1,94	3,02	6,71	5,79	6,49	1,59	1,86	2,50
Umeå	»	6,19	5,85	6,11	1,74	1,96	2,88	5,94	5,84	5,92	1,84	1,91	2,67
Örnsköldsviks	»	7,25	7,22	7,24	1,73	2,08	2,65	7,10	6,59	6,89	1,89	2,12	2,60
Ångermanälvens	»	6,91	7,01	6,97	2,11	2,16	3,08	6,77	7,81	7,32	2,28	2,11	2,88
Sundsvalls	»	7,00	6,64	6,76	2,43	2,43	3,26	7,06	7,20	7,14	2,55	2,44	3,12
Ljusnans	f ³ fl. ¹	7,28	1,73	1,52	2,23	7,38	1,75	1,47	2,05
Dalälvarnas	f ³ to.	5,24	4,87	5,08	5,59	5,31	5,47
Wernmländska	» ¹	5,23	2,42	2,76	5,56	2,46	2,76	..
Sydvästra Sveriges	» ¹	5,15	5,51	5,41	2,22	2,32	..	5,50	6,00	5,84	2,40	2,55	..
Mellansvenska	» ¹	5,49	2,22
Sydöstra Sveriges	»	4,53

¹ För massaved är redovisningsenheten f³ m. Se även not till tabell 14.

Tabell 16. Virkesmätningföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1946/47—1950/51

Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the cutting years 1946/47—1950/51

Måttenhhet: öre
Unit of measurement: öre

1	2	3	4	5	6	7
Virkesmätning- förening <i>Association</i>	Anmärkning (sortiment, enhet etc.) <i>Remarks (assortments, units etc.)</i>	Drivningsårsong <i>Cutting year</i>				
		1946/47	1947/48	1948/49	1949/50	1950/51
Norrbottnens ...	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹	1,8	2,5	2,7	5,3	7,7
Skellefteå	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹	1,4	1,9	2,1	3,4	4,6
Umeå	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	1,3 26,3	2,2 34,4	3,6 29,7	3,2 16,1	3,3 38,2
Örnsköldsviks ...	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	1,4 22,9	2,0 25,3	1,9 17,8	2,6 16,4	2,8 22,9
Ångermanälvens	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t. ²	1,5 24,4	2,1 37,0	2,0 32,7	2,4 31,1	2,9 43,9
Sundsvalls	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	1,7 19,6	2,0 24,3	2,0 22,8	2,4 19,0	2,7 21,8
Ljusnans	per enhet fast mått per enhet travat mått	1,6 1,3	1,9 1,7	1,7 1,7	2,1 2,5	2,3 3,0
Dalälvarnas ...	f ³ to. m ³ t.	1,0 12,8	1,4 15,0	1,5 15,0	2,0 18,5	2,4 20,9
Wernländska ...	f ³ mi. massaved brännved	1,6 28,8 31,6	1,9 33,5 32,2	2,1 35,9 44,4	2,3 37,1 50,2	3,0 49,0 43,3
Sydvästra	sågtimmer	f ³ to.	.	.	4,0	5,6
Sveriges	massaved	f ³ mi.	.	.	3,3	4,3
	massaved ³	m ³ t.	.	.	41,1	64,8
Mellansvenska...	sågtimmer	f ³ to.	.	.	.	3,8
	fanér o. lövtimmer	f ³ mi.	.	.	.	6,9
	massaved ³	m ³ t.	.	.	.	39,9
Sydöstra	sågtimmer, barr	f ³ to.	.	.	3,8	4,6
Sveriges	sågtimmer, löv	f ³ mi.	.	.	7,1	10,0
	massaved, fast mått	m ³ f.	.	.	110,4	133,9
	massaved, trav. mått	m ³ t.	.	.	44,3	59,4
	props (landsväg)	m ³ t.	.	.	42,5	61,3

¹ T. o. m. 1948/49 mätning i f³ fl., därefter i f³ tr.

² Kostnaden per f³ gånger 23.

³ Inkl. brännved.

Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder år 1951

Floating associations and float-ways

1	2	3		4	1	2	3		4
		Total km	Under året trafikerad used km				Total km	Under året trafikerad used km	
Vattendomstols- o. flodområden <i>River basins</i>	Antal för- eningar <i>No. of associa- tions</i>	Flottledslängd <i>Length of float- ways</i>			Vattendomstols- o. flodområden <i>River basins</i>	Antal för- eningar <i>No. of associa- tions</i>	Flottledslängd <i>Length of float- ways</i>		
<i>Norrbygden ...</i>	73	23 536	20 666		<i>Österbygden ...</i>	26	6 380	5 868	
Torneälv	2	1 530	1 510		Ljusnan	19	2 207	1 997	
Sangisån	1	200	170		Hamrångeån ...	1	103	7	
Kalixälv	1	1 894	1 783		Testeboån	1	211	191	
Vitån	1	93	84		Dalälven	2	3 664	3 488	
Råneälv	1	600	465		Tämnarån	1	50	50	
Luleälv	1	1 248	1 075		Olandsån	1	77	67	
Alterån	1	55	40		Hedströmmen	1	68	68	
Piteälv	1	1 343	1 300		<i>Söderbygden ...</i>	3	274	147	
Åbyälv, Byskeälv	1	876	727		Motala ström...	1	65	28	
Kågeälv	1	144	124		Botorpsström- men	1	96	6	
Skellefteälv ...	1	1 422	1 332		Lagan	1	113	113	
Kolabodaån ...	1	70	50		<i>Västerbygden ...</i>	24	3 152	2 791	
Rickleån m. fl.	1	358	195		Nissan	2	203	160	
Sävarån m. fl. ...	1	444	324		Åtran	1	169	45	
Umeälv	1	3 016	2 736		Klarälven	1	1 161	1 161	
Hörneån, Öreälv	1	672	553		Norsälven	1	546	546	
Leduån	1	29	8		Byälven	7	488	486	
Lögdeälv	1	351	293		Upperudsälven	8	335	274	
Husumån m. fl.	1	1 620	970		Borgviksån ...	2	44	44	
Nätraån m. fl. ...	2	284	255		Örekilsälven ...	1	160	45	
Ångermanälven	8	3 735	3 317		Glommen	1	46	30	
Indalsälven ...	18	2 063	1 979		Riket	126	33 342	29 472	
Ljungan	22	1 168	1 072		<i>Entire country</i>				
Harmångersån	1	127	113						
Delångersån ...	1	168	168						
Öreångeån	1	26	23						

Noter till tabell 18 och 19:

¹ Omfattar Vitån, Alter älv, Kolabodaån, Leduån och Öreångeån (Nianån) samt åar till Ull-
ångerfjärden.

² Omfattar Motala ström (Ysundaån) och Botorpsströmmen.

³ Omfattar Nolån, Borgviksälven, Mangskogsälvarna samt Glommen (svenska delen).

Tabell 18. Flottat och levererat virke år 1951

Wood floated and delivered in 1951

Måttenhet: 1 000 st. eller 1 000 m³
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Under året till- släppt flottgods <i>During the year admitted wood</i>		Redovisat flottgods <i>Wood accounted for</i>				Kvarliggande i flottlederna		
	Antal No.	Volym Volume	Avlämnat till ägarna <i>Delivered to the owners</i>				<i>Remaining in the float-ways</i>		
			Sågtimmer <i>Timber</i>		Småvirke <i>Small wood</i>				
			Antal No.	Volym Volume	Antal No.	Volym Volume	Antal No.	Volym Volume	Antal No.
<i>Norrbygden</i>	94 089	7 411	16 383	2 578	72 668	4 450	5 278	391	
Torneälv	10 673	787	6 178	550	2 095	66	2 400	171	
Sangisån	370	22	30	5	333	17	—	—	
Kalixälv	7 758	563	999	168	6 034	343	802	56	
Råneälv	932	70	127	22	677	39	130	10	
Luleälv	5 135	381	808	138	4 045	223	389	28	
Piteälv	3 986	357	896	150	2 661	165	—	—	
Aby och Byske älvar	1 867	143	413	66	1 424	75	—	—	
Kågeälv	180	11	23	4	154	7	—	—	
Skellefteälv	4 246	308	726	127	3 441	178	—	—	
Rickleån m. fl.	530	32	60	12	466	20	2	—	
Sävar- o. Täfteåarna	476	29	55	11	417	18	—	—	
Umeälv	9 917	713	1 383	252	7 655	404	750	56	
Hörneån och Öreälv	2 196	153	187	41	2 024	112	4	—	
Lögdeälv	1 006	71	118	22	882	48	—	—	
Husumån m. fl.	3 091	222	292	66	2 763	155	—	—	
Nätraån	570	39	67	14	488	24	1	—	
Ängermanälven	15 603	1 383	1 454	373	13 885	986	244	25	
Indalsälven	11 720	1 001	999	216	10 885	799	415	35	
Ljungan	8 837	759	922	190	7 848	554	97	8	
Harmångersån	1 672	121	175	48	1 489	73	31	2	
Delångersån	2 849	211	396	92	2 599	125	11	1	
Övriga ¹	477	32	73	12	402	20	1	—	
<i>Österbygden</i>	41 723	2 773	4 429	1 000	36 376	1 714	1 383	90	
Ljusnan	17 879	1 102	1 463	324	16 273	773	—	—	
Testeboån	948	55	98	17	741	33	109	6	
Dalälven	22 100	1 531	2 608	603	18 823	879	1 274	84	
Tämnarån	311	29	60	15	251	14	—	—	
Olandsån	341	30	64	16	277	14	—	—	
Hedströmmen	134	26	132	25	2	—	—	—	
Övriga (Hamrangeån)	10	1	3	1	7	—	—	—	
<i>Söderbygden</i>	1 271	52	64	11	1 206	41	—	—	
Lagan	1 215	44	9	3	1 206	41	—	—	
Övriga ²	55	8	55	8	—	—	—	—	
<i>Västerbygden</i>	22 058	1 836	2 374	451	19 452	1 363	1 534	94	
Nissan	194	22	107	15	74	4	316	20	
Ätran	14	2	14	2	—	—	—	—	
Klarälven	8 875	829	1 239	251	7 609	571	114	10	
Norsälven	6 230	511	695	130	5 514	380	29	2	
Byälven	2 480	194	153	26	2 314	166	43	3	
Upperusälven	850	72	41	7	804	65	6	—	
Örekilsälven	1 320	75	—	—	1 165	66	1 027	58	
Övriga ³	2 095	130	126	20	1 972	110	—	—	
Riket	159 141	12 072	23 250	4 040	129 701	7 568	8 195	575	
<i>Entire country</i>									

Noter: se under tabell 17 (s. 124).

Tabell 19. Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. år 1951

Floating and sorting costs etc.

Måttenhet: 1 000 kronor
Unit of measurement:

1	2		3		4		5		6		7		8		9		
	Utflottningskostnader		Skiljnings-, buntnings- och forläggningskostnader		Förvaltningskostn.		Summa gemensamma kostn.		Separat-kostnader		Förvaltning-kostn. (löner, pensioner, räntor etc.)		Total common expenses		Expenses for private floating		
	Floating expenses		Expenses for sorting etc.		Administrative expenses												
Vattendomstols- och flodområden River basins	Totalt	därav arbets-kostn. of which working costs	Totalt	därav arbetskostn. of which working costs		skiljn. sorting	buntn. o. d. bundling										
Norrbygden	26 970	18 033	11 300	7 245	2 171												
Torneälv	2 633	1 822	2 835	1 974	308												
Sangisån	142	110	43	31	11												
Kalixälv	2 879	2 025	695	503	192												
Råneälv	390	269	109	79	31												
Luleälv	1 517	963	574	412	162												
Piteälv	1 988	1 433	621	417	158												
Åby och Byske älvar	665	526	179	107	57												
Kågeälv	60	37	16	14	—												
Skellefteälv	1 432	1 047	623	513	—												
Rickleån m. fl.	154	93	12	8	—												
Sävar- o. Täfteåarna	157	120	48	28	18												
Umeälv	3 116	1 815	1 170	732	312												
Hörneån och Öreälv	453	280	128	111	—												
Lögdeälv	228	160	60	47	—												
Husumån m. fl.	873	509	312	157	102												
Nätraån	154	76	45	32	—												
Ängermanälven	4 044	2 931	2 024	1 117	370												
Indalsälven	2 797	1 644	1 059	575	192												
Ljungan	2 286	1 506	659	323	238												
Harmångersån	350	29	—	—	—												
Delångersån	451	351	57	55	—												
Övriga ¹	170	108	32	9	20												
Österbygden	8 285	5 272	3 343	2 892	196												
Ljusnan	3 049	2 142	1 537	1 340	122												
Testeboån	228	152	106	60	19												
Dalälven	4 820	2 836	1 694	1 485	55												
Tämnarån	45	33	—	—	—												
Olandsån	59	50	—	—	—												
Hedströmmen	81	57	6	6	—												
Övriga (Hamrångeån)	2	2	—	—	—												
Söderbygden	76	67	3	1	—												
Lagan	58	49	—	—	—												
Övriga ²	18	18	3	1	—												
Västerbygden	3 209	2 266	2 030	986	346												
Nissan	20	5	—	—	9												
Ätran	—	—	—	—	—												
Klarälven	1 652	1 201	1 028	480	146												
Norsälven	801	555	632	393	—												
Byälven	445	264	233	89	88												
Upperudsälven	127	97	120	25	95												
Örekilsälven	37	29	—	—	—												
Övriga ³	127	115	18	—	17												
Riket	38 539	25 637	16 676	11 125	2 713												
Entire country																	

Noter: se under tabell 17 (s. 124).

Tabell 20. Virkestransporter på järnväg under år 1951

Transport of unprocessed wood by rail

(Tabellen omfattar transporter på SJ och med dem samtrafikerande järnvägar)

1	2		3	4	5	6
Sortiment <i>Assortment</i>	Lastat gods <i>Loaded</i>		Tonkm 1 000-tal	Medel- trans- port- längd <i>Average distance of trans- port km</i>	Fraktkostnad <i>Freight</i>	
	Vikt <i>Weight</i> 1 000-tal ton	Beräknad volym ¹ 1 000-tal m ³ t el. m ³ f <i>Esti- mated volume</i>			1 000-tal kronor	öre per tonkm
Sågtimmer och annat rund- virke ej nedan nämnt <i>Timber and other roundwood not mentioned below</i>	230,2	307	66 163	287	2 838	4,3
Stolpar, pålar, master, spiror <i>Posts, poles, pilings, masts</i>	113,5	175	32 833	289	1 716	5,2
Pappersved, props <i>Pulpwood, pilprops</i>	1 039,4	2 188	255 167	245	12 179	4,8
Kolved, tjärved <i>Charcoal wood, resinous wood</i>	38,6	103	6 733	174	333	4,9
Brännved, träbriketter <i>Fuelwood</i>	68,7	172	18 617	271	858	4,6
Allt virke <i>All wood</i>	1 490,4	·	379 513	255	17 924	4,7

¹ Beräkningen har skett på grundval av följande relationstal för omvandling av vikt till volym, varvid virket antagits vara skogstorr:

Sågtimmer etc.	750 kg/m ³ f
Stolpar etc.	650 »
Pappersved etc.	475 kg/m ³ t
Kolved etc.	375 »
Brännved etc.	400 »

Vikten är omräknad till m³f resp. m³t utan hänsyn till barkningsgraden.

trävirke, år 1951

Måttenhet: 1 000 ton
Unit of measurement:

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Destinationslän County of destination													Riket Entire country
Sdm	Ög	Skb	Åbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm	
2,5	—	3,9	0,4	2,0	—	0,6	—	—	—	—	—	0,2	131,4
—	—	5,3	—	1,0	—	0,9	—	—	—	—	—	—	58,9
1,3	—	5,9	5,3	13,2	—	0,6	—	—	—	—	—	—	96,2
0,2	0,1	3,5	0,2	1,9	0,2	0,8	0,1	1,5	—	0,1	0,1	0,2	48,4
—	0,4	2,1	4,0	1,6	—	1,5	—	0,3	—	—	0,1	1,1	148,9
—	—	2,9	28,9	6,0	—	0,4	—	2,5	0,3	—	—	—	304,1
—	0,1	5,4	13,7	0,2	—	1,2	—	2,0	—	—	—	0,1	97,0
0,9	7,9	2,6	5,5	5,4	0,2	1,5	—	5,0	0,9	0,3	0,6	2,2	76,2
—	0,9	0,6	0,7	0,2	—	0,7	—	0,1	1,9	—	0,3	—	39,3
—	0,2	0,1	—	—	—	0,5	—	—	0,1	—	—	—	19,5
0,2	1,3	0,8	0,4	0,4	—	1,6	—	0,1	—	—	—	0,4	18,8
0,6	11,9	1,5	1,2	4,0	0,1	3,5	—	1,7	—	—	0,4	0,3	49,7
1,1	53,8	1,2	0,6	5,0	1,6	5,1	—	0,3	0,2	—	0,4	0,3	74,7
—	0,8	11,3	1,7	2,2	0,7	3,4	—	2,3	1,3	—	0,4	0,7	30,1
—	0,4	8,3	20,7	18,7	0,1	1,0	—	13,1	24,4	—	—	1,6	95,6
0,2	3,5	0,5	2,2	22,9	2,9	3,9	—	1,9	10,7	0,2	1,8	2,4	63,9
—	2,8	—	0,2	5,7	3,2	1,6	—	0,9	2,5	0,4	1,6	3,2	25,4
0,9	3,8	0,1	1,1	7,2	5,0	9,5	—	3,6	0,2	0,3	0,6	0,8	40,5
—	—	—	0,2	—	—	—	—	—	0,3	—	—	—	0,5
—	0,4	0,4	3,6	0,9	—	4,4	—	1,4	4,7	—	—	0,1	17,8
—	0,1	0,8	0,3	6,1	0,3	1,5	—	1,1	3,2	—	0,4	1,1	16,9
—	0,3	—	0,3	0,9	0,1	0,7	—	0,1	0,8	0,1	0,2	0,6	4,6
—	0,5	—	0,1	4,5	0,7	1,0	—	0,2	4,2	0,1	0,3	1,8	16,4
—	0,2	0,2	0,2	5,3	0,2	1,6	—	0,4	1,7	—	0,2	3,8	15,5
7,9	89,4	57,4	91,5	115,3	15,3	47,5	0,1	38,5	57,4	1,5	7,4	20,9	1 490,4

Tabell 22. Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförädlad virke¹, utförda
Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during four months of 1951

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ursprungs-län <i>County of origin</i>	Destinationslän <i>County of destination</i>										
	Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth
Nb	15	9	350	191	—	—	—	—	—	—	—
Vb	112	7	—	46	—	—	—	—	—	—	6
Jtl	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Vnr	—	4	29	751	—	—	—	—	—	—	—
Gvl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kpb	—	—	—	—	—	25	—	—	38	7	98
Vrm	—	—	—	—	45	—	—	—	—	—	—
Ör	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	—
Vstm	—	—	—	—	255	7	—	27	—	—	691
Ups	—	—	—	—	34	—	—	7	51	20	454
Sth	—	—	—	—	—	11	—	10	—	13	241
Sdm	—	—	—	—	—	—	—	—	157	—	183
Ög	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Skb	—	—	—	—	—	—	54	332	—	—	—
Äbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jkp	—	—	—	—	—	—	—	59	—	—	7
Krb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Klm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Hl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
Bl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Riket	127	20	383	988	334	43	70	438	266	40	1 832
<i>Entire country</i>											

Anm.: Endast transporter på längre avstånd än 100 km ha medtagits.

¹ Timmer och osågat virke, massaved och brännved.

v den yrkesmässiga biltrafiken under månaderna mars, april samt okt., nov. år 1951

Måttenheter: ton
Unit of measurement: ton

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Destinationslän County of destination													Riket Entire country
Ödm	Ög	Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	565
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	171
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	784
6	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	174
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
5	—	—	—	4	7	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	35	—	1 022
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	566
—	—	8	—	—	—	56	—	—	—	—	—	—	339
—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	394
—	—	—	—	—	—	28	—	—	—	—	—	—	68
—	—	—	6	114	—	10	—	189	—	—	—	—	705
—	—	18	17	19	—	—	—	11	—	—	—	121	186
—	316	10	—	—	11	65	—	20	60	—	11	131	690
—	—	54	40	18	6	55	—	21	38	369	107	701	1 409
—	49	—	—	48	28	32	—	—	—	—	6	5	261
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	24	—	14	—	7	—	—	—	—	48
—	—	5	5	5	—	—	—	85	—	—	3	—	136
—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	7	—	13
—	—	—	—	—	—	31	—	12	—	24	33	9	109
—	—	—	—	9	8	—	—	—	—	5	7	—	35
11	427	95	75	253	60	291	—	345	98	398	209	967	7 770

Tabell 23. I rikets hamnar och lastageplatser under år 1951 lossade kvantiter av oförädlad virke (endast inrikes fartygstransporter)

Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs

Måttenhet: m³ f¹
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7
Län <i>County</i>	Lossade varor <i>Unloaded goods</i>					
	Timmer master spiror <i>Timber poles</i>	Massa- ved o.d. Props <i>Pulp- wood etc. pitprops</i>	Bränn- ved <i>Fuel wood</i>	Lövträ <i>Broad- leaved wood</i>	Ej spe- cificerat <i>Unspe- cified</i>	Summa <i>Total</i>
Norrbottnens	—	2 247	—	—	—	2 247
Västerbottens	1 715	—	—	795	—	2 510
Västernorrlands	5 733	4 878	6 778	—	301	17 690
Gävleborgs	—	—	1 215	—	—	1 215
Värmlands	9 451	—	7 320	165	—	16 936
Västmanlands	150	—	11 186	—	—	11 336
Uppsala	—	—	623	—	—	623
Stockholms	—	599	136	—	—	735
Södermanlands	—	—	460	35	—	495
Östergötlands	1 763	269	2 334	—	—	4 366
Skaraborgs	1 354	2 832	115	41	—	4 342
Älvsborgs	—	—	2 093	—	—	2 093
Jönköpings	—	18 055	—	490	—	18 545
Kalmar	20 417	2 918	12 797	1 601	81	37 814
Gotlands	212	1 196	—	—	113	1 521
Göteborgs o. Bohus	548	—	6 550	—	127	7 225
Blekinge	—	—	573	—	—	573
Malmöhus	—	80	97	8	—	185
Riket	41 343	33 074	52 277	3 135	622	130 451
<i>Entire country</i>						

¹ Omräknat till fast mått utan hänsyn till barkningsgraden.

Tabell 24. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1947—1951

Yearly consumption of roundwood by forest industries

Anm.: Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta).

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ f. ub.

1		2	3	4	5	6	7
Industrigren och sortiment <i>Branch of industry and assortment</i>		1947	1948	1949	1950	1951 ¹	Års- medel tal <i>Ave- rage 47/51</i>
Sågverk	<i>Saw mills</i>	7 974	7 698	8 486	9 912	10 267	8 867
Timmer, slipersämnen och sågkubb	<i>Timber, sleepers of pine</i>	4 243	3 904	4 288	4 367	5 044	4 369
» gran	» <i>spruce</i>	3 065	2 745	3 372	4 512	4 267	3 592
» björk	» <i>birch</i>	62	60	57	36	50	53
» annat lövträ	» <i>other broadleaved wood</i>	127	96	206	292	78	160
ej spec.	<i>unspecified</i>	477	893	563	705	828	693
Fanér- o. plywoodfabr.	<i>Veneer- and plywood factories</i>	134	150	150	159	162	151
Timmer o. d.	<i>Logs etc. of pine</i>	86	100	108	121	112	105
» gran	» <i>spruce</i>	3	2	6	1	1	3
» björk	» <i>birch</i>	25	17	18	18	24	20
» annat lövträ	» <i>other broadleaved wood</i>	20	23	14	19	18	19
ej spec.	<i>unspecified</i>	—	8	4	—	7	4
Wallboardfabr.	<i>Wallboard factories</i>	345	326	446	463	472	411
Pappersved	<i>Pulpwood of pine</i>	190	169	173	279	325	227
» gran	» <i>spruce</i>	45	58	178	112	137	107
ej spec.	<i>unspecified</i>	110	99	95	72	10	77
Pappersmassfabr.	<i>Pulp mills</i>	12 344	12 912	² 10 358	13 017	14 843	12 694
Pappersved	<i>Pulpwood of pine</i>	3 593	3 485	2 112	2 958	3 888	3 207
» gran	» <i>spruce</i>	8 318	8 778	7 678	9 301	10 517	8 918
» asp	» <i>aspen</i>	71	76	104	82	64	79
» björk	» <i>birch</i>	67	248	285	254	276	226
ej spec.	<i>unspecified</i>	295	325	179	422	98	264

¹ Preliminära siffror.² Enligt beräkning inom skogsstyrelsen bör denna siffra vara ca 12 450.

Tabell 25. Sågverkens och hyvleriernas samt lädämnesfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1951. Länsvis

Production of lumber and boxboard

Anm. Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta).

Måttenhet: 1 000 m³ (nominellt)
Unit of measurement: 1 000 m³ (nomineht)

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och läns- grupp <i>County</i>	Antal arbets- ställen <i>No. of mills</i>	Ohyv- lade plank, battens, scant- lings o. bräder <i>Unplan- ned planks, battens etc.</i>	Bräd- o. plank- stump <i>Plank- ends</i>	Lätker, ribbor, lister o. d. <i>Rafters, mould- ings, slabs etc.</i>	Stav, spjäl- ved, tak- stickor o. d. <i>Staves, slats etc.</i>	Lädäm- nen (så- gade) <i>Box- board (sawn)</i>	Hyvlade bräder <i>Planed battens etc.</i>
Nb	44	489	2	—	—	—	43
Vb	59	305	7	3	—	—	34
Jtl	22	74	1	—	2	—	29
Vnr	51	616	9	6	—	—	62
Gvl	66	633	19	1	3	10	108
Kpb	77	420	7	1	—	—	143
Vrm	65	444	1	—	—	15	55
Ör	39	219	3	1	1	1	63
Vstm	42	167	—	1	—	6	78
Ups	26	148	—	—	—	—	19
Sth	53	104	4	—	—	4	65
Sdm	37	188	1	1	—	10	41
Ög	79	204	—	2	—	11	60
Skb	46	156	—	—	—	10	37
Äbg	55	106	1	—	—	4	27
Jkp	101	234	1	2	—	17	145
Krb	93	216	1	1	—	17	43
Klm	98	311	2	1	1	26	84
Gll	2	5	—	—	—	—	3
Gbg	27	23	—	—	—	6	27
Hl	23	17	—	—	—	10	2
Bl	27	45	—	—	1	—	12
Krs	43	79	—	1	1	9	4
Mlm	20	9	—	—	1	—	5
I	103	794	9	3	—	—	77
II	73	690	10	6	2	—	91
III	143	1 053	26	2	3	10	251
IV	734	2 497	14	9	2	121	717
V	142	178	—	1	3	25	53
Riket	1 195	5 212	59	21	10	156	1 189
<i>Entire country</i>							

Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1951. Länsvis

Pulp and wallboard production

Måttenhet: 1 000 ton
Unit of measurement:

Län och länsgrupp <i>County</i>	Pappersmassa <i>Pulp</i>						Wallboards	
	Mekanisk		Sulfit		Sulfat		Antal arbets- ställen <i>No. of facto- ries</i>	Produk- tion 1 000 ton
	Antal arbets- ställen <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>	Antal arbets- ställen <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>	Antal arbets- ställen <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>		
	1	2	3	4	5	6	7	8
Nb	1	23	—	—	2	76	2	..
Vb	5	133	1	44	1	31	2	..
Jtl	2	32	2	36	—	—	—	..
Vnr	4	114	10	483	7	352	5	..
Gvl	3	21	7	283	5	226	2	..
Kpb	2	99	4	62	2	28	—	..
Vrm	3	71 ¹	7	221	5	169	1	..
Ör	3	20	1	17	2	53	1	..
Vstm	2	1	1	8	—	—	1	..
Ups	—	—	1	28	1	56	1	..
Sth	2	82	1	17	—	—	—	..
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	..
Ög	3	71	3	44	1	29	—	..
Skb	1	1	1	22	—	—	1	..
Äbg	5	29	5	96	2	28	—	..
Jkp	1	—	4	56	1	31	—	..
Krb	3	13	3	25	1	18	—	..
Klm	2	9	1	12	1	12	—	..
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	..
Gbg	2	17	1	12	—	—	—	..
Hl	2	3	1	19	—	—	—	..
Bl	1	8	—	—	—	—	—	..
Krs	—	—	—	—	—	—	—	..
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	..
I	6	156	1	44	3	107	4	..
II	6	146	12	519	7	352	5	..
III	5	120	11	345	7	254	2	..
IV	25	297 ¹	28	546	14	396	6	..
V	5	28	2	31	—	—	—	..
Riket	47	766 ¹	54	1 485 ²	31	1 109 ³	17	328
<i>Entire country</i>								

Anm. Det totala antalet arbetsställen för massatillverkning är 118. Då vissa fabriker tillverka flera slags massa stämmer icke summan arbetsställen i tabellen med detta tal.

¹ Härtill kommer fibermassa: 19 000 ton.

² Därav oblekt massa 787, blekt massa 277, dissolvingmassa 421.

³ Därav oblekt massa 821, blekt massa 288.

Tabell 27. Import av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1947—51
Imports of roundwood, sawn wood etc., 1947—51

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tullens stat. nr	Sortiment Assortment	1947	1948	1949	1950	1951	1947	1948	1949	1950	1951
Customs No.		Kvantitet ¹ Quantity					Värde (tusentals kronor) Value (1 000 Sw. cr)				
	Oarbetade trävaror Unprocessed wood										
712, 713	Sågtimmer m. m. av barrträd 1 000 m ³ <i>Coniferous timber</i>	118,0	100,2	161,1	458,3	456,4	5 194	5 374	8 005	22 192	31 999
716	Massaved <i>Pulpwood</i> 1 000 m ³	226,5	610,0	436,1	489,8	741,6	8 042	27 885	16 293	18 015	46 628
715	Props <i>Pitprops</i> 1 000 m ³	—	—	—	0,1	0,1	—	—	—	5	1
751, 752	Brännved <i>Fuel wood</i> 1 000 m ³	8,6	8,2	9,4	9,3	18,2	175	104	186	128	380
714, 717	Övr. barrträdsvirke (stolpar etc.) 1 000 m ³ <i>Other coniferous wood</i>	38,7	0,3	0,9	0,6	5,1	1 752	15	32	24	240
719	Övr. inhemskt lövträdsvirke 1 000 m ³ <i>Other broadleaved wood</i>	5,2	12,1	3,0	4,1	8,3	1 145	3 309	1 431	2 158	3 169
720, 721	Virke av utländska trädslag 1 000 m ³ <i>Wood from foreign species</i>	13,9	21,5	13,1	15,8	25,7	3 296	4 782	2 868	4 291	8 419
	Summa oarbetade trävaror 1.000 m ³ <i>Total unprocessed wood</i>	410,9	752,3	623,6	978,0	1 255,4	19 604	41 469	28 815	46 813	90 836
	Sågat virke Sawn wood										
726—741	Av barrträd <i>Coniferous</i> 1 000 stds	27,4	17,6	14,9	15,5	15,6	13 094	7 346	6 081	7 336	12 336
742	Av inhemska lövträd <i>Broadleaved</i> 1 000 m ³	17,2	15,4	8,0	21,6	34,2	6 293	5 470	2 686	7 252	13 893
743	Av utländska trädslag 1 000 m ³ <i>Foreign species</i>	13,1	10,3	7,5	7,5	16,3	6 840	6 248	3 792	5 037	11 494
	Fanérskivor Veneer										
758, 759	Högst 7 mm tjocka <i>Up to 7 mm thick</i> ton	1 247,8	699,5	498,2	901,0	1 422,0	4 670	2 243	1 885	3 952	6 074
759:1 760, 761	Hoppresade (plywood m. m.) <i>Plywood</i> ton	5 011,9	4 204,9	3 555,9	4 244,0	5 946,0	4 596	4 013	3 387	3 947	7 010

¹ För »sågat virke av barrträd» anges kvantiteten i 1 000-tals standards (stds), för »fanérskivor» i ton och för övriga sortiment i 1 000-tals m³. En standard motsvarar 4,672 m³.

Tabell 28. Export av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1947—51

Exports of roundwood, sawn wood etc., 1947—51

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tullens stat. nr	Sortiment	1947	1948	1949	1950	1951	1947	1948	1949	1950	1951
Customs No.	Assortment	Kvantitet ¹ Quantity					Värde (tusentals kronor) Value (1 000 Sw. cr.)				
	Oarbetade trävaror <i>Unprocessed wood</i>										
712, 713	Sågtimmer m. m. av barrträd 1 000 m ³ <i>Coniferous timber</i>	36,0	25,8	41,9	32,3	28,8	2 487	1 748	3 204	2 370	2 724
716	Massaved <i>Pulpwood</i> 1 000 m ³	105,5	116,7	129,1	255,3	170,1	3 546	4 832	4 913	9 925	11 808
715	Props <i>Pilprops</i> 1 000 m ³	194,4	195,3	659,2	241,8	316,4	8 889	10 255	34 078	12 058	25 802
751, 752	Brännved <i>Fuel wood</i> 1 000 m ³	—	—	0,4	0,4	—	—	—	9	8	—
714, 717	Övrigt barrträdsvirke (stolpar etc.) <i>Other coniferous wood (poles etc.)</i> 1 000 m ³	52,7	47,0	71,2	78,7	42,2	6 392	6 111	9 403	9 342	6 810
719	Övrigt inhemskt lövträdsvirke <i>Other broadleaved wood</i> 1 000 m ³	—	—	2,3	0,2	0,2	4	2	183	30	175
720, 721	Virke av utländska trädslag <i>Wood from foreign species</i> 1 000 m ³	0,1	0,1	0,1	0,5	—	30	21	8	121	4
	Summa oarbetade trävaror <i>Total unprocessed wood</i> 1 000 m ³	388,7	384,9	904,2	609,2	557,7	21 348	22 969	51 798	33 854	47 323
	Sågat och bilat virke <i>Sawn and axed wood</i>										
	Av barrträd: <i>Coniferous:</i>										
722—724	Bjälkar, sparrar <i>Balks</i> 1 000 stds	8,5	14,0	15,3	38,3	58,3	3 608	6 749	6 740	17 643	41 720
725	Slipers <i>Sleepers</i> 1 000 stds	8,7	8,6	9,9	9,0	6,2	4 753	4 921	5 939	5 622	5 328
726—737	Ohyvlade plankor etc. <i>Unplaned</i> 1 000 stds	329,2	446,2	547,1	645,3	739,1	201 552	287 413	345 347	442 806	785 910
776—781	Hyvlade bräder <i>Planed</i> 1 000 stds	43,7	50,7	52,8	63,8	63,9	26 977	33 848	34 756	46 215	67 825
745	Ohyvlade lädämmen } <i>Boxboards</i> 1 000 stds	24,7	29,9	34,7	32,9	29,2	22 485	29 962	32 494	31 200	45 851
783	Hyvlade lädämmen } 1 000 stds	12,9	12,6	11,4	9,5	9,4	9 941	10 582	8 955	7 356	11 511
738—741	Övrigt barrträdsvirke <i>Other coniferous lumber</i> 1 000 stds	6,6	4,7	4,8	10,7	9,1	3 396	2 525	2 412	4 605	8 107
	Summa virke av barrträd <i>Total</i> 1 000 stds	434,3	566,7	676,0	809,5	915,2	272 712	376 001	436 643	555 447	966 252
742	Av lövträd: summa <i>Broadleaved: total</i> 1 000 m ³	2,1	4,8	5,8	23,3	17,4	525	1 438	1 701	4 570	3 820
	Fanérskivor <i>Veneer</i>										
758, 759	Högst 7 mm tjocka <i>Up to 7 mm thick</i> ton	347,7	241,1	402,6	669,0	622,0	512	328	673	1 120	1 135
759: 1, 760, 761	Hoppresade (plywood m. m.) <i>Plywood</i> ton	11 222,3	11 486,9	16 246,9	15 740,0	14 243,0	12 169	13 490	17 483	15 999	16 900

¹ För »oarbetade trävaror» och »sågat virke av lövträd» anges kvantiteten i 1 000-tals m³, för »sågat virke av barrträd» i 1 000-tals standards (stds) och för »fanérskivor» i ton. En standard motsvarar 4,672 m³.

Tabell 29. Sveriges import och export av virke med fördelning på export- resp. importländer under år 1951

Swedish imports and exports by countries of origin and destination

1	2	3	4	5	6	7
Tullens stat. nr <i>Customs No.</i>	Sortiment <i>Assortment</i>	Export- resp. importland	Import		Export	
			1 000-tal m ³	1 000-tal kronor	1 000-tal m ³	1 000-tal kronor
712/713 714	Såg- och fanér- timmer, mastträ, spiror och stolpar av barrträd <i>Coniferous timber, poles, piles etc.</i>	Finland Norge Nederländerna Storbritannien o. Nordirland Övriga Samtliga	374,7 82,2 — — — 456,9	26 455 5 580 — — 1 32 037	— 13,6 11,8 11,8 33,3 70,6	— 1 025 1 212 2 112 5 141 9 488
716	Massaved av barr- träd <i>Coniferous pulp- wood</i>	Finland Norge Samtliga	451,7 289,9 741,6	31 929 14 698 46 628	— 87,5 170,1	— 4 755 11 808
715	Props av barrträd <i>Coniferous pil- props</i>	Nederländerna Storbritannien Samtliga	— — 0,1	— — 1	9,1 301,2 316,4	688 24 522 25 802
717	Övrigt barrträds- virke <i>Other coniferous wood</i>	Danmark (inkl. Färöarna) Övriga Samtliga	— 4,6 4,6	— 202 202	0,3 — 0,3	27 19 46
718/719	Virke av svenska lövträdsarter <i>Wood from Swe- dish broadleaved species</i>	Frankrike Övriga Samtliga	3,6 5,4 9,0	1 616 1 580 3 194	— 0,2 0,2	— 175 175
720/721	Virke av utländska trädslag <i>Wood from foreign species</i>	Brit. Västafrika Franska Väst. o. Ekv. Afrika Övriga Samtliga	6,5 — 15,0 4,2 25,7	2 000 — 4 406 2 011 8 419	— — — — —	— — 4 4
	Summa oförädlad trävirke <i>Total unprocessed wood</i>		1 237,8	90 481	557,6	47 323

Tabell 30. Rånnettovärden för virkesuttagen å kronoskogar åren 1942—1951. Länsvis

Net value of wood cut in Crown forests, 1942—51

Måttenhet: Kronor per m³ sk.
Unit of measurement.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951
Nb	4:04	4:04	4:15	3:48	6:14	10:93	12:09	11:95	12:82	28:04
Vb	6:28	6:29	6:58	5:75	7:82	13:89	15:11	15:23	17:54	32:31
Jmt	7:86	7:96	7:10	6:82	10:56	13:46	12:97	13:41	19:71	35:18
Vnr	7:19	7:29	7:31	6:76	8:68	14:63	13:53	12:92	20:89	39:98
Gvl	8:25	7:72	7:78	7:28	10:76	16:09	17:38	16:58	21:45	38:37
Kpb	9:03	9:03	8:72	8:11	11:00	14:84	19:12	18:07	20:91	42:54
Vrm	10:59	11:35	10:76	11:11	13:56	16:69	20:74	21:18	31:77	60:25
Ör	9:19	10:90	9:82	10:22	12:41	14:45	18:68	17:81	18:59	34:92
Vstm	11:03	11:02	11:00	11:09	14:84	16:37	19:87	18:92	19:20	37:68
Ups	10:70	11:35	11:90	10:89	14 35	18:41	23:54	23:11	27:88	46:40
Sth	10:56	8:92	9:88	9:01	10:77	11:97	18:73	18:08	23:66	42:39
Sdm	11:57	12:08	11:21	11:38	15:48	17:28	21:14	20:01	26:92	52:68
Ög	11:25	12:83	10:40	10:52	13:83	16:40	20:43	21:07	26:07	45:21
Skb	11:35	13:16	11:33	11:43	15:82	16:23	22:08	21:40	26:48	48:15
Äbg	11:57	11:47	10:99	10:80	13:90	14:89	21:52	21:71	28:51	50:55
Jkp	13:57	11:80	13:82	12:79	19:01	19:73	25 44	24:42	35:82	64:87
Krb	11:95	11:25	11:34	12:38	17:65	19:33	24:04	23:60	29:39	48:59
Klm	12:60	11:37	12:02	11:57	16:98	17:82	21:30	23:08	32:89	47:72
Gul	9:97	11:53	6:78	12:46	13:20	16:14	21:77	20:47	26:57	43:23
Gbg	9:13	9:81	9:03	8:92	9:99	12:16	14:84	14:61	17:09	34:80
HI	10:28	11:15	10:51	10:21	13:40	16:32	14:19	19:72	24:29	41:02
Bl	10:47	11:20	11:13	10:80	15:74	15:31	18:60	16:34	23:81	44:08
Krs	13:42	13:24	13:89	13:04	18:02	18:02	21:70	20:69	26:85	46:95
Mlm	15:99	15:05	16:40	16:14	20:71	17:93	23:85	22:87	30:75	61:80
Riket Entire country	7:34	7:35	7:29	6:89	9:55	13:71	16:27	15:69	19:34	36:55

Tabell 31. Bruttopriser och omkostnader för drivningssäsongen 1950/51. Sågtimmer av furu och gran
Gross prices and costs during the cutting year 1950/51. Coniferous timber

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Flodområde <i>River basin</i>	Bruttopriser i öre per f ³ tr. ¹ <i>Gross prices</i>																Omkostnader i öre per f ³ tr. ¹ <i>Costs</i>				
	obarkad tall <i>unbarked pine</i>								obarkad gran <i>unbarked spruce</i>								huggning <i>cutting</i>	körning <i>transport</i> 3 km	flottning <i>floating</i>	allm. omkostn. <i>misc.</i> <i>costs</i>	summa <i>total</i>
	5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"					
Torne älv	168	172	187	193	205	226	242	263	—	182	187	190	195	207	221	244		30	26	15	71
Kalix älv	171	175	190	196	208	229	245	269	—	185	190	193	198	210	224	247		30	21	15	66
Lule älv	171	175	190	196	208	229	245	269	—	185	190	193	198	210	224	247		30	18	15	63
Pite älv	171	175	190	196	208	229	245	269	—	185	190	193	198	210	224	247		30	25	15	70
Skellefte älv ..	172	176	191	197	209	230	246	270	—	186	191	194	199	211	225	248		30	20	15	65
Ume älv	173	177	192	198	210	231	247	271	—	187	192	195	200	212	226	249		30	20	15	65
Öre älv	173	177	192	198	210	231	247	271	—	187	192	195	200	212	226	249		30	12	15	57
Moälven	175	179	194	200	212	233	249	273	—	189	194	197	202	214	228	251		35	19	14	68
Ängermanälven	175	179	194	200	212	233	249	273	—	189	194	197	202	214	228	251		35	14	14	63
Indalsälven ..	175	179	194	200	212	233	249	273	—	189	194	197	202	214	228	251		35	12	14	61
Ljungan	175	179	194	200	212	233	249	273	—	189	194	197	202	214	228	251		35	12	14	61
Ljusnan ²	—	180	195	210	225	240	250	260	—	—	175	185	205	220	230	230	18	17	13	15	63

Ann.: Priserna gälla — där intet annat anges — fritt utsorterat vid slutskilje.

¹ I Ljusnans flodområde f³ fl.

² Priserna gälla fritt utsorterat vid Marmen.

Tabell 31 (forts.). Bruttopriser och omkostnader för drivningssäsongen 1950/51. Sågtimmer av furu och gran
Gross prices and costs during the cutting year 1950/51. Coniferous timber (continued)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län County	Bruttopriser i öre per f ³ to. <i>Gross prices</i>																Omkostnader i öre per f ³ to. ob. <i>Costs</i>			
	obarkad tall <i>unbarked pine</i>								obarkad gran <i>unbarked spruce</i>								huggning <i>cutting</i>	körning transport 1 km	allm. omkostn. <i>misc. costs</i>	summa <i>total</i>
	5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"				
Gvl ¹	215	225	235	245	255	270	285	285	205	215	225	230	240	250	260	260	12	17	16	45
Kpb ²	220	232	242	252	265	280	293	293	211	221	231	240	251	263	274	274	13	18	16	47
Vrm (Klarälven) ^{3 4}	215	223	232	240	254	262	257	257	—	215	230	240	254	262	257	257	hb 21	16	12	49
(Fryken) ³	—	215	230	235	250	260	270	270	—	215	230	235	250	260	270	270	hb 21	16	12	49
(Vänern) ³	—	210	225	230	245	255	265	265	—	210	225	230	245	255	265	265	hb 21	16	12	49
(Dalslandsjöarna) ⁵	—	207	220	235	250	260	265	265	—	207	220	235	250	260	265	265	hb 21	16	12	49
Ör	196	204	212	220	230	240	250	260	197	201	207	215	224	233	242	242	13	17	12	42
Vstm (Dala-området)	200	215	225	235	250	265	275	275	195	205	215	225	235	250	260	260	13	16	16	49
(i övrigt)	195	205	215	230	250	265	280	280	180	190	205	215	225	235	245	245	13	16	16	49
Ups (norra delen)	174	174	197	213	226	244	253	253	165	165	189	202	213	225	229	229	11	16	16	43
(södra delen)	155	165	185	200	210	220	230	240	155	165	185	200	205	210	220	230	—	16	16	43
Sth	175	185	205	220	230	240	250	260	175	185	205	220	225	230	240	240	11	16	13	40
Sdm	175	185	205	220	230	240	250	260	175	185	205	220	225	230	240	240	13	14	10	37
Ög	186	192	198	206	215	220	225	225	186	192	198	206	215	220	225	225	9 ⁶	12 ⁶	10	31
Skb	195	203	210	218	225	233	240	240	195	203	210	218	225	233	240	240	15	18	9	42
Äbg (Dalsland)	—	200	210	220	235	245	250	250	—	200	210	220	235	240	250	250	16	20	13	49
(i övrigt)	—	200	210	220	240	250	260	260	—	200	210	220	240	250	260	260	16	20	13	49
Jkp	220	230	240	250	260	270	280	300	220	230	240	250	260	270	280	300	17	19	6	42
Krb	186	192	198	206	215	220	225	225	186	192	198	206	215	220	225	225	15	16	—	—
Klm	200	209	217	227	236	244	251	255	200	208	216	226	234	242	249	252	14	16	—	—
Gtl	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	12	13	—	—
Gbg	170	200	210	220	230	240	250	260	170	200	210	220	230	240	250	260	18	17	13	48
HI	200	200	200	219	219	235	250	250	200	200	210	219	219	235	235	250	18	22	12	52
Bl	172	176	183	191	198	203	207	207	172	176	183	191	198	203	207	207	16	17	9	42
Krs	175	200	200	225	225	235	235	235	175	200	200	225	225	235	235	235	16	17	—	—
Mlm	212	212	212	212	212	212	212	212	212	212	212	212	212	212	212	212	13	15	—	—

Anm.: Priserna gälla — där intet annat anges — leverans vid bilväg. Utom för Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län avse priserna kvalitetsklass B.

¹ Gästrikland. Vid Dalälven eller bilväg.

² Vid huvudälv eller bilväg.

³ Vid strand eller utflottat. Vid bilväg 5 öre lägre pris.

⁴ Hb, ¼"-mätning.

⁵ Vid strand. Vid bilväg 5 öre lägre pris.

⁶ Avelspriser utan tillägg.

**Tabell 32. Bruttopriser och omkostnader för drivningssäsongen 1950/51.
Massaved av barrträd**

Gross prices and costs during the cutting year 1950/51. Coniferous pulpwood

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Bruttoprisk i öre per f ³ tr. ¹ <i>Gross prices</i>				Omkostnader i öre per f ³ tr. ¹ <i>Costs</i>				
Flodområde etc. <i>River basin etc.</i>	sulfitved		sulfatved		hugg- ning <i>cutt- ing</i>	kör- ning <i>trans- port 3 km</i>	flott- ning <i>float- ing</i>	allm. om- kostn. <i>misc. costs</i>	sum- ma <i>total</i>
	hel- bar- kad <i>bar- ked</i>	obar- kad <i>un- bar- ked</i>	hel- bar- kad <i>bar- ked</i>	obar- kad <i>un- bar- ked</i>					
Torne älv	179	164	159	144	ob. 50	26	15	91	
Kalix älv	181	166	161	146	» 50	21	15	86	
Lule älv	181	166	161	146	» 50	18	15	83	
Pite älv	181	166	161	146	» 50	25	15	90	
Skellefte älv	182	167	162	147	» 46	20	15	81	
Ume älv	183	168	163	148	» 46	20	15	81	
Öre älv	183	168	163	148	» 46	12	15	73	
Moälven	185	170	165	150	hb. 52	19	14	85	
Ängermanälven	185	170	165	150	» 52	14	14	80	
Indalsälven	185	170	165	150	» 52	12	21	85	
Ljungan	185	170	165	150	» 52	12	21	85	
Ljusnan ²	180	—	160	145	hb. 33	20	13	81	
Klarälven ³	170	—	153	—	» 28	26	—	14	
Dalslandskanalsjöarna	171	—	154	—	» 28	26	—	14	

Anm.: Priserna avse — där ej annat anges — fritt utsorterat vid slatskilje.

¹ För Ljusnan anges priserna i öre per f³ fl. och för Klarälven i f³ mi.

² Fritt utsorterat vid Marmen.

³ Fritt levererat vid strand.

Tabell 32 (forts.). Bruttopriser och omkostnader för drivningssäsongen 1950/51. Massaved av barrträd

Gross prices and costs during the cutting year 1950/51. Coniferous pulpwood

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län County	Bruttopriser i kr per m ³ t. Gross prices								Omkostnader i kr per m ³ t. Costs			
	sulfited <i>sulphite wood</i>				sulfatved <i>sulphate wood</i>				huggning ¹ cutting	körning transport 1 km	allm. om- kostn. misc. costs	summa <i>total</i>
	prima 1st cl.		sekunda 2nd cl.		prima 1st cl.		sekunda 2nd cl.					
	2 m	3 m	2 m	3 m	2 m	3 m	2 m	3 m				
Gvl ²	—	42:—	—	29:50	—	37:—	—	26:—	8:—	4:—	2:75	14:75
Kpb (n. delen)	41:50	40:50	29:—	28:25	36:50	35:50	25:50	24:75	8:50	4:75	2:75	16:—
(s. delen)	43:—	42:—	30:25	29:50	38:—	37:—	26:75	26:—	7:50	4:—	2:75	14:25
(huvudälv) ³	—	42:50	—	29:75	—	37:50	—	26:25	—	—	—	—
Ör	42:—	—	30:—	—	37:—	—	27:—	—	7:60	3:—	1:60	12:20
Vstm	42:—	41:—	29:50	28:75	37:—	36:—	26:—	25:25	8:50	3:50	3:—	15:—
Ups (n. delen)	43:—	42:—	30:—	29:50	38:—	37:—	26:50	25:25	7:— ⁴	3:20	3:—	13:20
(s. delen)	42:—	41:—	29:50	28:50	37:—	36:—	26:—	25:—	6:65	3:20	3:—	12:85
Sth	42:—	41:—	29:50	28:50	37:—	36:—	26:—	25:—	7:50	3:20	2:50	13:20
Sdm	42:—	41:—	29:50	28:50	37:—	36:—	26:—	25:—	6:50	2:50	1:—	10:—
Ög	42:—	—	29:50	—	37:—	—	26:—	—	4:40 ⁵	2:40	1:40	8:20
Skb	42:—	—	29:50	—	37:—	—	25:90	—	8:—	3:75	1:50	13:25
Äbg	42:—	—	—	—	37:—	—	—	—	7:50	3:80	2:—	13:30
Jkp	43:—	—	30:—	—	37:—	—	26:—	—	6:50	4:—	1:—	11:50
Krb	43:—	42:—	30:—	29:50	37:—	—	26:—	—	6:40	2:40	—	—
Klm	42:—	—	30:—	—	37:—	—	26:—	—	7:—	3:50	—	—
GU	—	—	—	—	32:—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	42:—	—	—	—	37:—	—	—	—	8:—	3:70	1:30	13:—
Hl	41:—	—	—	—	37:—	—	—	—	9:—	4:20	2:30	15:50
B1	42:—	—	29:50	—	37:—	—	26:—	—	8:50	4:50	1:40	14:40
Krs	42:—	—	29:50	—	37:—	—	26:—	—	8:—	4:50	—	—
Mlm	40:—	—	—	—	35:—	—	—	—	5:80 ⁶	3:— ⁶	—	—

Anm.: Priserna gälla — där ej annat anges — leverans vid bilväg.

¹ Huggningskostnaderna avse 2 meters ved, om ej annat anges.

² Gästrikland.

³ Leverans vid strand.

⁴ Huggningskostnaderna avse 3 meters ved.

⁵ Avtalspriser utan svärighets tillägg.

⁶ Körväg 300 m.

Tabell 33. Bruttopriser och omkostnader för drivningssäsongen 1950/51.
Brännved

Gross prices and costs during the cutting year 1950/51. Fuel wood

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Bruttopriser vid bilväg i kr per m ³ t. <i>Gross prices at road</i>				Omkostnader i kr per m ³ t. (1 m. ved) <i>Costs (1 meter lengths)</i>			
Län <i>County</i>	1:a björk <i>1st cl. birch</i>	2:a björk <i>2nd cl. birch</i>	1:a barr <i>1st cl. coniferous</i>	pannved 1:a aspved ¹	huggning <i>cutting</i>	körning <i>transport</i>	gem. kostnader <i>misc. costs</i>	summa <i>total</i>
Nb	21:—	18:50	18:50	17:—	12:20		2:—	14:50
Vb	25:—	22:—	22:—	20:—	11:50		1:80	13:30
Jtl	26:50	23:50	23:50	20:50	—	—	—	—
Vnr	—	—	—	—	—	—	—	—
Gvl	20:—	18:—	16:—	15:—	6:—	4:—	2:—	12:—
Kpb	—	—	—	—	—	—	—	—
Vrm	24:—	—	—	19:—	—	—	—	—
Ör	29:—	22:—	24:—	20:—	6:10	3:75	1:30	11:15
Vstm ...	23:—	18:—	17:—	13:—	6:—	3:50	1:75	11:25
Ups	25:—	20:—	20:—	14:—	5:75	3:10	1:75	10:60
Sth	25:— 30:—	20:— 23:—	20:— 23:—	15:— 17:—	5:75	3:10	1:25	10:10
Sdm	17:— 35:—	14:— 25:—	14:— 25:—	12:— 18:—	5:50	3:—	0:90	9:40
Ög	18:— 45:—	—	15:— 30:—	12:— 25:—	4:35 ²	2:20 ²	1:—	7:55
Skb	28:—	25:—	25:—	20:—	6:—	3:75	1:20	10:95
Äbg	22:—	—	19:—	16:—	6:—	3:75	1:30	11:05
Jkp	30:—	22:—	25:—	20:—	6:—	4:—	0:85	10:85
Krb	26:—	20:—	19:—	16:—	5:25	2:60	—	—
Klm	25:50	20:50	20:—	16:—	5:—	3:80	—	—
Gfl	22:—	—	19:—	15:—	5:40	2:50	1:15	9:05
Gbg	30:—	—	25:—	20:—	6:—	3:75	1:30	11:05
Hl	23:—	19:—	—	17:—	6:—	3:90	1:50	11:40
Bl	28:—	22:—	21:—	17:—	5:75	4:—	—	—
Krs	24:—	18:—	18:—	16:—	6:75	4:50	—	—
Mlm	23:—	17:—	17:—	13:—	4:35	2:25	—	—

¹ Firewood for central-heating boilers and 1st class aspen wood.

² Avtalspris, utan tillägg.

Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst i kronor, vintrarna 1939/40 samt 1948/49 till 1950/51. Länsvis

Average daily wages of forest workers

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län County	Huggare <i>Woodcutters</i>				Körare <i>Hauliers</i>			
	1939/40	1948/49	1949/50	1950/51	1939/40	1948/49	1949/50	1950/51
Nb	8:56	21:98	18:85	25:39	17:59	44:90	40:88	51:09
Vb	9:22	22:24	21:17	27:73	18:44	42:90	42:60	50:92
Jtl	8:07	20:17	18:92	26:83	15:96	36:33	34:17	42:83
Vnr	7:80	19:10	18:33	24:16	15:60	35:50	35:03	46:61
Gvl	9:00	18:86	19:01	23:06	17:00	34:73	31:60	39:83
Kpb	8:63	21:69	20:90	26:29	15:63	38:06	36:14	43:35
Vrm	6:88	16:00	15:50	19:50	11:60	21:00	22:50	29:50
Ör	6:73	16:03	16:11	18:88	10:80	22:79	23:56	28:29
Vstm	6:75	15:81	15:50	18:20	11:88	24:94	25:72	29:30
Ups	9:00	14:00	14:50	17:00	13:00	23:00	24:00	29:00
Sth	7:75	14:00	13:75	16:50	12:75	24:00	24:50	27:50
Sdm	7:13	15:13	15:38	17:25	10:50	22:13	21:88	25:75
Ög	6:19	13:95	14:50	16:50	9:75	22:40	23:30	26:10
Skb	5:95	15:38	15:50	17:25	10:18	24:53	24:75	26:00
Äbg	6:25	15:17	15:33	17:67	10:75	23:33	24:00	28:67
Jkp	6:50	14:38	15:88	18:13	10:63	24:50	26:63	30:38
Krb	5:67	14:67	15:83	18:83	9:83	24:00	26:50	32:17
Klm	6:32	15:59	16:13	19:16	10:03	25:57	25:97	30:37
Gtl	6:00	12:00	12:00	15:00	10:00	22:00	22:00	24:00
Gbg	5:50	15:00	15:00	19:00	10:00	27:00	30:00	31:00
Hl	6:33	16:00	17:00	21:00	11:00	25:00	25:00	29:00
Bl	6:00	14:50	14:50	20:00	10:00	25:00	25:00	32:00
Krs	5:75	15:50	14:83	19:00	10:25	24:67	25:00	30:67
Mlm	6:50	14:50	15:00	18:00	12:00	25:00	26:00	30:00
Riket <i>Entire country</i>	7:73	18:74	17:76	22:38	14:46	33:89	32:46	39:01
Index basår <i>Basic year</i> 1939/40	100	242	230	290	100	234	224	270

Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket under år 1951 vid domänverket och 54 större skogsbolag

Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests

Ann.: Uppgifterna avse antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsgivare <i>Employer</i>	Tidpunkt <i>Month</i>	Antal arbetare sysselsatta i <i>Number of workers employed in</i>				
		avverkningsarbete ¹ <i>cutting</i>		skogs- vårds arbeten ²	hus- byggn.- o. anlägg- nings- arbeten ³	Samtliga <i>All</i>
		total	därav körning <i>of which hauling</i>	<i>silvi- culture</i>	<i>building</i>	
Domänverket	febr.	12 405	..	10	185	12 600
<i>Crown forests</i>	maj	4 385	..	1 831	420	6 636
	aug.	3 166	..	1 698	1 416	6 280
	nov.	5 792	1 020	407	1 441	7 640
Skogsbolagen	febr.	49 632	20 173	1	717	50 350
<i>Companies' forests</i>	maj	20 458	4 565	2 186	1 035	23 679
	aug.	17 121	1 512	2 903	2 319	22 343
	nov.	31 621	6 307	599	2 462	34 682
Summa	febr.	62 037	..	11	902	62 950
<i>Total</i>	maj	24 843	..	4 017	1 455	30 315
	aug.	20 287	..	4 601	3 735	28 623
	nov.	37 413	7 327	1 006	3 903	42 322

¹ Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi.

² Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning o. d., samt plantskolearbeten och skogsdikning.

³ Skogsvägsbyggnader samt uppförande av skogsarbetarbostäder.

Not till tab. 37

¹ Statistiken omfattar arbetstillfällen inom avverkning, flottning och kolning, men icke inom skogsvård och anläggningsverksamhet (väg- och husbyggnad). Platser som tillsatts med praktikanter äro medräknade, däremot icke sådana som tillsatts med tillfälligt placerad skolungdom. Beträffande lediga platser gäller, att talen för varje särskild månad ange hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräknande även av dem som kvarstått aktuella från föregående månad. I talen för hela året ha endast de under året nyanmälda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att års-siffrorna för lediga platser äro mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammans liksom att antalet tillsatta platser på 100 lediga under året blir högre än för någon av årets månader.

Noter till tab. 38

¹ Enligt den i riksförsäkringsanstaltens statistik använda yrkesgruppsindelningen, vilken är en indelning efter arbetsföretagets art. Ett arbetsföretag kan ha arbetare tillhörande olika yrken, men hänföres i sin helhet till den yrkesgrupp företaget väsentligen tillhör.

² En årsarbetare motsvarar 300 dagsverken eller 2 400 arbetstimmar.

³ Exkl. bagatellskador, d. v. s. skador, vilka ej medföra avbrott i arbetet.

Tabell 36. Personal sysselsatt i flottningsverksamheten år 1951

Personnel engaged in floating

1	2	3	4	5	6	7
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Förvaltnings- personal <i>Administrative personnel</i>		Arbetarpersonal <i>Workers</i>			
	I chefs- ställn. <i>Managers</i>	Övrig <i>Other</i>	Män <i>Male</i>		Kvinnor <i>Female</i>	
			18 år och däröver <i>18 years old and over</i>	Under 18 år <i>Less than 18 years old</i>	18 år och däröver <i>18 years old and over</i>	Under 18 år <i>Less than 18 years old</i>
<i>Norrbygden</i>	99	180	24 532	1 494	190	25
Torneälv	5	12	1 564	11	42	—
Sangisån	—	—	194	7	—	—
Kalixälv	5	3	2 847	280	6	5
Råneälv	1	—	343	30	—	—
Luleälv	3	5	1 089	134	12	2
Piteälv	5	4	1 369	175	6	1
Åby o. Byske älvar	1	5	732	5	—	—
Kågeälv	—	—	158	4	—	—
Skellefteälv	6	5	1 640	115	—	—
Rickle- o. Dalkarlsåarna	1	7	349	20	—	—
Sävar- o. Täfteåarna	1	1	293	34	—	—
Umeälv	3	35	3 106	209	7	—
Hörneälv o. Öreälv	1	2	730	28	—	—
Lögdeälv	1	2	286	23	—	—
Husumån m. fl.	5	3	1 254	85	—	—
Nättraån	1	—	298	12	—	8
Angermanälven	10	25	3 458	123	32	6
Indalsälven	22	31	2 065	109	51	2
Ljungan	20	37	1 991	88	34	1
Harmängersån	1	2	187	—	—	—
Delångersån	1	1	254	—	—	—
Övriga	6	—	325	2	—	—
<i>Österbygden</i>	30	61	7 179	112	59	—
Ljusnån	16	43	3 509	18	4	—
Testeboån	—	—	288	10	8	—
Dalälven	10	14	3 178	84	37	—
Tämnarån	1	3	47	—	—	—
Olandsån	—	—	115	—	10	—
Hedströmmen	1	1	37	—	—	—
Övriga (Hamrångeån)	2	—	5	—	—	—
<i>Söderbygden</i>	4	1	57	—	—	—
Lagan	1	1	36	—	—	—
Övriga	3	—	21	—	—	—
<i>Västerbygden</i>	27	22	4 046	13	13	—
Nissan	3	—	—	—	—	—
Åtran	—	—	—	—	—	—
Klarälven	4	6	1 538	—	8	—
Norsälven	3	5	1 010	5	4	—
Byälven	7	4	560	6	1	—
Upperrudsälven	7	3	738	—	—	—
Örekilsälven	1	—	25	—	—	—
Övriga	2	4	175	2	—	—
Riket	160	264	35 814	1 619	262	25
<i>Entire country</i>						

Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket
åren 1949—1951¹

Labour-exchange activities in forestry

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Månad Month	Lediga platser Vacancies			Tillsatta platser Placements			Tillsatta platser på 100 lediga No. of jobs filled per 100 vacancies		
	1949	1950	1951	1949	1950	1951	1949	1950	1951
Januari	11 672	11 666	15 403	7 187	6 365	4 467	62	55	29
Februari	7 207	7 692	13 329	4 732	3 277	3 247	66	43	24
Mars	3 750	4 534	9 447	2 665	2 008	1 971	71	44	21
April	3 108	3 652	7 625	1 997	1 606	1 806	64	44	24
Maj	5 485	7 293	11 565	3 992	3 906	3 557	73	54	31
Juni	3 014	7 335	10 777	1 899	2 664	2 754	63	36	26
Juli	1 846	5 842	9 490	982	946	1 952	53	16	21
Augusti	2 082	6 909	10 316	928	1 103	1 770	45	16	17
September	2 750	9 299	10 572	1 112	1 153	1 963	40	12	19
Oktober	4 091	11 232	11 680	1 781	1 659	2 617	44	15	22
November	5 333	14 289	13 168	3 036	3 283	4 326	55	23	33
December	5 135	13 947	10 858	2 395	2 761	3 060	47	20	28
Hela året ¹ Whole year	42 282	55 566	60 465	32 706	30 731	33 490	.	.	.

Not se under tab. 35

Tabell 38. Antal årsarbetare samt olycksfall i skogs- och flottnings-
arbeten under år 1949. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of full-year employees and number of accidents in forest work and floating.

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare som i regel ha minst fem personer sysselsatta.
Only employers with usually more than five employees.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsområde ¹ Field of activity	Antal arbets- givare No. of employ- ers	Antal årsar- betare ² No. of full-year employ- ees	Antal Number of			
			olycks- fall ³ accidents	invalidi- tetsfall cases of invali- dity	dödsfall fatal cases	sjuk- dagar days of sick leave
Skogsvård	1 299	2 520	140	—	—	2 709
Silviculture						
Avverkning	5 373	45 589	11 892	118	13	275 428
Cutting						
Flottning och skiljning	150	7 336	897	12	6	23 615
Floating and sorting						
Övriga	139	1 593	110	1	1	2 939
Other						
Totalt	6 961	57 038	13 039	131	20	304 691
Total						

Noter se under tab. 35

Tabell 39. Antal förlorade arbetsdagar¹ per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1949 samt genomsnitt för perioden 1945—1949. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of working days lost per full-year employee owing to accidents in forest work and floating in 1949 and on an average for the period 1945—1949

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare som i regel ha minst fem personer sysselsatta. *Only employers with usually more than five employees.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Tidsperiod och arbetsområde ² <i>Period and field of activity</i>	Olycksfallsorsak <i>Cause of accident</i>							Påföljd <i>Consequence</i>		
	Handverktyg <i>Manual tools</i>	Fordon (ej spårbanor) <i>Vehicles (not on rails)</i>	Vatten <i>Water</i>	Fallande föremål <i>Falling objects</i>	Börda <i>Load</i>	Övriga <i>Other</i>	Samtliga <i>Total</i>	Sjukdom <i>Sickness</i>	Invaliditet <i>Invalidity</i>	Död <i>Death</i>
1949										
Skogsvård	0,19	0,18	--	0,04	0,11	0,36	0,88	0,88	—	
<i>Silviculture</i>										
Avverkning	2,10	3,27	0,33	1,87	1,97	1,57	11,11	4,97	4,00	2,14
<i>Cutting</i>										
Flottnng och skiljning	0,58	2,29	6,13	0,07	1,44	2,28	12,79	2,65	4,01	6,13
<i>Floating and sorting</i>										
Övriga	0,14	0,93	4,71	0,06	0,48	0,38	6,70	1,52	0,47	4,71
<i>Other</i>										
Summa	1,76	2,94	1,18	1,51	1,78	1,58	10,75	4,39	3,73	2,63
<i>Total</i>										
1945/49										
Skogsvård	0,44	1,66	—	0,68	0,09	0,36	3,23	1,06	0,56	1,61
<i>Silviculture</i>										
Avverkning	3,03	2,81	0,72	2,01	1,92	1,72	12,21	5,07	4,12	3,02
<i>Cutting</i>										
Flottnng och skiljning	0,72	1,21	2,90	0,61	1,65	2,65	9,74	2,47	3,88	3,39
<i>Floating and sorting</i>										
Övriga	0,16	3,34	1,10	0,11	1,52	1,80	8,03	1,57	2,08	4,38
<i>Other</i>										
Summa	2,60	2,60	0,92	1,75	1,80	1,76	11,43	4,52	3,88	3,03
<i>Total</i>										

¹ Som mått på olycksfallsrisken bestämmes antalet förlorade arbetsdagar så, att 365 sjukdagar anses motsvara 300 förlorade arbetsdagar, varje dödsfall 7 500 arbetsdagar och varje invaliditetsprocent 75 arbetsdagar.

² Se not 1 vid tab. 38!

Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar åren 1936—1951.
Länsvis

Number of elk killed during legal shooting season

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län <i>County</i>	1936/ 1945 års- me- deltal <i>Year- ly ave- rage</i>	1946	1947	1948	1949	1950	1951			
							tjur <i>bulls</i>	ko <i>cows</i>	ej an- givet kön <i>sex un- spec.</i>	sum- ma <i>total</i>
Nb	91	50	77	191	248	221	172	144	—	316
Vb	158	197	272	612	668	752	467	377	—	844
Jtl	488	785	921	1 363	1 427	1 821	1 210	994	15	2 219
Vnr	147	303	397	700	808	942	593	469	—	1 062
Gvl	379	609	852	881	1 065	1 174	841	538	2	1 381
Kpb	1 093	1 355	1 350	1 285	1 359	1 479	1 055	657	4	1 716
Vrm	670	663	729	875	984	1 072	719	533	73	1 325
Ör	888	875	897	963	967	1 116	665	503	55	1 223
Vstm	685	834	890	1 020	951	1 007	546	362	40	948
Ups	733	814	840	906	970	986	544	457	15	1 016
Sth	581	766	828	942	882	783	498	352	7	857
Sdm	625	724	754	873	814	856	529	408	31	968
Ög	696	819	894	937	858	977	494	442	21	957
Skb	369	401	463	533	522	553	324	242	5	571
Äbg	430	438	515	665	608	703	408	314	6	728
Jkp	324	306	361	445	470	479	285	196	1	482
Krb	503	471	481	498	516	498	292	228	2	522
Klm	565	597	723	741	582	709	378	358	40	776
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	81	129	175	229	214	224	119	89	—	208
HI	190	157	183	241	269	290	184	123	8	315
BI	93	74	75	58	66	64	34	23	—	57
Krs	198	120	198	153	165	157	80	53	—	133
Mlm	36	31	62	32	22	33	12	5	—	17
Riket <i>Entire country</i>	10 023	11 518	12 937	15 143	15 435	16 896	10 449	7 867	325	18 641

Tabell 41. Antal dödade rovdjur och av statsmedel utbetalade skottpengar år 1951. Länsvis

Number of beasts of prey killed and rewards paid

1	2	3	4	5	6	7
Län County	Björn Bear	Lo Lynx	Varg Wolf	Järv Glutton	Säl Seal	Skott- pengar f. varg, järv o. säl ¹ Kr.
Nb	13	1	4	32	137	2 865
Vb	5	5	—	6	90	1 440
Jtl	1	—	1	8	—	210
Vnr	1	2	—	—	75	1 125
Gvl	—	—	—	—	26	390
Kpb	3	—	—	3	—	40
Ups	—	—	—	—	45	675
Sth	—	—	—	—	78	1 170
Sdm	—	—	—	—	25	375
Ög	—	—	—	—	77	1 155
Klm	—	—	—	—	58	870
Gtl	—	—	—	—	8	120
Gbg	—	—	—	—	22	330
Hl	—	—	—	—	27	405
Bl	—	—	—	—	11	165
Krs	—	—	—	—	3	45
Mlm	—	—	—	—	24	360
Riket 1951	23	8	5	49	706	11 740
Entire country						
1950	11	2	16	35	971	16 235
1949	15	5	1	51	1 443	22 545
1948	30	17	9	50	1 786	25 260
1947	18	20	10	19	1 575	17 230
1946	22	23	14	46	1 887	21 030
1936/45 årsmedeltal	9	6	14	49	1 789	19 654
Yearly average						

¹ Rewards paid for wolf, glutton and seal Sw. cr.

Tabell 42. Under budgetåret 1950/51 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut medel). Länsvis

State subsidies paid for special silvicultural measures

1	2	3	4	5	6	7	8
	Skogsförbättringsanslaget <i>Grants for forest improvement</i>						
Län County	Återväxtåtgärder och röjningsgallring <i>Measures of reproduction</i>			Skogsdikning <i>Draining</i>			Övriga åtgärder ² <i>Other measures</i>
	Areal <i>Area</i>	Beräknad brutto- kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>	Bätnads- areal <i>Area</i>	Beräknad brutto- kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>
	ha	1 000 kronor		ha	1 000 kronor		
Nb	1 540	154,1	80,8	—	—	—	—
Vb	1 961	221,8	109,2	121	16,5	6,6	5,0
Jtl	53	12,8	7,8	447	67,4	27,0	—
Vnr	51	5,9	3,3	343	73,2	29,2	—
Gvl	17	5,8	2,7	293	56,5	22,6	—
Kpb	16	4,9	2,5	242	25,6	10,2	2,5
Vrm	—	—	—	82	21,4	8,5	—
Ör	28	13,4	5,3	255	34,4	13,8	—
Vstm	18	6,4	3,2	147	25,4	10,2	1,0
Ups	34	11,4	5,6	156	35,3	14,1	3,0
Sth	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	37*	12,2*	5,5	114	28,8	11,4	—
Ög	59	17,4	7,0	92	27,8	11,1	0,4
Skb	53	16,2	7,1	111	27,2	10,9	4,2
Äbg	91	21,7	10,1	108	24,1	9,6	1,5
Jkp	186	55,6	25,5	204	55,6	22,2	—
Krb	88	30,4	14,6	165	52,3	20,8	2,1
Klm	304	85,0	36,1 ⁴	121	36,5	14,6 ⁵	2,1 ⁶
Gtl	5	1,5	0,7	212	22,5	9,0	2,0
Gbg	120	47,8	23,1	34	13,3	5,3	0,4
Hl	136	53,4	26,1	146	50,7	20,3	1,2
Bl	334	144,1	68,1	30	12,0	4,8	1,5
Krs	404	204,2	97,2	35	13,1	5,2	6,0
Mlm	112	55,3	30,3	—	—	—	3,5
Summa <i>Total</i>	5 647	1 181,3	571,8	3 456	719,4	287,4	36,4
Skogssällskapet	236	111,0	44,6	—	—	—	8,0
Riket <i>Entire country</i>	5 883	1 292,3	616,4	3 456	719,4	287,4	44,4

¹ Prisutjämningsmedel för återuppbyggnad av skogsbeståndet (SFS 374/1949).² Hit hänföres bidrag till åtgärder av så ringa omfattning att de icke kräva särskild planläggning (s. k.³ Hit hänföres bidrag till skogsvårdsåtgärder och vägbyggnader samt förvaltningsbidrag.⁴ Därav till Kalmar läns norra 24,1.⁵ Därav till Kalmar läns norra 9,5.⁶ Till Kalmar läns södra.⁷ Därav till Kalmar läns norra 66,8.

tilldelade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder (statsbidrag, prisutjämnings-

9			10			11			12			13			14			15			16		17		18	
Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>						Prisutjämningsmedel ¹ <i>Grants from the "price equalization fund"</i>						Norrländska prod.-anslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>						Summa beviljade bidragsmedel <i>Total funds granted</i>								
Vägbyggnad <i>Road-building</i>						Återväxtåtgärder och röjningsgallring <i>Measures of reproduction</i>						Övriga åtgärder ² <i>Other measures</i>						Betesanläggning <i>Grazing</i>		Övriga åtgärder ³ <i>Other measures</i>						
Väglängd <i>Road length</i>		Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>		Statsbidrag <i>Govt. grants</i>		Areal <i>Area</i>		Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>		Bidrag <i>Grants</i>		Bidrag <i>Grants</i>				Statsbidrag <i>Govt. grants</i>										
km		1 000 kronor				ha		1 000 kronor																		
19,1	270,0	135,9	920*	92*	43,4	—	325	82	667,1																	
11,0	180,8	108,5	2 529*	279*	131,3	—	294	303	957,6																	
32,1	554,0	235,4	860*	208*	97,8	25,0	—	92	485,0																	
24,9	441,3	218,2	3 336*	357*	182,2	—	—	—	432,9																	
38,9	557,0	229,1	654*	223*	104,6	—	—	4	363,0																	
22,1	332,8	166,4	—	—	—	—	—	—	181,6																	
20,6	357,1	173,3	—	—	—	—	—	—	181,8																	
20,5	159,6	62,1	—	—	—	—	—	—	81,2																	
15,3	158,0	48,9	—	—	—	—	—	—	63,3																	
3,8	55,9	23,5	—	—	—	—	—	—	46,2																	
5,2	50,0	25,0	—	—	—	—	—	—	25,0																	
10,5	100,7	26,1	—	—	—	—	—	—	43,0																	
36,3	303,8	78,2	—	—	—	—	—	—	96,7																	
10,2	66,9	23,9	—	—	—	—	—	—	46,1																	
41,6	551,1	207,4	—	—	—	—	—	—	228,6																	
42,3	307,2	120,8	—	—	—	—	—	—	168,5																	
17,6	157,9	52,2	—	—	—	—	—	—	89,7																	
56,2	392,3	130,4 ⁷	—	—	—	—	—	—	183,2																	
5,2	18,5	7,4	—	—	—	—	—	—	19,1																	
9,5	125,7	47,8	—	—	—	—	—	—	76,6																	
11,8	152,1	54,8	—	—	—	—	—	—	102,4																	
23,4	209,6	81,4	—	—	—	—	—	—	155,8																	
27,8	228,6	75,4	—	—	—	—	—	—	183,8																	
7,5	83,4	32,1	—	—	—	—	—	—	65,9																	
513,4	5 814,3	2 364,2	8 299	1 189	559,3	25,0	619	481	4 944,1																	
13,7	169,5	44,2	—	—	—	—	—	—	96,8																	
527,1	5 983,8	2 408,4	8 299	1 189	559,3	25,0	619	481	5 040,9																	

underhållsbidrag och förenklat förfarande) samt förvaltningsbidrag till Skogssällskapet.

Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen, i vissa länder, år 1951

Total land area, number of inhabitants and forest area: total, per inhabitant and in per cent of total land area in certain countries

1	2	3	4	5	6
Land Country	Land- areal milj. ha <i>Land area</i>	Invånare milj. <i>No. of inhabi- tants</i>	Skogsareal ¹ <i>Forest area</i>		
			Totalt milj. ha	i % av land- arealen	per in- vånare
Argentina	281	15,9	17,1	6,1	1,1
Australien	770	8,2	13,7	1,8	1,7
Belgien och Luxemburg	3	8,8	0,6	20,0	0,1
Belgiska Kongo	234	11,3	69,0	29,5	6,1
Brasilien	852	52,6	152,6	17,9	2,9
Burma	68	18,5	25,4	37,4	1,4
Canada ²	995	14,0	116,3	11,7	8,3
Colombia	114	11,5	60,0	52,6	5,2
Finland	31	4,0	20,7	60,9	5,2
Frankrike	55	39,8	11,0	20,0	0,3
Franska Ekv. Afrika	251	4,4	12,0	4,8	2,7
Franska Västafrika	460	21,5	25,0	5,4	1,2
Italien	30	47,0	5,6	18,7	0,1
Japan	37	83,2	19,7	53,2	0,2
Jugoslavien	26	15,8	7,8 ⁴	30,0	0,5
Kina	974	463,5	16,9	1,7	—
Norge	39	3,4	5,2	13,3	1,5
Peru	142	8,4	15,0	10,6	1,8
Polen	31	25,0	6,5	21,0	0,3
Portugal	9	8,5	2,5	27,8	0,3
Sovjetunionen	2 227	191,9 ³	310,0	13,9	1,6
Spanien	50	25,9	5,0 ⁴	10,0	0,2
Storbritannien	25	50,4	1,3	5,2	—
Sverige	45	7,0	22,3	49,6	3,2
Tanganyika	94	7,5	5,4	5,7	0,7
Turkiet	77	20,9	3,0	3,9	0,1
Tyskland (västzon)	25	47,7	7,0 ⁴	28,0	0,1
Uganda	24	5,0	0,3	1,3	0,1
USA ⁵	784	150,7	170,8	21,8	1,1
Österrike	8	6,9	2,5	31,3	0,4

¹ För exploatering tillgänglig skog (»accessible forests»).

² Inkl. Newfoundland och Labrador.

³ Uppgiften avser år 1939.

⁴ All skogsmark.

⁵ Utom Alaska, Panamakanalzonen och Puerto Rico.

Tabell 44. Avverkning av virke i vissa länder med betydande skogsavverkning under åren 1950 och 1951

Logging in certain countries with extensive wood cutting

Måttenhet: milj. m³ f. ub.
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7
Land Country	1950			1951		
	Barrträd	Lövträd	Summa	Barrträd	Lövträd	Summa
	<i>Coniferous</i>	<i>Broad-leaved</i>	<i>Total</i>	<i>Coniferous</i>	<i>Broad-leaved</i>	<i>Total</i>
Australien	0,9	14,8	15,7	1,0	15,3	16,4
Canada	86,5	8,1	94,7	91,5	8,8	100,3
Finland ¹	24,8	6,4	31,2	25,4	8,0	33,4
Frankrike	8,6	11,7	20,3	9,6	12,3	21,8
Italien ¹	2,3	12,4	14,7	2,4	10,4	12,8
Japan	25,2	26,2	51,4	26,3	29,2	55,5
Jugoslavien	27,4	20,5
Norge ¹	8,0	1,1	9,1	8,2	1,1	9,4
Polen	11,7*
Rumänien	15,0*
Sovjetunionen	600,0*
Spanien ¹	3,4	4,6	8,0
Sverige ¹	28,6	4,9	33,5	32,5	4,8	37,3
Tanganyika	—	18,6	18,7	—	18,9	18,9
Tjeckoslovakien	11,4*	11,0*
Tyskland (västzon) ¹	21,6	5,0	26,6	20,3	6,2	26,5
Tyskland (östzon)	12,4*	12,0*
Uganda	—	10,4	10,4	—	10,5	19,5
USA	194,9	87,8	282,7	195,9	96,1	292,0
Österrike	7,8	1,1	9,0	8,8	1,4	10,2

¹ Avser drivningsåren 1949/50 resp. 1950/51.

Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel under år 1951

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Export					Import				
	Såg- och fanéertimmer Timber		Massaved Pulp-wood	Props Pit-props	Summa Total	Såg- och fanéertimmer Timber		Massaved Pulp-wood	Props Pit-props	Summa Total
	barr Coniferous	löv Broad-leaved				barr Coniferous	löv Broad-leaved			
	Australien	—	—	—	—	—	11	93	—	—
Belgien, Luxemburg	195 ¹	156 ¹	10	54	355	57 ¹	36 ¹	184	372	649
Belgiska Kongo	—	122	—	—	122	—	2	—	—	2
Brasilien	—	93	—	—	93	—	—	—	—	—
Canada	70	125	7 322	219	7 736	434	—	119	—	553
Filippinerna	—	870	—	—	870	—	3	—	—	3
Finland	666	92	3 496	1 122	5 376	—	—	—	—	—
Frankrike	145	363	17	349	874	24	292	523	140	979
Guldkusten	—	259	—	—	259	—	—	—	—	—
Italien	—	2	—	1	3	130	41	434	10	615
Japan	—	—	—	—	—	—	453	—	—	453
Jugoslavien	—	10	396	22	428	—	—	—	—	—
Nederländerna	—	6	—	2	8	172	212	438	105	927
Nigeria	—	607	—	—	607	—	—	—	—	—
N. Borneo	—	133	—	—	133	—	2	—	—	2
Norge	4	—	9	65	78	56 ¹	3	648	.. ²	707
Portugal	—	—	10	167	177	—	25	—	—	25
Schweiz	7	2	—	—	9	69	116	407	—	592
Sovjetunionen	276
Storbritannien	1	—	—	—	1	147	602	313	1 785	2 847
Sverige	30	—	169	317	516	456	34	745	—	1 235
Turkiet	—	—	—	—	—	—	—	6	134	140
Tyskland (västzon)	43	7	13	122	185	16	220	1 253	58	1 547
USA	262	100	33	384	576	6 401	—	7 361
Österrike	22	—	—	66	88	—	2	157	..	159

¹ Inkl. stolpar och pålar samt i Norge även props.

² Inräknat i importen av barrsåglimmer.

Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer år 1951

Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Sågvirke Lumber		Låd- äm- nen	Slip- pers Steepers	Ply- wood	Massa Pulp				
	barr coniferous	löv broad-leaved	Box-board			Mekani- sk Mechanical	Sulfit		Annan Other	Sum- ma Total
							dis- solv- ing	annan other		
	1 000 stds	1 000 m ³	1 000 m ³			1 000 ton				
Australien	65	2 156	595	161	68	60	—	—	69	129
Belgien o. Luxemb.	40	334	150	16	12	53	—	24	16	93
Brasilien	671	742	350	..	67
Canada	3 496	1 419	144	440	341	4 692	371	1 938	1 151	8 152
Chile	18	435	100	61	12	16	—	—	—	16
Filippinerna	24	883	—	—	23
Finland	¹ 1 050	¹ 61	² 23	[*] 162	314	807	80	740	565	2 192
Frankrike	599	1 375	1 025	500	144	318	—	114	118	550
Italien	² 217	² 822	² ..	97	140	141	163	—	9	313
Japan	1 994	926	2 349	462	233	467	173	275	91	1 006
Jugoslavien	³ 362	500	² ..	69	22	21	—	31	—	52
Nederländerna	² 28	200	² ..	—	30	60	—	35	—	95
Norge	300	—	130	65	12	554	³ ..	³ 446	83	1 083
Nya Zeeland	235	96	165	1	14	25	—	—	—	25
Portugal	112	32	..	35	25	—	—	—	7	7
Schweiz	² 173	130	² ..	20	20	79	³ ..	³ 488	⁴ ..	167
Storbritannien	² 66	1 421	² ..	16	39	130	³ ..	³ 414	⁴ ..	144
Sverige	¹ 1 238	¹ 145	290	234	45	775	412	1 067	1 110	3 364
Thailand	—	² 829	² ..	22	—
Tyskland (v.-zon)	² 1 598	1 368	² ..	296	480	414	147	383	1	945
USA	⁵ 14 681	⁵ 18 117	..	⁵ ..	[*] 3 390	3 126	560	2 283	8 995	14 964
Österrike	¹ ² ⁵ 694	¹ ² ⁵ 91	² ..	⁵ ..	20	106	249	⁴ 23	⁴ ..	378

¹ Exkl. produktionen vid mindre sågverk.

² Lådämnen äro inkluderade i uppgifterna för sågvirke.

³ »Dissolving» och »annan sulfitmassa» äro sammanslagna.

⁴ »Annan sulfitmassa» och »annan trämassa» äro sammanslagna.

⁵ Slipers äro inkluderade i uppgifterna för sågvirke.

Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror, år 1951

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Sågat och hyvlat virke, lådämnen <i>Sawn and planed lumber, boxboards</i>				Slipers <i>Sleepers</i>		Plywood		Massa <i>Pulp</i>	
	Barrträd <i>Coniferous</i>		Lövträd <i>Broad-leaved</i>		Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.						
	1 000 stds		1 000 m ³				1 000 ton			
Australien	—	201	40	44	13	—	—	20	—	34
Belgien o. Luxemb.	2	118	17	59	4	50	5	52	10	205
Brasilien	230	—	56	—	2	—	11	—	—	133
Canada	1 799	39	426	143	14	16	42	3	2 021	33
Chile	13	2	65	—	1	—	5	—	—	22
Danmark	—	163	3	9	—	12	1	16	—	66
Egypten	—	132	—	—	—	12	—	22	—	9
Filippinerna	—	—	128	—	—	—	—	—	—	—
Finland	838	—	66	6	105	—	278	—	1 191	—
Frankrike	186	52	458	14	239	5	24	—	2	452
Italien	9	198	13	75	—	—	12	—	19	155
Japan	—	6	136	2	—	—	49	—	—	114
Jugoslavien	135	—	271	—	60	—	3	—	2	1
Malaja	—	—	122	23	—	—	—	—	—	—
Norge	27	31	—	26	—	—	1	7	564	16
Nederländerna	1	378	3	102	1	38	4	40	2	169
Schweiz	7	19	2	77	—	5	—	3	5	60
Sovjetunionen	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Storbritannien	—	1 640	3	1 098	—	364	1	304	—	1 706
Sverige	886	17	5	49	29	—	22	9	2 008	1
Thailand	—	—	91	—	2	—	—	—	—	—
Tyskland (västzon)	24	172	54	26	2	43	23	20	73	299
USA	418	1 145	232	617	144	14	4	44	183	2 144
Österrike	516	—	39	7	10	—	1	1	105	19